

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑ
ΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΙΣ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.

ΘΕΜΑ: «Η πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας της Ε.Ε. μέσω πολυμερούς πλαισίου Π.Ο.Ε. Ευρωπαϊκή αναπτυξιακή πολιτική».

SUBJECT: «The EU's development cooperation policy in the WTO multilateral framework: The European development policy».

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: κ. ΜΕΝΔΡΙΝΟΥ ΜΑΡΙΑ

Όνοματεπώνυμο: ΓΚΙΑΟΥΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Αριθμός Μητρώου: ΜΘ13008

Αθήνα, 2017

Ο ΓΚΙΑΟΥΡΗΣ Κων/νος του Ιωάννη βεβαιώνω ότι το έργο που εκπονήθηκε και παρουσιάζεται στην υποβαλλόμενη διπλωματική εργασία είναι αποκλειστικά ατομικό δικό μου. Όποιες πληροφορίες και υλικό που περιέχονται έχουν αντληθεί από άλλες πηγές, έχουν καταλλήλως αναφερθεί στην παρούσα διπλωματική εργασία. Επιπλέον τελώ εν γνώσει ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ότι δεν συντρέχουν όσα βεβαιώνονται από μέρους μου, μου αφαιρείται ανά πάσα στιγμή αμέσως ο τίτλος.

Ο ΔΗΛΩΝ
ΓΚΙΑΟΥΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
(υπογραφή)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη	σελ.3
Εισαγωγή.....	σελ.7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο.....	σελ.9
Γενική επισκόπηση της αναπτυξιακής πολιτικής της Ε.Ε.....	σελ.9
1.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	σελ.11
1.2 ΣΤΟΧΟΙ.....	σελ.14
1.3 ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ	σελ.15
1.3.1. Το Πολιτικό Πλαίσιο	σελ.15
1.3.2. Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής.....	σελ.16
1.3.2.1 Κώδικας δεοντολογίας για τον καταμερισμό εργασίας.	σελ.16
1.3.2.2.Συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής..	σελ.17
1.3.2.3.Κύρια χρηματοδοτικά μέσα της εξωτερικής δράσης.	σελ.19
1.3.2.4 Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (Ε.Υ.Ε.Δ).....	σελ.21
1.4 Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.	σελ.21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο.....	σελ.23
2.1 Η αναπτυξιακή πολιτική σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο.....	σελ.23
2.2 Το πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής της Ε.Ε.	σελ.24
2.3 Μελλοντική κατάσταση και προβλέψεις των αναπτυσσόμενων χωρών	σελ.26
2.4 Ε.Ε. και Π.Ο.Ε.....	σελ.34
2.5 Η εμπορική πολιτική και αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ μέσω του ΠΟΕ	σελ.38
2.6 Εμπορικές πολιτικές των αναπτυσσόμενων χωρών και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών	σελ.43
2.7 Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια των αναπτυσσόμενων χωρών και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών.....	σελ.54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο.....	σελ.62
3.1 Πλαίσιο Βασικής Αναπτυξιακής Πολιτικής της Ελλάδας... ..	σελ.62
3.2 Η αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδας στις Βαλκανικές Χώρες	σελ.73
3.3 Εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και τις Βαλκανικές χώρες	σελ.84
4ο. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	σελ.97
5ο. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.100

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία γίνεται λόγος για την αναπτυξιακή πολιτική της Ε.Ε. Επίσης βλέπουμε την περίπτωση της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας που αποσκοπεί στη συμπλήρωση των αναπτυξιακών πολιτικών των κρατών μελών.

Η κύρια έμφαση όσον αφορά την πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ δίδεται στη συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ). Η Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, που υπογράφηκε στο Κοτονού το 2000, καθορίζει το πλαίσιο των εμπορικών σχέσεων και της αναπτυξιακής συνεργασίας της Ένωσης με τις χώρες αυτές. Στη βάση αυτής της συλλογιστικής, επιδιώκεται η προαγωγή της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής.

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής και τον τρόπο με τον οποίο αυτό προάγεται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, επιδιώκει να αναδείξει τις επιδιώξεις, οι οποίες χαρακτηρίζουν τους εκάστοτε αναπτυξιακούς δρώντες, απαντώντας στο ερώτημα για το κατά πόσον τελικά αυτές καταφέρνουν να εναρμονιστούν.

Στην εργασία γίνεται μια γενική επισκόπηση της αναπτυξιακής πολιτικής της Ε.Ε. και το βασικό ηγετικό ρόλο που παίζει σαν παγκόσμια ηγέτιδα δύναμη στο εμπόριο αλλά και στην βοήθεια που παρέχει στις υπόλοιπες χώρες. Εν συνεχεία αναφερόμαστε στην Νομική βάση αλλά και στους στόχους της αναπτυξιακής πολιτικής όπως αειφόρος ανάπτυξη, εξάλειψη φτώχειας κ.λ.π. Παρατηρούμε τις κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής με τον κώδικα δεοντολογίας για τον καταμερισμό εργασίας.

Στην συνέχεια της εργασίας και συγκεκριμένα στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η αναπτυξιακή πολιτική σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΕ μέσω του ΠΟΕ προσπαθεί να θέσει υπό έλεγχο την παγκοσμιοποίηση αλλά και να δημιουργήσει ένα εμπόριο που θα στηρίζεται στον θεμιτό ανταγωνισμό.

Στο τελευταίο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο πλαίσιο βασικής αναπτυξιακής πολιτικής της Ελλάδας στην αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδας στις Βαλκανικές Χώρες και τέλος στις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και τις Βαλκανικές χώρες. Η Ελλάδα δημιούργησε μια ισχυρή και δυναμική παρουσία στην περιοχή των Βαλκανίων, άρχισε να αναδύεται ως κορυφαίος εμπορικός και επενδυτικός εταίρος για τις περισσότερες βαλκανικές χώρες όμως με το ξέσπασμα της κρίσης τα δεδομένα έχουν αλλάξει οικονομικά.

Ολοκληρώνεται επίσης η εργασία με την παρουσίαση των συμπερασμάτων και των προτάσεων.

Η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε προέρχεται κυρίως από το internet, καθώς τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και άλλοι διεθνείς φορείς και οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ διαθέτουν ιστοσελίδες με πλήρες πληροφοριακό υλικό και δημοσιεύσεις, προσβάσιμες σε όλο τον κόσμο. Επιπλέον χρησιμοποιήθηκε Ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία.

ABSTRACT

This paper refers to the development of the EU's development policy. The examination concerns the impact of the Union's policy on development cooperation on the development policies shaped by the Member States. The European development cooperation policy has focused mainly on the cooperation with the African, Caribbean, and Pacific (ACP) countries. The ACP-EU Partnership Agreement, signed in Cotonou in 2000, has set the framework for trade relations and cooperation with the EU and the ACP countries.

Moreover, the paper discusses how the issue of policy coherence for development has advanced at the international, the European and the national level. At the same time, it seeks to highlight the objectives which characterize the development actors, evaluating the degree to which they succeed to promote harmonization. It provides a review of the EU developmental policy. It assesses the EU's key leadership role as a global actor in trade and assistance to other countries. It refers to the legal basis and the objectives of EU's development policy for promoting sustainable development, poverty eradication, etc.

The final chapter addresses the Greek development policy in the Balkan.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΙΑΟΥΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ 27 , ΑΡΓΟΣ

Τ.Κ.: 21200, ΑΡΓΟΛΙΔΑ

Τηλ: 2751-0-24059

Κινητό: 6979845497

Email: ntinos_gia@yahoo.gr

I.- ΔΟΠΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΟΥ:

-ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 13/01/1981

-ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ.

-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΕΓΓΑΜΟΣ ΜΕ ΔΥΟ ΤΕΚΝΑ .

-ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ : ΕΚΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ).

II.- ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

1993-1998: 2° ΓΥΜΝΑΣΙΟ και 2° ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΝΑΥΠΛΙΟΥ.

III.- ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: (ΠΤΥΧΙΑ)

2000-2017: a.- Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ.

b.- Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

c.- Α.Ε.Ι. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΤΜΗΜΑ Π.Ε.Δ.Ι.Σ. (Τμήμα Πολιτικών Επιστημών & Διεθνών Σχέσεων).

d.- ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών της Οργάνωσης και Διοίκησης Δημόσιων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων της Σχολής Επιστημών Διοίκησης & Οικονομίας του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

e.-ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών των Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς. (Σε εξέλιξη).

IV .- ΓΛΩΣΣΕΣ:

ΑΓΓΛΙΚΑ –CERTIFICATE OF TOEIC (LOWER), ΙΤΑΛΙΚΑ 'B2' (ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ) ΚΡΑΤΙΚΟ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ .

V.- ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ:

2006- 2017 : a.- Δ.Ε.Υ.Α. ΝΑΥΠΛΙΟΥ (ΔΗΜΟΣ)- ΘΕΣΗ Τ.Ε.Διοικητικού-Λογιστικού

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ.

β.- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (Εν ενεργεία δημόσιος υπάλληλος του

Υπουργείου Δικαιοσύνης). ΚΛΑΔΟΣ ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ.

VI.- ΑΛΛΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ:

a.- CERTIFICATE ECDL CORE. (ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ).

β.- ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ « ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Ι» (Ι.Δ.Ε.Κ.Ε.)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενίσχυση στην ανάπτυξη ανταποκρίνεται τόσο σε μια επιδίωξη αλληλεγγύης μεταξύ αναπτυγμένων και μη αναπτυγμένων χωρών, όσο και σε μια οικονομική ανάγκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία σχετίζεται με τον εφοδιασμό της σε πρώτες ύλες και με τη δημιουργία αγορών για τα προϊόντα της. Γνωρίζοντας ότι τα προσφερόμενα σε παγκόσμιο επίπεδο πλεονεκτήματα - ιδίως μέσω των διαπραγματεύσεων της GATT και τώρα του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου - μειώνουν τις προτιμήσεις που έχουν συμφωνηθεί σε περιφερειακό επίπεδο, η ΕΚ/ΕΕ εντείνει συνεχώς τις προσπάθειές της, πράγμα που την άγει σε διαρκή αύξηση της προσφοράς της προς τις υπανάπτυκτες χώρες. Στο εξής, κάθε συμφωνία με τρίτη χώρα αποτελεί το μέσο για μια συνολική στρατηγική πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μεγάλος χορηγός αναπτυξιακής βοήθειας παγκοσμίως, ένα από τα τέσσερα σκέλη των εξωτερικών πολιτικών της. Οι βάσεις της συνεργασίας για την ανάπτυξη τέθηκαν στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τίτλος III). Ο κύριος στόχος αυτής της πολιτικής είναι να επιτευχθεί μείωση και στη συνέχεια εξάλειψη της φτώχειας, στοχεύοντας χώρες με τις μεγαλύτερες ανάγκες και δίνοντας έμφαση σε πτυχές όπως η κοινωνική προστασία, η υγεία, η εκπαίδευση, οι θέσεις εργασίας, η ανάπτυξη των επιχειρήσεων, η διατηρήσιμη γεωργία και ενέργεια. Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ διαμορφώθηκε σταδιακά: ενώ αρχικά κάλυπτε τις συνδεδεμένες με την ΕΕ υπερπόντιες χώρες και εδάφη, επεκτάθηκε και περιλαμβάνει όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η Ελλάδα ένας από τους δωρητές κράτος – μέλος της Ε.Ε. πριν την ένταξη της στην Ε.Ε. είχε ενταχθεί στις οφειλούμενες χώρες. Η κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ άνοιξε για την Ελλάδα τη δυνατότητα να αναπτύξει τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις της με τα βαλκανικά κράτη. Θέμα το οποίο θα αναλύσουμε στην εργασία αυτή μέσω στατιστικών στοιχείων. Η Ελλάδα σαν κράτος-μέλος της Ε.Ε. δημιούργησε την ΥΔΑΣ η οποία ήταν υποχρεωτική για να μπορέσει η Ελλάδα να γίνει μέλος της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (Development Assistance Committee, DAC) του ΟΟΣΑ. Μεταπολεμικά, η Ελλάδα εξαιτίας της οικονομικής κατάστασης ήταν αποδέκτης αναπτυξιακής βοήθειας και μάλιστα για μεγάλη περίοδο μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980. Η ένταξη της όμως, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αποδοχή του κοινοτικού κεκτημένου τη μετέτρεψαν σε δωρητή. Η Ελλάδα έκανε αίτηση και έγινε μέλος της DAC, τον Δεκέμβριο του 1999.

Η Ελλάδα μετά από 30 χρόνια στην ΕΕ όπου έγινε δεκτή ως μέλος με τη Συνθήκη των Αθηνών που υπογράφηκε το 1961 και άρχισε να ισχύει το 1962 θα ολοκληρωνόταν πλήρης μόλις θα μπορούσε να αναλάβει τις υποχρεώσεις της συνθήκης της Ρώμης. Έτσι από την 1η Ιανουαρίου 1981 η Ελλάδα έγινε το 10ο μέλος της κοινότητας και από την 1η Ιανουαρίου 1993 είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι η εξέλιξη της ΕΟΚ. Η Ελλάδα είχε τους λόγους της για τους οποίους επέλεξε την πλήρη ένταξη στην Κοινότητα. Την θεώρησε ως το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα μπορούσε να έχει σταθερότητα το δημοκρατικό πολιτικό της σύστημα. Επεδίωκε την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της θέσης της στο περιφερειακό και διεθνές σύστημα καθώς και της «διαπραγματευτικής της δύναμης», καθώς η Τουρκία εμφανιζόταν ως η κύρια απειλή για την Ελλάδα μετά την εισβολή και κατάληψη μέρους της Κύπρου (Ιούλιος 1974). Η Ελλάδα επίσης επεδίωκε τη χαλάρωση της εξάρτησης που είχε αναπτύξει μεταπολεμικά από τις Ηνωμένες Πολιτείες (ΗΠΑ) και τέλος η ένταξής της στην Κοινότητα θα ήταν ισχυρός παράγοντας για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Το αποτέλεσμα όμως της ένταξης είχε και αρνητικές επιπτώσεις σε μερικούς τομείς της οικονομίας όπως το εμπόριο και τις εξαγωγές αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων που ήταν και είναι η καρδιά της Ελλάδας καθώς μετά την ένταξη η Ελλάδα παρουσίασε ελλείματα αντί για πλεονάσματα..

Σήμερα οι μεγάλες κρίσεις στα Βαλκάνια πέρασαν ή εξασθένησαν, αν και μερικές σκιάζουν ακόμα και τώρα την περιοχή ως απειλή για μια εκ νέου διολίσθηση στις οδυνηρές καταστάσεις του παρελθόντος. Οι χώρες της περιοχής σταθεροποιούνται οικονομικά και πολιτικά επιτρέποντας και την ομαλή πολιτική και οικονομική συνεργασία μεταξύ τους, ενώ κάποιες βαλκανικές χώρες τίθενται σε τροχιά ένταξης στην ΕΕ.

Την 1η Ιουλίου 2013, η Κροατία έγινε το 28ο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ένταξη της Κροατίας, μετά την Ρουμανία και την Βουλγαρία που προσχώρησαν την 1η Ιανουαρίου 2007, σηματοδοτεί την έκτη διεύρυνση της Ένωσης. Έχουν επίσης ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με την Ισλανδία, το Μαυροβούνιο, την Σερβία και την Τουρκία. Η Αλβανία και η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας είναι επίσης υποψήφιες χώρες ενώ η Βοσνία και Ερζεγοβίνη και το Κοσσυφοπέδιο είναι εν δυνάμει υποψήφιες χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο.

Γενική επισκόπηση της αναπτυξιακής πολιτικής της Ε.Ε.

Η αναπτυξιακή πολιτική είναι μεταξύ των καίριων τομέων των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από σύστασής της, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στηρίζει την ανάπτυξη πολλών περιοχών του κόσμου: των χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), και του συνόλου των αναπτυσσόμενων χωρών με την αναπτυξιακή βοήθεια που παρέχει ή τη χορήγηση προνομιακού καθεστώτος εμπορικού εταίρου. Πρωταρχικός στόχος της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής είναι η εξάλειψη της φτώχειας. Κάθε χρόνο η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της χορηγούν το μεγαλύτερο από το μισό της χρηματοδότησης της διεθνούς αναπτυξιακής βοήθειας¹.

Η βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών είναι σημαντική όπως και η ομαλή και σταδιακή ενσωμάτωση των χωρών αυτών στην παγκόσμια οικονομία καθώς θα ανεβάσει το βιοτικό επίπεδο των χωρών αυτών και θα εξαλειφθεί η φτώχεια στις χώρες αυτές. Παράλληλα, η πολιτική της ΕΕ στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας αποσκοπεί στην ενίσχυση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και στην προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.²

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της είναι ο μεγαλύτερος χορηγός αναπτυξιακής βοήθειας στον κόσμο. Η διαχείριση της ενωσιακής βοήθειας αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής, η δε χρηματοδότησή της γίνεται είτε από τον ενωσιακό προϋπολογισμό είτε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, ένα ειδικό ταμείο αφιερωμένο στην ανάπτυξη των κρατών ΑΚΕ. Η Ε.Ε. είναι επίσης ο κυριότερος εταίρος πολλών αναπτυσσόμενων χωρών στον τομέα του εμπορίου και των άμεσων επενδύσεων³.

Η Ε.Ε. επιχειρεί να παίξει βασικό ρόλο στη διεθνή αναπτυξιακή συνεργασία, ως πρώτος, δωρητής βοήθειας. Εστιάζει την προσοχή της στην επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας, όπως αυτοί έχουν οριοθετηθεί από τον ΟΗΕ, υπογραμμίζοντας συγχρόνως τη σημασία της συνοχής και της συνέπειας μεταξύ των παράλληλων διαδικασιών που διενεργούνται εντός του ΟΗΕ, ήτοι της προετοιμασίας της αναπτυξιακής ατζέντας για μετά το 2015. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδει στην αποτελεσματικότητα της

¹ <https://europa.eu/eyd2015/el/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

² publications.europa.eu/resource/oj/JOL_2006_378_R_0041_01.ELL [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

³ publications.europa.eu/resource/oj/JOL_2006_378_R_0041_01.ELL [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

βοήθειας υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων του Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου που έγινε στο Μπουσάν της Ν. Κορέας το 2011.⁴

Το βασικό κείμενο αναφοράς για την ΕΕ ως προς την αναπτυξιακή πολιτική αποτελεί η «Ατζέντα για Αλλαγή», το οποίο υιοθετήθηκε στο Συμβούλιο Αναπτυξιακής Συνεργασίας, στις Βρυξέλλες, στις 14 Μαΐου 2012, βασικό αίτημα για συνεκτική και αποτελεσματική προσέγγιση ως προς την εξωτερική δράση και την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ. Οι κοινοτικές δεσμεύσεις αναφέρονται στην εξάλειψη της παγκόσμιας φτώχειας, στην αποτελεσματικότητα της βοήθειας και στη συνοχή των πολιτικών για την ανάπτυξη, βλέποντας στον διεθνή διάλογο για τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας με τους Βιώσιμους Στόχους της Χιλιετίας και λαμβάνοντας, υπ' όψιν το περιβάλλον και τη διεθνή αναπτυξιακή ατζέντα πέραν του 2015, με επίκεντρο τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.⁵

Η ΕΕ δίνει έμφαση στη στήριξη του προϋπολογισμού τρίτων χωρών, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή σε χώρες με ανεπάρκεια πόρων και επιδιώκοντας τα μέγιστα αποτελέσματα μέσω της αξιολόγησης και μέσω μερικών κριτηρίων: την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αξιών, τη βελτίωση της δημόσιας χρηματοοικονομικής διαχείρισης, τη μακροοικονομική σταθερότητα, τη αντιμετώπιση της διαφθοράς, τη συνολική μεγέθυνση, τη βελτίωση παροχής υπηρεσιών, τη δημιουργία κρατικών υποδομών και τη στήριξη της «ανθεκτικότητας» στις εύθραυστες χώρες, την ανταπόκριση στις αναπτυξιακές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα Μικρά Νησιωτικά Κράτη και οι Υπεράκτιες Χώρες και Περιφέρειες, την καλύτερη διαχείριση εθνικών εσόδων και τη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τη βοήθεια (Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, Μέσο Αναπτυξιακής Συνεργασίας, αλλά και διεύρυνση των χρηματοδοτικών εργαλείων με την εμπλοκή και του ιδιωτικού τομέα).⁶

⁴ <http://www.hellenicaid.gr/europaike-enose/anaptuxiake-politike-tes-ee/anaptuxiake-politike-tes-ee.html> [τελευταία πρόσβαση στις 15-12-2015].

⁵ <http://www.hellenicaid.gr/europaike-enose/anaptuxiake-politike-tes-ee/anaptuxiake-politike-tes-ee.html> [τελευταία πρόσβαση στις 15-12-2015].

⁶ <http://www.hellenicaid.gr/europaike-enose/anaptuxiake-politike-tes-ee/anaptuxiake-politike-tes-ee.html> [τελευταία πρόσβαση στις 15-12-2015].

1.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Το άρθρο 21 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) αναφέρεται στην συνολική εντολή και στις κατευθυντήριες αρχές στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 21 της ΣΕΕ, «η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως κύριο γνώμονα και στόχο να προωθεί στο ευρύτερο παγκόσμιο γίγνεσθαι τις αρχές της δημιουργίας, της ανάπτυξης και της διεύρυνσής της. Βασικές τις αρχές είναι η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, η οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, οι αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και ο σεβασμός των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου».

Εν συνεχεία σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η αναπτυξιακή συνεργασία αποτελεί παράλληλη αρμοδιότητα: «Στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις και να ασκεί κοινή πολιτική, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.» Επίσης τα άρθρα 208 έως 211 της ΣΛΕΕ παρέχουν τη νομική βάση για τα μέτρα αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ. Το άρθρο 208 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι ο κύριος στόχος της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας είναι ο περιορισμός και, στη συνέχεια, η εξάλειψη της φτώχειας, με πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ορίζει ότι «η Ένωση και τα κράτη μέλη σέβονται τις υποχρεώσεις και λαμβάνουν υπόψη τους στόχους που έχουν εγκρίνει στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών και των άλλων αρμόδιων διεθνών οργανισμών». Τα μέτρα αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ θεσπίζονται με την επιφύλαξη των δραστηριοτήτων των κρατών μελών στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας.

Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Η Ένωση λαμβάνει υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη κατά την εφαρμογή πολιτικών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες. Τέλος σύμφωνα με το άρθρο 211 (πρώην άρθρο 181 της ΣΕΚ) στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

Τα άρθρα 312 έως 316 της ΣΛΕΕ μιλούν για θέματα προϋπολογισμού. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο έχει ως στόχο να εξασφαλίζει την ομαλή εξέλιξη των δαπανών της Ένωσης εντός των ορίων των ιδίων της πόρων. Θεσπίζεται για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών. Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης καταρτίζεται τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, εκδίδει κανονισμό που καθορίζει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το δημοσιονομικό πλαίσιο καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών και του ετήσιου ανώτατου ορίου των πιστώσεων για πληρωμές. Τα κυριότερα ενωσιακά μέσα χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)⁷ και ο Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΜΑΣ).⁸ Το ΕΤΑ στηρίζει τη συνεργασία με χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού Ωκεανού και εστιάζει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στην περιφερειακή συνεργασία και ολοκλήρωση. Η διαχείρισή του έχει ανατεθεί στην Επιτροπή, ενώ τα κράτη μέλη της ΕΕ συνεισφέρουν σε αυτό απευθείας.

Ο ΜΑΣ, αφετέρου, παρέχει διμερή στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες που δεν καλύπτονται από το ΕΤΑ και θεματική στήριξη σε όλες τις χώρες-εταίρους σε θέματα προτεραιότητας, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία και η χρηστή διακυβέρνηση, η χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη ανάπτυξη. Ο κανονισμός για τον ΜΑΣ εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 209 της ΣΛΕΕ: «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, τα οποία μπορούν να αφορούν πολυετή προγράμματα συνεργασίας με αναπτυσσόμενες χώρες ή προγράμματα με θεματική προσέγγιση.» Το άρθρο 316 (πρώην άρθρο 271 της ΣΕΚ) αναφέρει ότι με εξαίρεση τις πιστώσεις οι οποίες αφορούν τα έξοδα υπαλληλικού προσωπικού, οι πιστώσεις οι οποίες παραμένουν αχρησιμοποίητες στο τέλος του οικονομικού έτους είναι δυνατό να μεταφερθούν μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος, κατά τους όρους που καθορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 322.

⁷ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 617/2007 του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαΐου 2007 σχετικά με την υλοποίηση του δέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης δυνάμει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ, ΕΕ L 152 της 13.6.2007, σ. 1

⁸ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 233/2014

Οι πιστώσεις εξειδικεύονται κατά κεφάλαια, στα οποία περιλαμβάνονται τα έξοδα αναλόγως της φύσεως ή του προορισμού τους. Τα κεφάλαια υποδιαιρούνται συμφώνως προς τον κανονισμό που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 322.

Η Συμφωνία του Κοτονού (σε ό,τι αφορά την ομάδα κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και διάφορες διμερείς συμφωνίες σύνδεσης (στο πλαίσιο του άρθρου 217 της ΣΛΕΕ) ειδικές συμφωνίες συνεργασίας, στο άρθρο 217 (πρώην άρθρο 310 της ΣΕΚ) η Ένωση δύναται να συνάπτει συμφωνίες, με μια ή περισσότερες τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, με σκοπό, την σύνδεση αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, κοινών δράσεων και ειδικών διαδικασιών.

Η δράση σε ενωσιακό επίπεδο βασίζεται στην παρουσία της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή, την ευρεία εμπειρογνωσία της, τον υπερεθνικό της χαρακτήρα, τη συμβολή της στον συντονισμό, καθώς και στη δυνατότητά της να επιτυγχάνει οικονομίες κλίμακας. Στην «ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη»⁹, που εγκρίθηκε από τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2005, προσδιορίζονται κοινές αξίες, στόχοι, αρχές και δεσμεύσεις για την εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων σε επίπεδο κρατών μελών και Ένωσης: μείωση της φτώχειας, σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας, των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου, χρηστή διακυβέρνηση, ισότητα των φύλων, αλληλεγγύη, κοινωνική δικαιοσύνη και αποτελεσματική πολυμερής δράση.

⁹Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη» (2006/C 46/01), ΕΕ C 46 της 24.2.2006, σ. 1

1.2 ΣΤΟΧΟΙ

Το άρθρο 177 της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι η πολιτική της Κοινότητας συμβάλλει στο γενικό στόχο της ανάπτυξης και της ενίσχυσης της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Στις αναπτυσσόμενες χώρες η πολιτική της ΕΚ ευνοεί την αειφόρο οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την αρμονική και προοδευτική ένταξή τους στη διεθνή οικονομία και την καταπολέμηση της φτώχειας.

Η συμπερίληψη διατάξεων σχετικών με την αναπτυξιακή πολιτική στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι σημαντική από πολιτική άποψη, αφού καθιερώνει την αναπτυξιακή πολιτική ως αυτοτελή κοινοτική πολιτική.

Οι κύριοι στόχοι της αναπτυξιακής πολιτικής είναι οι εξής:

1. «Εξάλειψη της απόλυτης φτώχειας και πείνας.
2. Επίτευξη σε παγκόσμιο επίπεδο της βασικής εκπαίδευσης.
3. Προώθηση της ισότητας των δύο φύλων και ενδυνάμωση της θέσης της γυναίκας.
4. Μείωση της παιδικής θνησιμότητας.
5. Βελτίωση της υγείας των μητέρων.
6. Καταπολέμηση του HIV/AIDS, της ελονοσίας και άλλων ασθενειών.
7. Εξασφάλιση της αειφορίας του περιβάλλοντος.
8. Προώθηση μιας Παγκόσμιας Αναπτυξιακής Συνεργασίας.
9. Η διάθεση περισσότερης και αποτελεσματικότερης βοήθειας.
10. Η προαγωγή κοινών αξιών, κυρίως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας των φύλων και της χρηστής διακυβέρνησης.
11. Η προαγωγή πραγματικών πολυμερών σχέσεων και του πολιτικού διαλόγου εις βάθος.
12. Η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών.
13. Η διαρκής δράση για την πρόληψη της αστάθειας των κρατών, συμπεριλαμβανομένης και της οικοδόμησης ικανοτήτων και
14. Η ενίσχυση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας»¹⁰

Επίσης οι κύριες στρατηγικές για την Αφρική, την Καραϊβική και τον Ειρηνικό δίνοντας έμφαση στην αειφόρο ανάπτυξη ήταν η προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας,

¹⁰ http://www.cyprusaid.gov.cy/planning/cyprusaid.nsf/page02_gr/page02_gr?OpenDocument&print [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

η στήριξη των ασταθών κρατών, η χρηστή και αποτελεσματική διακυβέρνηση, η προώθηση του εμπορίου, η ένταξη στην παγκόσμια οικονομία, η ένταξη στα παγκόσμια συστήματα επικοινωνίας, η κοινωνική συνοχή και η βιωσιμότητα του περιβάλλοντος.¹¹

1.3 ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ

Οι προτεραιότητες για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής έχουν εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια. Το πολιτικό πλαίσιο επαναπροσδιορίστηκε προκειμένου να θέσει την καταπολέμηση της φτώχειας στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής πολιτικής και το χρηματοδοτικό πλαίσιο απλουστεύθηκε με άξονα ένα ενιαίο μέσο, το μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας (ΜΑΣ), μολονότι η αναπτυξιακή συνεργασία προς τις χώρες ΑΚΕ εξακολουθεί να χρηματοδοτείται από διακυβερνητικό μέσο (το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης) και όχι από τον γενικό προϋπολογισμό της Ε.Ε.

1.3.1. Το πολιτικό πλαίσιο.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2005 τα τρία θεσμικά όργανα, το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή, ενέκριναν από κοινού την πρώτη Ευρωπαϊκή συναίνεση σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ. Κατά κύριο λόγο όμως είναι το πρώτο κοινό κείμενο μεταξύ των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και των κρατών μελών. Ουσιαστικά, το νέο ενιαίο σύνολο αρχών θα καθοδηγεί τη δράση της Επιτροπής και των 27 κρατών μελών. Συνδέεται Η αναπτυξιακή πολιτική θέτει ως πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας, την προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης, της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, καθώς και την εταιρική σχέση με τις αναπτυσσόμενες χώρες. Η συναίνεση τονίζει την αναγκαιότητα συνοχής μεταξύ των δράσεων της κοινότητας και των κρατών μελών.¹²

Για την εφαρμογή της πολιτικής της, η ΕΕ δεσμεύθηκε να αυξήσει τους πόρους για τη βοήθεια. Το ήμισυ της αύξησης της βοήθειας προορίζεται για την υποσαχάρια Αφρική. Η βοήθεια προορίζεται κατά προτεραιότητα για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Για το

¹¹<http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201404/20140415ATT82927/20140415ATT82927EL.pdf>
.σελ. 7[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

¹²http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.5.1.html[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016]

σκοπό αυτό απαιτείται καλύτερος συντονισμός με τις χώρες-παραλήπτες της βοήθειας και τους άλλους χορηγούς πόρων.

Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της κοινοτικής βοήθειας, απαραίτητος είναι ένας καλύτερος καταμερισμός εργασίας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της. Η συναίνεση καθορίζει τους τομείς στους οποίους η προστιθέμενη αξία της ΕΕ είναι εντονότερη, κυρίως χάρη στην παρουσία της σε παγκόσμιο επίπεδο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Κοινότητα θα εστιάσει τη δράση της στις εμπορικές συναλλαγές και στην περιφερειακή ολοκλήρωση· στο περιβάλλον και στη διαχείριση των φυσικών πόρων· στα ύδατα και την ενέργεια· στην ανάπτυξη της υπαίθρου, στη γεωργία και την επισιτιστική ασφάλεια· στη διακυβέρνηση, στη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου και στη στήριξη των οικονομικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων· στην πρόληψη των συγκρούσεων και την ευάλωτη φύση των κρατών· στην ανάπτυξη του ανθρώπου, στην κοινωνική συνοχή και την απασχόληση.¹³

1.3.2. Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής

1.3.2.1 Κώδικας δεοντολογίας για τον καταμερισμό εργασίας.

Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της βοήθειας που παρέχει η ΕΕ, κρίνεται απαραίτητος ένας καλύτερος καταμερισμός εργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών της. Ο κώδικας βασίζεται στις παρακάτω αρχές:

1. «Στην επικέντρωση των δραστηριοτήτων σε περιορισμένο αριθμό εθνικών τομέων (τομείς εστίασης). Οι χορηγοί της ΕΕ θα πρέπει να περιορίσουν τις παρεμβάσεις τους σε μία χώρα εταίρο σε δύο τομείς.
2. Στον αναπροσανατολισμό των άλλων δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο (τομείς εκτός εστίασης). Οι χορηγοί θα πρέπει είτε να δεσμεύονται μέσω συμφωνιών κύριου χορηγού και κατ' εξουσιοδότηση συνεργασίας/εταιρικών σχέσεων είτε να αναπροσανατολίσουν τους πόρους, είτε να αποδεσμευθούν.
3. Μείωση των δαπανών συναλλαγής μέσω συμφωνίας κύριου χορηγού βοήθειας. Η εφαρμογή συμφωνιών κατ' εξουσιοδότηση συνεργασίας/εταιρικής σχέσης, μέσω των οποίων ένας χορηγός βοήθειας εξουσιοδοτείται να ενεργεί εξ ονόματος άλλων χορηγών σχετικά με τη διαχείριση πόρων.

¹³http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.5.1.html [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

4. Η κατάλληλη υποστήριξη σε στρατηγικούς τομείς. Τουλάχιστον ένας χορηγός συμμετέχει ενεργά σε κάθε στρατηγικό τομέα που θεωρείται σημαντικός για τη μείωση της φτώχειας.
1. Ο καταμερισμός της εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο.
2. Ο περιορισμένος αριθμός χωρών προτεραιότητας για κάθε χορηγό.
3. Η χρηματοδότηση στις «περιθωριακές» χώρες που χρειάζονται βοήθεια που είναι εύαλωτες και η σταθεροποίησή τους έχει θετικό αντίκτυπο στην ευρύτερη περιοχή.
4. Η επέκταση του τομέα αρμοδιότητας: οι χορηγοί βοήθειας της ΕΕ θα εμβαθύνουν στην αξιολόγηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους, αποσκοπώντας σε μεγαλύτερη εξειδίκευση.
5. Η επίτευξη προόδου σε άλλες πλευρές της συμπληρωματικότητας, όπως η κάθετη συμπληρωματικότητα και η συμπληρωματικότητα όσον αφορά τους τρόπους και τα μέσα.¹⁴
6. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις των συστημάτων ενίσχυσης και οι επιπτώσεις σε επίπεδο προσωπικού».¹⁵

1.3.2.2.Συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής.

Η συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής αποτελεί δέσμευση της ΕΕ για την ανάπτυξη, γεγονός που σημαίνει ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη όταν θεσπίζουν και εφαρμόζουν πολιτικές που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες. Οι πολιτικές της ΕΕ όπως:

- «το εμπόριο: η ΕΕ τάσσεται υπέρ της ενσωμάτωσης των αναπτυσσόμενων χωρών στο διεθνές εμπόριο, ιδίως μέσω της διαπραγμάτευσης συμφωνιών
- το περιβάλλον: οι αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες απειλούνται από περιβαλλοντική υποβάθμιση, ωφελούνται εμμέσως από την πολιτική της ΕΕ.

¹⁴ Συμπληρωματικότητα σε εθνικό επίπεδο: διασφάλιση ισόρροπης χρηματοδότησης μεταξύ όλων των τομέων, πέραν του πολιτικού τους ενδιαφέροντος.

Κάθετη συμπληρωματικότητα: διασφάλιση συνεργειών μεταξύ αντίστοιχων δραστηριοτήτων που σε πολλούς τομείς αναλαμβάνονται συγχρόνως σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

¹⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:r13003>[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

- την κλιματική αλλαγή: οι αναπτυσσόμενες χώρες θα είναι εκείνες που θα πληγούν περισσότερο από την κλιματική αλλαγή και γι' αυτόν το λόγο θα ωφεληθούν άμεσα ή έμμεσα από την πολιτική της ΕΕ.
- την ασφάλεια: η ΕΕ ενίσχυσε τους δεσμούς μεταξύ του περιβάλλοντος και της ασφάλειας, ενσωματώνοντας την πρόληψη των συγκρούσεων όσον αφορά τα προγράμματα συνεργασίας, προωθώντας μία διαφανή και δίκαιη διαχείριση των φυσικών πόρων και στηρίζοντας τα προγράμματα αποπλισμού, αποστράτευσης και επανένταξης.
- τη γεωργία: μειώθηκαν δραστικά τα μέτρα που έχουν ως αποτέλεσμα τη νόθευση του εμπορίου, όπως οι εγχώριες επιδοτήσεις, καθώς και οι επιδοτήσεις στην εξαγωγή, η δε ΕΕ πρότεινε να ακολουθηθεί η ίδια προσέγγιση στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ. Επιπλέον, η ΕΕ στηρίζει τη γεωργική και αγροτική ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως στην Αφρική.
- την αλιεία: κατόπιν της μεταρρύθμισης της πολιτικής αλιείας της ΕΕ, οι συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης ενώθηκαν με τους αναπτυξιακούς στόχους.
- την κοινωνική διάσταση της παγκοσμιοποίησης, της απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας.
- τη μετανάστευση: δημιουργία ενός πλαισίου πολιτικής σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο με τις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου η ΕΕ πρέπει να προβεί στην εκπόνηση συγκεκριμένων μέτρων.
- την έρευνα: οι αναπτυσσόμενες χώρες ωφελούνται από τα προγράμματα έρευνας που η ΕΕ χρηματοδοτεί σε τομείς γενικού ενδιαφέροντος
- την κοινωνία της πληροφορίας: για να προωθήσει τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών στις αναπτυσσόμενες χώρες, η ΕΕ οφείλει να στηρίζει τις δημόσιες επενδύσεις και τα δίκτυα έρευνας και εκπαίδευσης.
- τις μεταφορές: η δράση της ΕΕ στις αναπτυσσόμενες χώρες αναφέρεται σε καθορισμό διεθνών προτύπων και συνεργασίας σε διεθνή σχέδια και στην πολιτική που στοχεύει στην ανάπτυξη των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και ασφαλών κανόνων που εφαρμόζονται στα μεταφορικά μέσα που εισέρχονται στο έδαφος της ΕΕ.
- την ενέργεια: η ΕΕ θέσπισε πολλά μέτρα υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών, όπως η πρωτοβουλία «ενέργεια για την εξάλειψη της φτώχειας και την αειφόρο ανάπτυξη»,

η εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής για τις υποδομές και η εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής για την ενέργεια». ¹⁶

1.3.2.3.Κύρια χρηματοδοτικά μέσα της εξωτερικής δράσης.

Ως ενιαία υπηρεσία για την υλοποίηση της αναπτυξιακής συνεργασίας εντός της Επιτροπής, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid συνενώνει δύο παλαιότερες Γενικές Διευθύνσεις: τη ΓΔ Ανάπτυξης και την EuropeAid. Η ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid επικεντρώνεται σε τέσσερις θεματικούς τομείς:

(1)διακυβέρνηση και ανθρώπινα δικαιώματα

(2)ανθρώπινη ανάπτυξη

(3)τρόφιμα και φυσικοί πόροι

(4)οικονομία και εμπόριο

Η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ΓΔ ECHO) έχει αναλάβει την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, πολιτικής προστασίας και διαχείρισης κρίσεων: πρόκειται για ένα ξεχωριστό χαρτοφυλάκιο (βλ. το θεματολογικό δελτίο για την αναπτυξιακή βοήθεια). Αποτελώντας τη μοναδική δημόσια χρηματοδοτούμενη υπηρεσία παγκοσμίως που ασχολείται αποκλειστικά με τη χρηματοδότηση της αποστολής ανθρωπιστικής βοήθειας, η ECHO λειτουργεί βάσει των αρχών του ανθρωπισμού, της αμεροληψίας, της ανεξαρτησίας και της ουδετερότητας, οι οποίες διέπουν την ανθρωπιστική βοήθεια. Αποστολή της είναι η παροχή έκτακτης βοήθειας και κοινωνικής αρωγής σε θύματα φυσικών καταστροφών ή ενόπλων συγκρούσεων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα τελευταία έτη ο προϋπολογισμός της ECHO έχει ενισχυθεί συστηματικά. Άλλα όργανα της Επιτροπής που βοηθούν στον συντονισμό των αναπτυξιακών μέσων της ΕΕ είναι η ΓΔ

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:r13015> [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

Περιφερειακής Πολιτικής (REGIO), η ΓΔ Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων (ECFIN) και η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI).¹⁷

Πίνακας 1: Επισκόπηση των χρηματοδοτικών μέσων της εξωτερικής δράσης της ΕΕ (ΠΑΠ 2014-2020).

Μέσο	Προσήλωση στον στόχο	Μορφή	Κύριο σημείο επαφής και προϋπολογισμός
Μέσο συνεργασίας για την ανάπτυξη (ΜΣΑ)	Λατινική Αμερική, Κεντρική Ασία, περιοχή του Κόλπου, Νότια Αφρική + συνολική θεματική στήριξη	Γεωγραφικό + θεματικό	ΓΔ DEVCO 19,7 δισ. ευρώ
Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας (ΕΜΓ)	16 χώρες της Ευρωπαϊκής Γειτονίας, Ρωσία (περιφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία)	Γεωγραφικό	ΓΔ DEVCO 15,4 δισ. ευρώ
Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ)	Βαλκάνια και Τουρκία	Γεωγραφικό	ΓΔ REGIO 11,7 δισ. ευρώ
Μέσο εταιρικής σχέσης (ΜΕΣ)	Βιομηχανικές χώρες	Γεωγραφικό	FPI 955 εκατ. ευρώ
Μέσο για τη Γροιλανδία	Γροιλανδία	Γεωγραφικό	ΓΔ DEVCO 184 εκατ. ευρώ
Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΙΔΗΡ)	Προαγωγή της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Θεματικό	ΓΔ DEVCO 1,3 δισ. ευρώ
Μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IfSP)	Πολιτική σταθερότητα και οικοδόμηση της ειρήνης	Θεματικό	ΓΔ DEVCO (και άλλα) 2,3 δισ. ευρώ
Μηχανισμός Συνεργασίας στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας (ΜΣΠΑ)	Πυρηνική ασφάλεια	Θεματικό	ΓΔ DEVCO 225 εκατ. ευρώ
Εκτός προϋπολογισμού			
Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)	ΑΚΕ και Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ)	Γεωγραφικό	ΓΔ DEVCO 29,1 δισ. ευρώ

ΠΗΓΗ: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.3.1.html [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

επιτρέπουν επίσης την παροχή συγκεκριμένης κοινοτικής βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες. Η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (2009) έφερε νέες αλλαγές στον σχεδιασμό και τη διαχείριση όλων των χρηματοδοτικών μέσων όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, περιλαμβανομένης της συνεργασίας για την ανάπτυξη.

¹⁷ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.3.1.html [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

1.3.2.4 Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (Ε.Υ.Ε.Δ).

Για τη διαχείριση διμερών σχέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ε.Υ.Ε.Δ στηρίζει την Επιτροπή κατά τη χάραξη και την εφαρμογή προγραμμάτων και χρηματοπιστωτικών μέσων της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Οι προτάσεις και τα έγγραφα προγραμματισμού που αφορούν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, τον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας και τον ευρωπαϊκό μηχανισμό για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα θα εκπονούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ε.Υ.Ε.Δ και της Επιτροπής υπό την άμεση επίβλεψη και καθοδήγηση των μελών της Επιτροπής που είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και την πολιτική γειτονιάς, αντιστοίχως.

Η Ε.Υ.Ε.Δ φέρει ευθύνη για την υλοποίηση πολιτικών σύμφωνα με την εντολή που ορίζει η Συνθήκη της Λισαβόνας για συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες όσον αφορά την εξάλειψη της φτώχειας, την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εδραίωση μακροχρόνιας ειρήνης. Ωστόσο, με την ανάθεση του προγραμματισμού αναπτυξιακής συνεργασίας στην Ε.Υ.Ε.Δ ελλοχεύει ο κίνδυνος να εξελιχθεί σε εργαλείο εξωτερικής πολιτικής¹⁸.

1.4 Ο Μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας.

Ο μηχανισμός χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας απλοποίησε το προηγούμενο πλαίσιο συνεργασίας συνενώνοντας τα διάφορα γεωγραφικά και θεματικά μέσα σε έναν ενιαίο μηχανισμό. Αντικαθιστά προηγούμενες ρυθμίσεις που εγκρίθηκαν δυνάμει του άρθρου 179 ΣΕΚ.

Ο μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας περιλαμβάνει:

- γεωγραφικά προγράμματα: έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα για την Ασία και τη Λατινική Αμερική, τη Νότια Αφρική και τη Μέση Ανατολή,
- πέντε θεματικά προγράμματα: επένδυση σε ανθρώπινους πόρους· περιβάλλον και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένης της ενέργειας· ρόλος των μη κρατικών φορέων και των τοπικών αρχών στην ανάπτυξη· επισιτιστική ασφάλεια· μετανάστευση και άσυλο,

¹⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:rx0013>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

— ένα πρόγραμμα συνοδευτικών μέτρων υπέρ των 18 χωρών ΑΚΕ που έχουν υπογράψει το πρωτόκολλο για τη ζάχαρη, ώστε να λάβουν βοήθεια μετά τη μεταρρύθμιση του κοινοτικού καθεστώτος στον τομέα της ζάχαρης.¹⁹

Με τον ΜΑΣ η Ε.Κ. χρηματοδοτεί μέτρα που στοχεύουν στη στήριξη της συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο χωρών που λαμβάνουν βοήθεια από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ. Οι χώρες ΑΚΕ εντούτοις είναι επιλέξιμες για τα θεματικά προγράμματα. Ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής των θεματικών προγραμμάτων είναι ευρύτερο αυτού της γεωγραφικής συνεργασίας την οποία συμπληρώνουν.²⁰

Η κοινοτική βοήθεια μπορεί να χορηγείται σε χώρες ή σε περιφέρειες, αλλά και σε αποκεντρωμένους φορείς στις χώρες-δικαιούχους, σε διεθνείς οργανώσεις, σε οργανισμούς της ΕΕ ή σε μη κυβερνητικές οργανώσεις. Σημαντικό μέρος της κοινοτικής βοήθειας δίδεται σε οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών.

Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την περίοδο 2007–2013 ανέρχεται στα 16,897 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 10,057 δισ. προορίζονται για τα γεωγραφικά προγράμματα, 5,596 δισ. για τα θεματικά προγράμματα και 1,244 δισ. για τις χώρες ΑΚΕ που έχουν υπογράψει το πρωτόκολλο ζάχαρης.²¹

Οι οντότητες που μπορεί να επωφεληθούν από χρηματοδότηση είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

- «οι χώρες και περιφέρειες εταίροι.
- οι αποκεντρωμένοι φορείς των χωρών εταίρων (δήμοι, επαρχίες, διαμερίσματα, περιφέρειες).
- οι κοινοί φορείς που δημιουργούνται από τις χώρες και περιφέρειες εταίρους και από την Κοινότητα.
- οι διεθνείς οργανισμοί
- οι οργανισμοί της ΕΕ
- ορισμένες οντότητες ή οργανισμοί των κρατών μελών, των χωρών και περιφερειών εταίρων ή κάθε άλλης τρίτης χώρας, εφόσον συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού».²²

¹⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:114173> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

²⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:114173> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

²¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:114173> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

²² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:114173> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

2.1 Η αναπτυξιακή πολιτική σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η αναπτυξιακή πολιτική απασχολεί εδώ και πολλά χρόνια τη διεθνή κοινότητα και έχει προσπαθήσει να αντιμετωπίσει τα ιδιαίτερα προβλήματα των αναπτυσσόμενων χωρών, που οφείλονται στη δυσχερή οικονομική τους εσωτερική κατάσταση. Η Διάσκεψη της Χιλιετίας και η υιοθέτηση των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας έδωσαν, νέα ώθηση στην αναπτυξιακή διαδικασία, με την εξάλειψη της φτώχειας να τίθεται ως πρωταρχικός στόχος. Επίσης σημαντικό ρόλο έδωσε αυτή η ώθηση στον αναπτυξιακό τομέα είτε αυτή αναλαμβάνεται σε διεθνές, είτε σε περιφερειακό, είτε σε εθνικό επίπεδο. Η επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων είναι στενά συνδεδεμένη με τη χορήγηση αναπτυξιακής βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, καθίσταται σαφές ότι η βοήθεια από μόνη της δεν είναι ικανή να δώσει απάντηση στα προβλήματα των χωρών αυτών. Βγαίνει το συμπέρασμα ότι η αναπτυξιακή πολιτική σχετίζεται άμεσα με άλλους τομείς, όπως το εμπόριο, η γεωργία, η μετανάστευση, το περιβάλλον και η οικονομία, οι οποίοι πιθανόν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις αναπτυσσόμενες χώρες και να υποσκάπτουν τους αναπτυξιακούς στόχους.²³

Η Διακήρυξη της Χιλιετίας των Ηνωμένων Εθνών αφού αναγνώρισε ρητά το ρόλο της Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΕΑΒ) στην αναπτυξιακή διαδικασία και δεσμεύτηκε στις βιομηχανικές χώρες να "χορηγήσει πιο γενναιόδωρη αναπτυξιακή βοήθεια» (ΟΗΕ 2000). Η Διεθνής Διάσκεψη για την Χρηματοδότηση για την Ανάπτυξη, που πραγματοποιήθηκε στο Μοντερέι του Μεξικού το 2002, επανέλαβε την άποψη αυτή και αναγνώρισε ότι «η ουσιαστική ανάπτυξη της ΕΑΒ», μεταξύ άλλων, θα πρέπει να απαιτείται για την επίτευξη του ΑΣΧ (ΟΗΕ 2002).^{24,25}

Δύο είναι οι μορφές της αναπτυξιακής βοήθειας οι οποίες διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή. Η διμερής βοήθεια χορηγείται αμέσως από μια χώρα χορηγό σε μια αναπτυσσόμενη χώρα. Αντίθετα, η πολυμερής βοήθεια χορηγείται μέσω διεθνών οργανισμών και οργάνων. Προσλαμβάνει δηλαδή τη μορφή συνεισφοράς σε πολυμερή αναπτυξιακά ταμεία και προγράμματα. Οι φορείς πολυμερούς βοήθειας είναι ο Διεθνής

²³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:114173>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

²⁴ http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf,p.3[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

²⁵ OECD-DAC 2010, Development Aid Reaches an Historic High in 2010: www.tinyurl.com/oecd2010. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Οργανισμός Ανάπτυξη (International Development Association - IDA), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναπτυξιακές τράπεζες, όπως η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης, και ορισμένοι εξειδικευμένοι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών, όπως το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των ΗΕ (United Nations Development Programme - UNDP)²⁶.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, πέρα από τη βοήθεια που χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία θεωρείται, όπως αναφέραμε παραπάνω πολυμερής δωρητής, στη συνολική ευρωπαϊκή βοήθεια υπάρχει και η διμερής βοήθεια που χορηγούν απευθείας στις αναπτυσσόμενες χώρες τα κράτη μέλη της.²⁷

Σε διεθνές επίπεδο, η ανάλυση προσεγγίζει το ρόλο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και επίσης της οικείας Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC). Ο Οργανισμός αυτός, αν και δεν αποτελεί δωρητή αναπτυξιακής βοήθειας, συγκεντρώνει τους σημαντικότερους δωρητές και έχει συμβάλει σημαντικά στην προώθηση της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής.

2.2 Το πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ.

Η αναπτυξιακή συνεργασία της Ε.Ε. με τις αναπτυσσόμενες χώρες είναι σημαντική αλλά περισσότερη σημασία έχει η συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής και των άλλων πολιτικών, κυρίως της εμπορικής, της αγροτικής και των εξωτερικών σχέσεων.

Το εμπόριο και η πολιτική συνεργασίας και ανάπτυξης είναι αλληλένδετες. Οι στρατηγικοί στόχοι της εμπορικής πολιτικής της Ε.Ε. φαίνεται ότι έχουν προτεραιότητα σε σχέση με την δέσμευση της Ευρώπης για την καταπολέμηση της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η ΕΕ στηρίζει την αναπτυξιακή βοήθεια σε χώρες με τις πιο μεγάλες ανάγκες. Η ΕΕ βοηθάει 150 χώρες σε όλο τον κόσμο, από το Αφγανιστάν μέχρι τη Ζιμπάμπουε. Πολλές αναπτυσσόμενες χώρες είχαν οικονομική ανάπτυξη και μπόρεσαν να μειώσουν τα ποσοστά φτώχειας. Από το 2014 η ΕΕ κατάργησε τις άμεσες ενισχύσεις σε μεγάλες χώρες, όπως η Ινδία, καθώς και άλλες χώρες, όπως η Μαλαισία, ή πολλές χώρες της Λατινικής Αμερικής. Η διαδικασία αυτή ονομάστηκε «διαβάθμιση». Η διαδικασία αφορά τις φτωχότερες

²⁶ Βλ. OECD (2009a), Managing Aid: Practices of DAC Member Countries, OECD, Paris, p. 48 [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

²⁷ Βλ. Μέργος, Γ. (2001) «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ» στους Στεφάνου, Κ., Τσινισιζέλη, Μ., Φατούρο, Αργ., Χριστοδουλίδη, Θ. (επιμ.), Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές, Ενοποιητική Δυναμική, Δικαιοταξία, Διακυβέρνηση, Τόμος Α', 1η Εκδ., ΕΠΕΕΣ/Ι. Σιδέρης, Αθήνα, σελ. 536.

περιοχές του κόσμου. Την περίοδο 2014-2020, το 75% περίπου της στήριξης θα διατεθεί στις φτωχότερες χώρες, αλλά περισσότερο σε αυτές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές ή συγκρούσεις. Επιπλέον, η ΕΕ είναι ο μοναδικός χορηγός βοήθειας παγκοσμίως».²⁸

Βοηθά στη βελτίωση της ζωής εκατομμυρίων ανθρώπων. Έχοντας ως στόχους τη μείωση της έσχατης φτώχειας στο μισό και την ανάσχεση της εξάπλωσης του HIV/AIDS και την εξασφάλιση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά του κόσμου.²⁹

Η βοήθεια της ΕΕ χορηγείται με διαφανή τρόπο ελέγχεται τακτικά ώστε να προλαμβάνεται η απάτη και η διαφθορά και αυτό είναι σημαντικό διότι πρέπει να γνωρίζουν οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι που πάνε τα χρήματά τους. Τα προγράμματα της ΕΕ υποβάλλονται σε τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους ώστε να εξασφαλίζεται η ορθότητα των λογαριασμών. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει κάθε χρόνο συγκεκριμένα σχέδια και προγράμματα ανά χώρα. Εάν υπάρχει υπόνοια απάτης ή διαφθοράς, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης μπορεί να προβεί σε ενδελεχή εξέταση των ύποπτων υποθέσεων. Αν υπάρχει υπόνοια διαφθοράς η ΕΕ σταματάει τη χρηματοδότηση και γίνεται η ανάκτηση των πόρων.³⁰

Επίσης η ΕΕ επιδιώκει τη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών κατά τον σχεδιασμό της συνεργασίας της με χώρες-εταίρους.

Κατά την εκπόνηση των προγραμμάτων της, η ΕΕ δεν συνεργάζεται μόνο με κυβερνήσεις, αλλά διασφαλίζει επίσης ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών συμμετέχουν στη διαδικασία: τέτοιου είδους οργανώσεις μπορεί να είναι μη κυβερνητικές οργανώσεις, συνδικαλιστικές ενώσεις, οργανώσεις προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιβαλλοντικές οργανώσεις, εμπορικά επιμελητήρια και πολλές άλλες.³¹

Το 25% της βοήθειας της ΕΕ δίνεται απευθείας στις κυβερνήσεις, ώστε να μπορούν να φέρουν εις πέρας το έργο τους, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που καθορίζουν οι ίδιες. Αυτό ονομάζεται «δημοσιονομική στήριξη» και βοηθά τις χώρες να παίρνουν στα χέρια τους την ευθύνη για την ανάπτυξή τους, μέσω της μεταρρύθμισης και του εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης ή του γεωργικού τους τομέα.³²

²⁸ <https://europa.eu/eyd2015/en/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015]

²⁹ <https://europa.eu/eyd2015/en/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

³⁰ <https://europa.eu/eyd2015/en/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

³¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0492:FIN:EL:PDF,p..3>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

³² <https://europa.eu/eyd2015/en/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Η ΕΕ εργάζεται σκληρά για να διασφαλίσει ότι το έργο της σε τομείς όπως το εμπόριο και ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η γεωργία, η ασφάλεια, η κλιματική αλλαγή ή η μετανάστευση συμβάλλει στην εξάλειψη της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Ανοίγει όλο και περισσότερο την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά στις αναπτυσσόμενες χώρες, γεγονός που δημιουργεί οικονομική ανάπτυξη και θέσεις εργασίας στις χώρες αυτές.³³

Η ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ και η αναπτυξιακή συνεργασία είναι δύο διαφορετικές δράσεις, οι οποίες όμως αλληλοσυμπληρώνονται.

Σε καταστάσεις κρίσης, η ανθρωπιστική βοήθεια δρα άμεσα σώζοντας ανθρώπινες ζωές και καλύπτοντας τις βασικές ανάγκες των πληγέντων πληθυσμών, για παράδειγμα παρέχοντας τροφή, στέγη ή ιατρική περίθαλψη σε περιόδους συγκρούσεων ή μετά από φυσικές καταστροφές. Αντίθετα, η αναπτυξιακή συνεργασία υποστηρίζει χώρες μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ούτως ώστε να μπορέσουν να εξαλείψουν τη φτώχεια και να επιτύχουν οικονομική ανάπτυξη.

2.3 Μελλοντική κατάσταση και προβλέψεις των αναπτυσσόμενων χωρών.

Ο χαμηλός ρυθμός ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών, η τεράστια αύξηση των ιδιωτικών χρεών τους, το σπάσιμο της φούσκας ακινήτων, καθώς επίσης οι προσπάθειες τόνωσης των οικονομιών, με την άνοδο των στρατιωτικών δαπανών θα έχει συνέπειες για την ΕΕ αφού θα μειωθούν ξανά οι εξαγωγές της σε αυτές τις χώρες, εις βάρος του θετικού εμπορικού της ισοζυγίου και γενικότερα για την παγκόσμια οικονομία.

Για ένα υποσύνολο των αναπτυσσόμενων χωρών, ο υψηλός βαθμός εξάρτησης από τις οικονομικές ενισχύσεις επιτείνει τις μακροοικονομικές ανισορροπίες και επίσης να είναι ένας παράγοντας που συμβάλλει στη συνολική βιωσιμότητα των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας. Υπάρχουν τέσσερις αιτίες μέσω των οποίων η εξάρτηση από τη βοήθεια μπορεί να επηρεάσει τη βιωσιμότητα των ΑΣΧ.³⁴:

1. «Ο βαθμός εξάρτησης από τη βοήθεια: Όταν οι χώρες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις ενισχύσεις (που τις μετράμε ως ποσοστό των εσόδων της κυβέρνησης, ως κατά κεφαλήν βάση ή ως ποσοστό του ΑΕΠ), οι κυβερνήσεις παραμένουν ευάλωτες σε απότομες διακυμάνσεις των χρηματικών ροών βοήθειας. Οι χώρες μπορεί να μην

³³ <https://europa.eu/eyd2015/en/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

³⁴ http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf, p.3-4 [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

είναι ιδιαίτερα εξαρτημένες από την ενίσχυση, αλλά σε ορισμένους τομείς το εσωτερικό μιας χώρας μπορεί να στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό στην ενίσχυση για να λειτουργήσει (π.χ., στον τομέα της υγείας).

2. Η μεταβλητότητα της ενίσχυσης: Όταν η ενίσχυση είναι στάσιμη ή απρόβλεπτη, οι δικαιούχες κυβερνήσεις δεν είναι σε θέση να προγραμματίσουν τις δαπάνες τους αποτελεσματικά. Αυτό αυξάνει το κόστος της δημοσιονομικής διαχείρισης και μπορεί να επιδεινώσει τη σύνθεση των δημοσίων δαπανών (π.χ. μεταβιβάσεις πόρων από τις επενδύσεις κεφαλαίων προς τις τρέχουσες δαπάνες).
3. Οι χρήσεις της ενίσχυσης: Ενώ το κύριο ποσό της ενίσχυσης της ΕΑΒ υποδηλώνει σημαντικές αυξήσεις κατά την τελευταία δεκαετία, φαινομενικά υπάρχει αμφιβολία του βαθμού του ποσού που θα φθάσει πραγματικά στις δικαιούχες χώρες συνολικά. Ορισμένοι τομείς (π.χ., οι κοινωνικοί τομείς) έχουν αποδεχτεί μεγαλύτερες αυξήσεις των ενισχύσεων σε σχέση με άλλους (π.χ., γεωργία και παραγωγικές ικανότητες).³⁵
4. Η κυκλικότητα της ενίσχυσης: Όταν η ενίσχυση είναι κυκλική, μπορεί να επιδεινώσει αντί να αμβλύνει τις επιπτώσεις των οικονομικών κύκλων. Όταν οι ενισχύσεις είναι αντικυκλικές, μπορεί να έχει μια σημαντική εξομάλυνση και μια ασφαλή λειτουργία».³⁶

Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό διάγραμμα φαίνεται το σύνολο των εισροών που έχουν δοθεί από τους δωρητές από το 2005 έως το 2014. Πράγματι, μόνο λίγοι από τους διεθνείς δωρητές έχουν φθάσει στο μακροχρόνιο στόχο των Ηνωμένων Εθνών (Δανία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, Νορβηγία και Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Καναδάς, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής καθώς και η Ιαπωνία για το 2013) (ΟΟΣΑ-ΕΑΒ το 2013). Αν και πολύ χαμηλότερη σε απόλυτους όρους, η ΕΑΒ, που παρέχεται από τους νέους ανερχόμενους δωρητές έχει αυξηθεί σημαντικά κατά την τελευταία δεκαετία, και ιδιαίτερα τα τελευταία πέντε χρόνια. Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την απότομη αύξηση στην αναπτυξιακή συνεργασία από τους ακόλουθους χορηγούς-δωρητές: η Τσεχική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Ισλανδία, η Πολωνία, η

³⁵http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf, p.3-4 [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

³⁶http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf, p.3-4 [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

Σλοβακική Δημοκρατία, η Τουρκία, η Ταϊβάν, το Ισραήλ, η Σλοβενία, η Ταϊλάνδη, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ-ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΛΩΡΗΤΕΣ-ΧΟΡΗΓΟΥΣ.

Part		I : Part I - Developing Countries										
Unit		US Dollar, millions										
Year		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Donor		i										
All Donors, Total		120771,28	120243,47	122168	144423,1	140153,9	148323,9	160919,75	150623,6	167371,9	..	
All Donors, Total	DAC Countries, Total	108296,42	105415,48	104917	122783,9	120558	129066,2	134670,09	126945,8	135072,2	135164,2	
	Australia	1680,16	2123,22	2668,52	2954,07	2761,61	3826,1	4982,91	5402,7	4845,55	4203,42	
	Austria	1573,32	1498,43	1808,46	1713,51	1141,78	1208,42	1111,37	1105,75	1171,49	1144,39	
	Belgium	1963,36	1976,94	1950,7	2385,64	2609,6	3003,93	2807,41	2314,86	2299,54	2384,51	
	Canada	3756,34	3683,16	4079,69	4794,71	4000,07	5214,12	5458,56	5650,26	4947,24	4196,45	
	Czech Republic	135,15	160,87	178,88	249,21	214,7	227,56	250,46	219,63	210,88	208,99	
	Denmark	2108,92	2236,12	2562,23	2803,28	2809,88	2871,24	2931,13	2692,59	2927,46	2995,97	
	Finland	901,94	834,4	981,34	1165,73	1290,18	1332,95	1406,04	1319,71	1435,36	1634,58	
	France	10026,22	10600,59	9883,59	10907,55	12601,55	12915,1	12997,24	12028,27	11338,93	10370,87	
	Germany	10082,16	10434,81	12290,7	13980,87	12079,15	12985,36	14092,94	12939,49	14228,26	16248,67	
	Greece	384,22	423,99	500,82	703,16	607,27	507,72	424,77	327,41	239,07	248,44	
	Iceland	27,26	41,5	48,25	48,41	34,42	28,75	25,57	26,12	34,91	35,41	
	Ireland	718,94	1021,66	1192,15	1327,85	1005,78	895,15	913,56	808,36	845,85	808,8	
	Italy	5090,9	3641,08	3970,62	4860,64	3297,49	2996,39	4325,97	2737,13	3430,07	3342,05	
	Japan	13125,55	11135,74	7697,14	9600,71	9466,58	11057,74	10831,4	10604,51	11581,59	9188,29	
	Korea	752,32	455,25	696,11	802,34	816,04	1173,79	1324,59	1597,45	1755,38	1850,67	
	Luxembourg	256,39	290,71	375,53	414,94	414,73	402,69	409,24	399,03	429,32	426,76	
	Netherlands	5114,69	5451,72	6224,26	6992,6	6426,08	6357,31	6343,96	5522,84	5435,45	5572,03	
	New Zealand	273,52	258,65	319,8	347,96	309,28	342,22	424,15	449,1	457,31	502,28	
	Norway	2793,64	2945,24	3734,83	4005,76	4081,23	4371,56	4755,59	4752,99	5581,36	5024,28	
	Poland	204,79	299,7	362,9	372,54	374,89	377,75	417,47	421,06	471,9	437,08	
	Portugal	377,12	396,35	470,54	620,15	512,7	648,96	707,82	580,78	488,32	418,96	
	Slovak Republic	56,83	55,11	67,23	91,85	75,4	73,71	86,02	79,68	86,04	81,24	
	Slovenia	34,67	44,01	54,14	67,6	71,24	58,6	62,77	58,45	61,63	61,53	
	Spain	3018,3	3813,67	5139,8	6866,83	6584,11	5949,46	4173,11	2037,33	2374,57	1893,28	
	Sweden	3361,68	3954,96	4338,94	4731,75	4548,23	4533,49	5603,12	5239,79	5827,29	6222,55	
	Switzerland	1771,59	1646,44	1684,87	2037,63	2310,07	2299,95	3050,95	3052,13	3200,12	3547,59	
	United Kingdom	10771,7	12459,02	9848,53	11499,87	11282,61	13052,97	13832,36	13891,44	17870,71	19386,5	
	United States	27934,74	23532,14	21786,9	26436,78	28831,34	30353,16	30919,61	30686,96	31496,57	32728,62	
	Multilateral, Total		9389,96	10245,2	11634,2	13196,98	13581,29	12746,7	17390,53	17479,05	15959,2	..
	Multilateral, Total	EU Institutions	9389,96	10245,2	11634,2	13196,98	13581,29	12746,7	17390,53	17479,05	15959,2	16105,7
Non-DAC Countries, Total		3084,9	4582,79	5616,32	8442,19	6014,64	6511,01	8859,13	6198,7	16340,53	..	
Non-	Bulgaria	40,49	48,38	39,95	49,65	..	

DAC Countries, Total	Croatia	21,36	45,08	..
	Cyprus	15,1	26,02	34,88	37,44	45,5	51,17	37,61	25,08	20,39
	Estonia	9,5	14,02	16,12	22,01	18,44	18,76	24,21	23,24	30,68	37,22	..
	Hungary	100,37	149,49	103,47	106,94	116,92	114,34	139,73	118,38	128,18	156,42	..
	Israel	95,24	89,83	110,94	137,82	123,9	144,82	206,19	181,19	201,87	205,27	..
	Kuwait (KFAED)	218,46	157,93	110,07	283,18	221,12	210,56	144,5	149,16	185,56
	Latvia	10,65	11,81	15,79	21,82	20,98	15,64	19,13	21,11	23,72	24,57	..
	Liechtenstein	17,97	23,69	26,24	26,63	31,46	28,6	28,26	27,33	..
	Lithuania	15,53	25,04	47,6	47,84	36,21	36,74	51,68	51,91	50,41
	Malta	13,69	13,8	19,96	18,58	18,26
	Romania	122,86	152,54	114,26	163,85	142,41	133,9
	Russia	472,39	478,99	465,01	713,66
	Saudi Arabia	1026,18	2024,9	1550,65	4978,83	3133,74	3479,64	5094,9	1298,87	5683,27
	Chinese Taipei	483	513	514	435,2	411,35	380,91	381,24	304,5	271,77
	Thailand	..	73,73	66,91	178,45	40,21	9,62	31,49	16,9	46,3
	Turkey	601,04	714,34	602,33	780,36	707,17	967,42	1273,01	2533,3	3307,67	3352	..
	United Arab Emirates	509,83	782,68	2425,59	1265,75	946,63	413,82	712,8	759,15	5401,9	4889,36	..
	Other donor countries

ΠΗΓΗ: <http://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?datasetcode=TABLE1&lang=en> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΣΥΝΟΛΟ ΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΩΡΗΤΕΣ.

ΠΗΓΗ: "τα δεδομένα από τον Πίνακα 2"

Σύμφωνα με τον πίνακα 3 βλέπουμε μετρώντας ως ποσοστό του ΑΕΠ των δωρητών, μια κάπως διαφορετική εικόνα. Η ΕΑΒ από τους δωρητές-χορηγούς του ΟΟΣΑ-ΕΑΒ έχει αυξηθεί, στην Αυστραλία για παράδειγμα από 0,25 τοις εκατό το 2005 που ήταν έχει αυξηθεί στο 0,36 τοις εκατό το 2012 (ΟΟΣΑ-ΕΑΒ το 2014). Ενδιάμεσα βλέπουμε να μειώνεται το 2009 στο 0,29 τοις εκατό και το 2013 ΕΑΒ ως ποσοστό του ΑΕΠ. Όπως παρουσιάζεται ο πίνακας βλέπουμε κάποιες υποσημειώσεις σαν εκθέτες αριστερά ψηλά στο κάθε ποσοστό. Παρατηρούμε λοιπόν την υποσημείωση 1, την υποσημείωση 2, 3 και 4 οι οποίες μας υποδεικνύουν η μεν πρώτη την βάση αναλήψεων και η δε δεύτερη την βάση εκταμίευσης, η 3 τα προσωρινά ποσοστά του έτους και η υποσημείωση 4 τη βάση δεδομένων της ΕΑΒ του έτους 2015 με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ.

Πράγματι, μόνο λίγοι από τους διεθνείς δωρητές έχουν φθάσει στο μακροχρόνιο στόχο του 0,7 τοις εκατό της ΕΑΒ / ΑΕΠ.

ΠΙΝΑΚΑΣ. 3: Καθαρή Επίσημη Αναπτυξιακή Βοήθεια(ΕΑΒ) ως ποσοστό των δωρητών του ΟΟΣΑ / ΕΑΒ ΑΕΕ/ Net Official Development Assistance ODA as percentage of OECD/DAC donors GNI.

ΧΩΡΕΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Australia	0,27 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,26 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,30 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,34 ^{2,4}	0,36 ^{2,4}	0,33 ^{2,4}	0,27 ^{2,3,4}
Austria	0,23 ^{2,4}	0,34 ^{2,4}	0,26 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,52 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,50 ^{2,4}	0,43 ^{2,4}	0,30 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,26 ^{2,3,4}
Belgium	0,36 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,43 ^{2,4}	0,60 ^{2,4}	0,41 ^{2,4}	0,53 ^{2,4}	0,50 ^{2,4}	0,43 ^{2,4}	0,48 ^{2,4}	0,55 ^{2,4}	0,64 ^{2,4}	0,54 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,45 ^{2,4}	0,45 ^{2,3,4}
Canada	0,25 ^{2,4}	0,22 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,24 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,34 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,33 ^{2,4}	0,30 ^{2,4}	0,34 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,24 ^{2,3,4}
Czech Republic	0,03 ^{2,4}	0,05 ^{2,4}	0,07 ^{2,4}	0,11 ^{2,4}	0,11 ^{2,4}	0,11 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,11 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,11 ^{2,4}	0,11 ^{2,3,4}
Denmark	1,06 ^{2,4}	1,03 ^{2,4}	0,96 ^{2,4}	0,84 ^{2,4}	0,85 ^{2,4}	0,81 ^{2,4}	0,80 ^{2,4}	0,81 ^{2,4}	0,82 ^{2,4}	0,88 ^{2,4}	0,91 ^{2,4}	0,85 ^{2,4}	0,83 ^{2,4}	0,85 ^{2,4}	0,85 ^{2,3,4}
Finland	0,31 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,35 ^{2,4}	0,35 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,46 ^{2,4}	0,40 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,44 ^{2,4}	0,54 ^{2,4}	0,55 ^{2,4}	0,53 ^{2,4}	0,53 ^{2,4}	0,54 ^{2,4}	0,60 ^{2,3,4}
France	0,30 ^{2,4}	0,31 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,40 ^{2,4}	0,41 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,38 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,50 ^{2,4}	0,46 ^{2,4}	0,45 ^{2,4}	0,41 ^{2,4}	0,36 ^{2,3,4}
Germany	0,27 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,28 ^{1,4}	0,36 ^{2,4}	0,36 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,38 ^{2,4}	0,35 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,38 ^{2,4}	0,41 ^{2,3,4}
Greece	0,20 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,16 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,16 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,19 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,10 ^{2,4}	0,11 ^{2,3,4}
Iceland	0,10 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,35 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,22 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,21 ^{2,3,4}
Ireland	0,29 ^{2,4}	0,33 ^{2,4}	0,40 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,42 ^{2,4}	0,54 ^{2,4}	0,55 ^{2,4}	0,59 ^{2,4}	0,54 ^{2,4}	0,52 ^{2,4}	0,51 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,46 ^{2,4}	0,38 ^{2,3,4}
Italy	0,13 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,19 ^{2,4}	0,22 ^{2,4}	0,16 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,14 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,16 ^{2,3,4}
Japan	0,28 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,19 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,19 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,19 ^{2,3,4}
Korea, Republic of	0,04 ^{2,4}	0,06 ^{2,4}	0,05 ^{2,4}	0,06 ^{2,4}	0,06 ^{2,4}	0,10 ^{2,4}	0,05 ^{2,4}	0,07 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,10 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,14 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,13 ^{2,3,4}
Luxembourg	0,70 ^{2,4}	0,77 ^{2,4}	0,78 ^{2,4}	0,86 ^{2,4}	0,79 ^{2,4}	0,79 ^{2,4}	0,89 ^{2,4}	0,92 ^{2,4}	0,97 ^{2,4}	1,04 ^{2,4}	1,05 ^{2,4}	0,97 ^{2,4}	1,00 ^{2,4}	1,00 ^{2,4}	1,07 ^{2,3,4}
Netherlands	0,84 ^{2,4}	0,82 ^{2,4}	0,81 ^{2,4}	0,80 ^{2,4}	0,73 ^{2,4}	0,82 ^{2,4}	0,81 ^{2,4}	0,81 ^{2,4}	0,80 ^{2,4}	0,82 ^{2,4}	0,81 ^{2,4}	0,75 ^{2,4}	0,71 ^{2,4}	0,67 ^{2,4}	0,64 ^{2,3,4}
New Zealand	0,25 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,22 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,30 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,26 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,26 ^{2,4}	0,27 ^{2,3,4}
Norway	0,76 ^{2,4}	0,80 ^{2,4}	0,89 ^{2,4}	0,92 ^{2,4}	0,87 ^{2,4}	0,94 ^{2,4}	0,89 ^{2,4}	0,95 ^{2,4}	0,89 ^{2,4}	1,06 ^{2,4}	1,05 ^{2,4}	0,96 ^{2,4}	0,93 ^{2,4}	1,07 ^{2,4}	0,99 ^{2,3,4}
Poland	0,02 ^{2,4}	0,02 ^{2,4}		0,01 ^{2,4}	0,05 ^{2,4}	0,07 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,10 ^{2,4}	0,08 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,08 ^{2,4}	0,08 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,10 ^{2,4}	0,08 ^{2,3,4}
Portugal	0,26 ^{2,4}	0,25 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,22 ^{2,4}	0,63 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,22 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,31 ^{2,4}	0,28 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,19 ^{2,3,4}
Slovakia	0,03 ^{2,4}	0,04 ^{2,4}	0,02 ^{2,4}	0,05 ^{2,4}	0,07 ^{2,4}		0,10 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,10 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,09 ^{2,4}	0,08 ^{2,3,4}

Slovenia						0,11 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,12 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,13 ^{2,3,4}
Spain	0,22 ^{2,4}	0,30 ^{2,4}	0,26 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,24 ^{2,4}	0,27 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,45 ^{2,4}	0,46 ^{2,4}	0,43 ^{2,4}	0,29 ^{2,4}	0,16 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,14 ^{2,3,4}
Sweden	0,80 ^{2,4}	0,77 ^{2,4}	0,84 ^{2,4}	0,79 ^{2,4}	0,78 ^{2,4}	0,94 ^{2,4}	1,02 ^{2,4}	0,93 ^{2,4}	0,98 ^{2,4}	1,12 ^{2,4}	0,97 ^{2,4}	1,02 ^{2,4}	0,97 ^{2,4}	1,01 ^{2,4}	1,10 ^{2,3,4}
Switzerland	0,32 ^{2,4}	0,33 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,36 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,42 ^{2,4}	0,38 ^{2,4}	0,37 ^{2,4}	0,42 ^{2,4}	0,44 ^{2,4}	0,39 ^{2,4}	0,46 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,45 ^{2,4}	0,49 ^{2,3,4}
United Kingdom	0,32 ^{2,4}	0,32 ^{2,4}	0,31 ^{2,4}	0,34 ^{2,4}	0,36 ^{2,4}	0,47 ^{2,4}	0,51 ^{2,4}	0,36 ^{2,4}	0,43 ^{2,4}	0,51 ^{2,4}	0,57 ^{2,4}	0,56 ^{2,4}	0,56 ^{2,4}	0,70 ^{2,4}	0,71 ^{2,3,4}
United States	0,10 ^{2,4}	0,11 ^{2,4}	0,13 ^{2,4}	0,15 ^{2,4}	0,17 ^{2,4}	0,23 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,16 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,21 ^{2,4}	0,20 ^{2,4}	0,19 ^{2,4}	0,18 ^{2,4}	0,19 ^{2,3,4}

ΠΗΓΗ: <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/SeriesDetail.aspx?srid=568>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Οι αναπτυσσόμενες χώρες επλήγησαν σκληρά από την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση, αν και ο αντίκτυπος καθυστέρησε κάπως. Όσο πιο κοντά ήταν διασυνδεδεμένες με την παγκόσμια οικονομία οι αναπτυσσόμενες χώρες, τόσο πιο έντονα τα αποτελέσματα. Και η ανάκαμψη που γίνεται τώρα αισθητή, περιορίζεται μόνο σε λίγες μόνο χώρες και περιφέρειες.

Η κρίση μεταδόθηκε κυρίως από το εμπόριο και τις χρηματοοικονομικές ροές όπου ανάγκασαν εκατομμύρια ανθρώπους στη φτώχεια. Η Επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας κινδυνεύει σοβαρά σε πολλές χώρες. Πολλές αναπτυσσόμενες χώρες δεν έχουν τους πόρους για την τόνωση της οικονομίας και την προστασία των κοινωνικά μειονεκτούντων πληθυσμών τους στον ίδιο βαθμό με τις βιομηχανικές χώρες. Πολλές χώρες όμως έχουν καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για την άμβλυνση αυτών των επιπτώσεων. Οι βιομηχανικές χώρες ασχολούνται περισσότερο με τα δικά τους προβλήματα. Η ετοιμότητά τους να παρέχουν ενισχύσεις είναι περιορισμένη. Βρίσκονται υπό πίεση από τους διεθνείς οργανισμούς.³⁷

Βέβαια η αναπτυξιακή πολιτική δεν θα χρειαζόταν σε καμία περίπτωση αν δεν υπήρχαν οι παρακάτω σημαντικοί λόγοι και οποίοι λόγοι έφτασαν την παγκόσμια οικονομία σε κρίση και ύφεση. Ένας από του πιο σημαντικούς λόγους είναι η φτώχεια η οποία λειτουργεί ως κίνητρο για γενικό δανεισμό. Τα οικονομικά χρέη του αναπτυσσόμενου κόσμου δεν μπορούν να αποπληρωθούν πλήρως, πολύ απλά επειδή οι άνθρωποι που ζουν στον αναπτυσσόμενο κόσμο, δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά να τα εξοφλήσουν. Η σκληρή πραγματικότητα της φτώχειας στις φτωχότερες χώρες ήταν μια αρχική ώθηση για τα δάνεια. Εκείνοι που ζουν στις πλούσιες χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου δεν έχουν ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, την καλή διατροφή και τη στέγαση. Το γεγονός ότι υπάρχουν αυτές οι διακρίσεις, παράλληλα με τον μεγάλο πλούτο δεν είναι λογικό αλλά δεν συγκρίνονται με την κλίμακα της παγκόσμιας φτώχειας. Η πείνα,

³⁷ <https://poldev.revues.org/144#tocfrom1n2> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

η έλλειψη στέγης, η ασθένεια, και τα βιάσματα των φτωχών στις ανεπτυγμένες χώρες είναι τεράστια προβλήματα. Στην Αφρική, το ένα πέμπτο του πληθυσμού ζει σε συνθήκες φτώχειας, με εκείνες στην υποσαχάρια Αφρική. Ένα παιδί στον αναπτυσσόμενο κόσμο, κινδυνεύει να πεθάνει δέκα φορές περισσότερο από ένα παιδί στη Δυτική Ευρώπη ή τη Βόρεια Αμερική.^{38,39}

Εικόνα 1: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΠΗΓΗ: <https://www.google.gr/search?hl=el&site=imghp&tbn=isch&source=hp&biw=1024> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Παρά τον συντριπτικό αριθμό των στατιστικών στοιχείων και δεικτών, η παγκόσμια φτώχεια είναι τόσο δύσκολο να μετρηθεί. Δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας, εκατομμύρια άτομα είναι εντελώς άστεγοι, εκατομμύρια άτομα πεινούν κάθε μέρα, δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό και δισεκατομμύρια άτομα δεν έχουν πρόσβαση στην πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη. Επίσης σημαντικοί παράγοντες είναι το AIDS, ο υποσιτισμός και η ανεπάρκεια πολλών χωρών σε ενεργειακή τροφοδοσία. Σοβαρός εξίσου παράγοντας είναι η μετανάστευση όλων αυτών των φτωχών ανθρώπων που ξεκινούν από τα φτωχά και χωρίς μέλλον κράτη τους και καταλήγουν μέσω αντίξοων συνθηκών στις χώρες της Ε.Ε. Δεν μπορεί να υπάρξει αναπτυξιακή πολιτική σε κράτη που μαστιζονται από τον πόλεμο και πλέον οι βιομηχανικές χώρες βλέποντας αυτήν την κατάσταση δεν προωθούν καμία ενίσχυση προς τις χώρες αυτές διότι δεν υπάρχει καμία ελπίδα αναπτυξιακών δομών.

³⁸ <https://www.mtholyoke.edu/acad/intrel/globdebt.htm#7> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

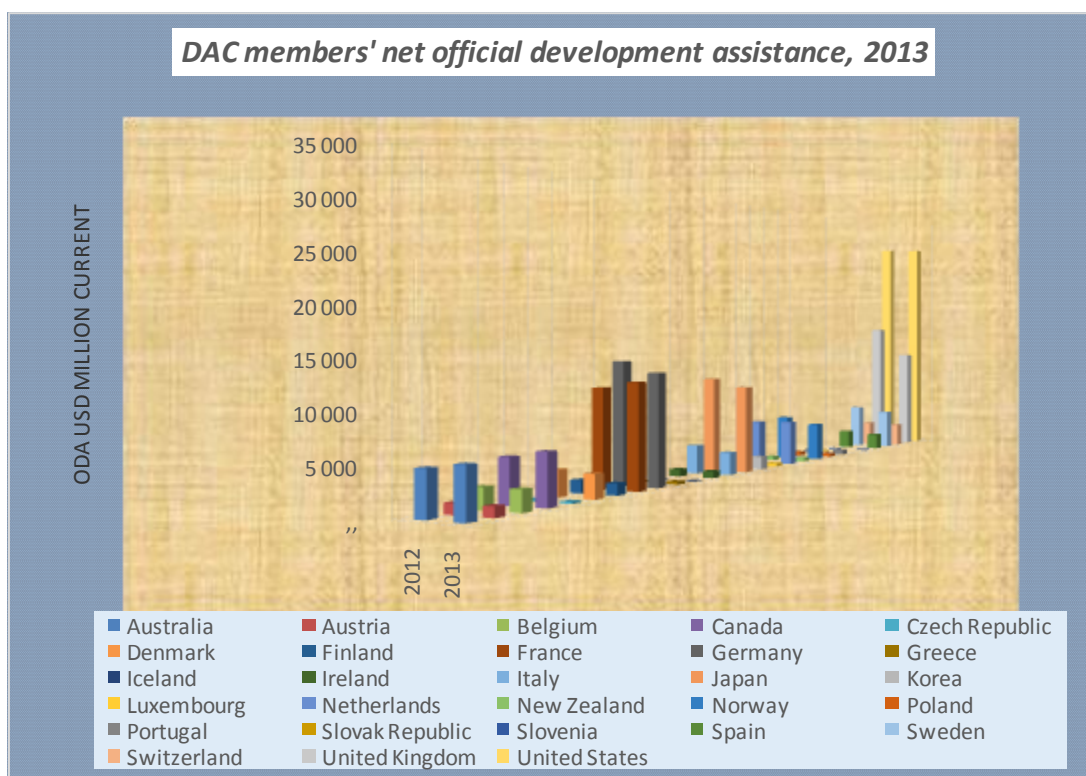
³⁹ Beverly Winikoff, "Women's Health in Developing Countries," in *Health Care of Women and Children in the Developing World*, edited by Helen Wallace and Kanti Giri (Oakland, CA: Third Party Publishing Co., 1990), p. 170.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.: Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια των μελών της ΕΑΒ », 2013

	2013		2012		% change 2012 to 2013 in real terms ^a
	ODA	ODA/GNI	ODA	ODA/GNI	
	USD million current	%	USD million current	%	
Australia	4 846	0,33	5 403	0,36	-4,6
Austria	1 171	0,27	1 106	0,28	0,7
Belgium	2 300	0,45	2 315	0,47	-5,3
Canada	4 947	0,27	5 650	0,32	-10,7
Czech Republic	211	0,11	220	0,12	-5,4
Denmark	2 927	0,85	2 693	0,83	3,8
Finland	1 435	0,54	1 320	0,53	3,5
France	11 342	0,41	12 028	0,45	-10,0
Germany	14 228	0,38	12 939	0,37	4,2
Greece	239	0,10	327	0,13	-27,7
Iceland	35	0,25	26	0,22	26,3
Ireland	846	0,46	808	0,47	1,0
Italy	3 407	0,17	2 737	0,14	18,8
Japan	11 582	0,23	10 605	0,17	34,2
Korea	1 755	0,13	1 597	0,14	5,5
Luxembourg	429	1,00	399	1,00	0,9
Netherlands	5 435	0,67	5 523	0,71	-6,2
New Zealand	457	0,26	449	0,28	-1,9
Norway	5 581	1,07	4 753	0,93	16,4
Poland	472	0,10	421	0,09	8,0
Portugal	488	0,23	581	0,28	-19,7
Slovak Republic	86	0,09	80	0,09	3,2
Slovenia	62	0,13	58	0,13	1,7
Spain	2 375	0,17	2 037	0,16	12,0
Sweden	5 827	1,01	5 240	0,97	6,2
Switzerland	3 197	0,47	3 056	0,47	3,4
United Kingdom	17 920	0,71	13 891	0,56	28,1
United States	30 879	0,18	30 687	0,19	-0,9
Total DAC	134 481	0,30	126 949	0,29	5,8
Average country effort		0,39		0,39	
<i>Memorandum items:</i>					

EU Institutions	15 959	..		17 479	..		-12,9
DAC-EU countries	71 201	0,42		64 724	0,40		5,9
G7 countries	94 305	0,27		88 538	0,25		7,4
Non-G7 countries	40 176	0,40		38 411	0,40		2,1

ΠΗΓΗ: <http://www.oecd.org/dac/stats/statisticsonresourceflowstodevelopingcountries.htm> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια των μελών της ΕΑΒ », 2013

ΠΗΓΗ: "τα δεδομένα από τον Πίνακα 4

2.4 Ε.Ε. και Π.Ο.Ε.

Η Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT) τέθηκε σε ισχύ το 1947. Η GATT με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τη Παγκόσμια Τράπεζα ήταν ένας από τους θεσμούς που δημιουργήθηκαν μετά τον πόλεμο για να ρυθμίσουν τη διεθνή οικονομία και να εμποδίσουν την επανεμφάνιση των καταστροφικών προστατευτικών πολιτικών που είχαν ακολουθηθεί μεταξύ των δύο πολέμων. Θεσμός που είχε την επιτήρηση του διεθνούς εμπορίου προϊόντων και την ελευθέρωση των δασμολογικών εμποδίων.

Η αρμοδιότητα της GATT, ήταν περιορισμένη, η δράσης της όμως διευρύνθηκε με τις επιτυχείς διαπραγματεύσεις στους «γύρους» Dillon (1960-1962) και Kennedy (1964-1967), όπου οι τελωνειακοί δασμοί των χωρών που συμμετείχαν στις διαπραγματεύσεις μειώθηκαν κατά περίπου 50%. Με τον γύρο του Tokyo (1973-1979), όπου αποφασίστηκε μια νέα μείωση των τελωνειακών δασμών κατά το ένα τρίτο και η οποία έπρεπε να γίνει σε οκτώ στάδια. Σημαντικές ήταν οι τελωνειακές εκπτώσεις που διατήρησαν το ελεύθερο διεθνές εμπορικό σύστημα. Τέλος ένας νέος γύρος διαπραγματεύσεων έγινε στη συνδιάσκεψη της Punta del Este (Ουρουγουάη), τον Σεπτέμβριο του 1986. Η συμφωνία επιτεύχθηκε τον Δεκέμβριο 1993, και περιλάμβανε την αναθεώρηση των κανόνων και των πειθαρχιών της GATT και μεταρρυθμίσεις των διατάξεων για τη διασφάλιση, τις επιδοτήσεις, το αντιντάμπινγκ, το ισοζύγιο πληρωμών και τους κώδικες για τα πρότυπα και τις δημόσιες συμβάσεις, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τα συνδεδεμένα με τις εμπορικές συναλλαγές και τα μέτρα επένδυσης καθώς και τις διεθνείς συναλλαγές υπηρεσιών, και τέλος αφορούσε θέματα της γεωργίας και της κλωστοϋφαντουργίας.⁴⁰

Τα συμβαλλόμενα μέρη στις συμφωνίες της GATT ήταν τα κράτη μέλη της ΕΕ όπως και οι άλλες εκβιομηχανισμένες χώρες, που αποφάσισαν να παραχωρήσουν σημαντικά δασμολογικά προνόμια στις υπό ανάπτυξη χώρες. Μείωσαν τους δασμούς στα βιομηχανικά προϊόντα όπως: οικοδομικά υλικά, γεωργικά μηχανήματα, ιατροφαρμακευτικός εξοπλισμός, χάλυβας, μπίρα, οινοπνευματώδη, φαρμακευτικά προϊόντα, χαρτί.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ο οποίος συστήθηκε το 1995, αντικατέστησε την GATT και διευθετεί τις διαφορές σε πολυμερές πλαίσιο [Συμφωνία και απόφαση 94/800, τροπ.τελευταία από απόφαση 2014/115 και πρωτόκολλο]. Ο ΠΟΕ περιλαμβάνει τις τρεις συμφωνίες στις οποίες κατέληξε ο Γύρος της Ουρουγουάης: για τις εμπορευματικές συναλλαγές (GATT) για το εμπόριο των υπηρεσιών (GATS) όπου περιλαμβάνει γενικούς κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές υπηρεσιών όπου όλες οι τρίτες χώρες πρέπει να έχουν την ίδια μεταχείριση· της διαφάνειας ως προς την πρόσβαση στην αγορά (οπτικοακουστικός τομέας), τέταρτο και πέμπτο πρωτόκολλο βασίζονται στην αρχή του πιο ευνοούμενου έθνους καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες βασικών τηλεπικοινωνιών και τη συμφωνία για τα εμπορικής φύσεως δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύοντας τα σήματα κατασκευής ή εμπορίου,

⁴⁰http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

των βιομηχανικών σχεδίων και προτύπων, των ευρεσιτεχνιών και των γεωγραφικών ενδείξεων (TRIPs). Τα θέματα της συμφωνίας TRIPs υπάγονται κατά μεγάλο μέρος στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ο κανονισμός για το κοινοτικό σύστημα εφαρμόζεται από τα εθνικά δικαστήρια σε καταστάσεις που εμπίπτουν τόσο στο εθνικό όσο και ευρωπαϊκό δίκαιο.⁴¹

Ο ΠΟΕ βασίζεται στις εργασίες υπουργικής συνόδου που συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά ανά διετία, και ενός γενικού συμβουλίου αποτελούμενου από τους εκπροσώπους όλων των χωρών μελών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλα τα κράτη μέλη της αποτελούν μέλη του ΠΟΕ. Είναι ανοικτός σε όλες τις χώρες που αποδέχονται όλους τους κανόνες του Γύρου της Ουρουγουάης, γεγονός που ασφαρίζει πιο πολύ το διεθνές σύστημα των συναλλαγών. Το εθνικό δίκαιο κάθε συμβαλλόμενης χώρας πρέπει να ταιριάζει ή τουλάχιστον να προσεγγίζει εκείνο του ΠΟΕ, έτσι ώστε να αποκλείονται οι μονομερείς ενέργειες.

Ο ΠΟΕ επιλύει τις διαφορές μέσω ενός συστήματος επίλυσης διαφορών (SIRD). Όσον αφορά τις παραβιάσεις τα μέρη δεν αποφασίζουν τα ίδια αλλά υπάρχουν διατάξεις που επιλύουν τις διαφορές για κάθε ζήτημα, και μάλιστα καθορίζονται και εμπορικά αντίποινα. Η συμφωνία προβλέπει, τη διαδικασία της προσφυγής που αναθεωρεί συμπεράσματα των επιτροπών εμπειρογνομόνων (panels) πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας. Υπάρχει ένα Συμβούλιο διακανονισμού των διαφορών. Τα μέτρα διασφάλισης επιτρέπονται, αλλά η χρήση τους είναι περιορισμένη τόσο ως προς τη συχνότητα όσο και ως προς τη διάρκεια του μέτρου. Μια επιτροπή εποπτεύει παίρνοντας μέτρα για να εξασφαλίζει τη συμφωνία.⁴²

Η ΕΕ, όμως, δεν ανέλαβε καμιά υποχρέωση πρόσβασης στην αγορά της και επομένως της εθνικής μεταχείρισης. Εξαιρέθηκε, επίσης, από τη μεταχείριση του πιο ευνοουμένου έθνους και επομένως δεν υποχρεούται να εφαρμόζει την ίδια μεταχείριση ως προς όλα τα κράτη.

Η συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις, στην οποία μετέχουν η ΕΕ, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και μερικές άλλες χώρες, διέπεται από τους ευρωπαϊκούς κανόνες και μπορούν να συμμετάσχουν όλες οι χώρες.⁴³ Βασίζεται στην αρχή της «εθνικής μεταχείρισης», όπου οι αλλοδαποί προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών έχουν την ίδια μεταχείριση με τους

⁴¹http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁴²http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁴³http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

εθνικούς προμηθευτές. Αφορά τομείς ύδατος, λιμένων, αερολιμένων, ηλεκτρισμού και αστικών μεταφορών.

Η εξισορρόπηση των αμοιβαίων οφελών (σφαιρική αμοιβαιότητα) είναι μια αρχή όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση, συνδέει την πρόσβαση οικονομικών παραγόντων τρίτων χωρών στα οφέλη της ενιαίας αγοράς με την ύπαρξη ανάλογων ευκαιριών για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις στις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σαν πρώτη εμπορική δύναμη στον κόσμο, δημιουργεί τις καταστάσεις εκείνες που θα οδηγήσουν το εμπόριο σε ανάπτυξη και αυτό θα είναι προς όφελός της. Έτσι λοιπόν η ΕΕ μέσω του ΠΟΕ προσπαθεί να θέσει υπό έλεγχο την παγκοσμιοποίηση αλλά και να δημιουργήσει ένα εμπόριο που θα στηρίζεται στον θεμιτό ανταγωνισμό.

Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν πλέον ανεξάρτητη πολιτική εξωτερικού εμπορίου. Το 60% του εμπορίου τους είναι ενδο-ευρωπαϊκό και υπόκειται στους κανόνες της ενιαίας αγοράς, οι οποίοι αποκλείουν μέτρα προστασίας ή προώθησης του εμπορίου⁴⁴. Τα υπόλοιπα 40% του εμπορίου, τα κύρια μέσα εμπορικής πολιτικής, το Κοινό Τελωνιακό Δασμολόγιο, το κοινό καθεστώς εισαγωγών και τα κοινά μέτρα προστασίας είναι στα χέρια των οργάνων της ΕΕ, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Τα ανωτέρω συνεργάζονται για να εξασφαλίζουν ίσους όρους του ανταγωνισμού στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, να τους παρέχουν πρόσβαση σε εισαγόμενες πρώτες ύλες σε ίσες τιμές και να τις προστατεύουν εξίσου από παράνομες πρακτικές των ανταγωνιστών τους. Η κοινή εμπορική πολιτική διευκολύνει τις δραστηριότητες των Ευρωπαίων εισαγωγέων, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιούν μια και μόνη άδεια εισαγωγής για όλες τις χώρες της ΕΕ.⁴⁵

Στο Γύρο της Ουρουγουάης οι τελωνιακοί δασμοί μειώθηκαν και οι κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στηρίζονται στην ελευθερία των διεθνών ανταλλαγών, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ακόμη εμπόδια στις διεθνείς ανταλλαγές στο εμπόριο και στις επενδύσεις τους σε μεγάλο αριθμό χωρών. Σε χώρες όπως της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει πολύ δύναμη και διορθώνει αυτές τις καταστάσεις με διμερή προσέγγιση (ενέργειες αφορούσες το συγκεκριμένο τρίτο κράτος) ή σε πολυμερές πλαίσιο (ενέργειες μέσα στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου)· αλλά τα

⁴⁴http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁴⁵http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

κράτη μέλη πρέπει να ενώνουν τις δυνάμεις τους με εκείνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του διεθνούς εμπορίου και ανταγωνισμού⁴⁶.

Οι συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσεως (ΣΟΕΣ) θα αντικαταστήσουν την συμφωνία του Κοτονού που θα ισχύει ως το 2007. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ και των χωρών ΑΚΕ για αυτές τις νέες συμφωνίες άρχισαν τον Σεπτέμβριο 2002. Οι ΣΟΕΣ θα αφορούν πολιτικά θέματα, οικονομική και εμπορική συνεργασία και αναπτυξιακή βοήθεια. Η βασική στρατηγική είναι η ενίσχυση της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης σε υποπεριφέρειες των κρατών ΑΚΕ⁴⁷.

Οι αναπτυσσόμενες οικονομίες δεν έχουν τις ίδιες δυνατότητες με τις φτωχότερες οικονομίες. Οι φτωχές χώρες θα πρέπει να επιδιώξουν περισσότερες πωλήσεις και συναλλαγές στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ γειτονικών χωρών μπορούν να δημιουργήσουν δυνατές αγορές ελκυστικές για τους ντόπιους και ξένους επενδυτές. Οι συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσεως θα πρέπει να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των εμποδίων που περιορίζουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στις χώρες ΑΚΕ. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει οικονομική στήριξη στις χώρες της ΑΚΕ.⁴⁸

2.5 Η εμπορική πολιτική και αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ μέσω του ΠΟΕ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει προσπάθειες για να διευκολύνει την είσοδο των εμπορικών της εταίρων που προέρχονται από τις αναπτυσσόμενες χώρες στο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό σύστημα, βοηθώντας όποιον έχει ανάγκη, και ιδίως στις φτωχότερες χώρες, που προς το παρόν δεν δρέπουν τους καρπούς της παγκοσμιοποίησης.⁴⁹

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμεί δίκαιους «κανόνες παιχνιδιού» και ίσες ευκαιρίες για όλους τους παίκτες. Επιδιώκεται η σταδιακή κατάργηση των εμποδίων στο εμπόριο, με ρυθμό που να μπορεί να ακολουθήσει τόσο η ΕΕ όσο και οι άλλοι. Η εμπορική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιέχεται στο άρθρο 131 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το άρθρο αυτό θέτει τους στόχους της κοινής εμπορικής

⁴⁶http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁴⁷http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.2.3.html [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁴⁸http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.2.3.html[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁴⁹<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

πολιτικής, που συνίστανται στη συμβολή «προς το κοινό συμφέρον, στην αρμονική ανάπτυξη του παγκοσμίου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές και στον περιορισμό των τελωνειακών φραγμών». ⁵⁰

Μέσω του ΠΟΕ, η ΕΕ επιδιώκει επίσης να προωθήσει την αιεφόρο ανάπτυξη στο εμπόριο, όπως η πρωτοβουλία τα πάντα εκτός από όπλα - όπου όλες οι εισαγωγές από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου εισέρχονται στην ΕΕ χωρίς εισαγωγικούς δασμούς ή ποσοτώσεις με την εξαίρεση τους εξοπλισμούς. ⁵¹ Παρέχει χωρίς δασμούς και ποσοτώσεις πρόσβαση σε όλα τα προϊόντα καταγωγής όλων των ΛΑΧ, με εξαίρεση των όπλων και των πυρομαχικών.

Η ΕΕ έχει ενισχύσει τις διμερείς και περιφερειακές σχέσεις με τις αναπτυσσόμενες χώρες. Τις διαπραγματεύσεις με χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) που ξεκίνησε το 2002 για τη σύναψη συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης. Παράλληλα, η ΕΕ έχει δρομολογήσει μια σειρά από συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών με άλλες αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής, της Ανατολικής γειτονιάς της Ευρώπης και της Νότιας Μεσογείου. Η ΕΕ επιδιώκει μια συνολική προσέγγιση που βλέπει σε ένα ευρύ φάσμα των «πίσω από συνοριακά ζητήματα», όπως η διευκόλυνση του εμπορίου, τεχνικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών κανόνων, των υπηρεσιών, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των δημοσίων συμβάσεων, τα οποία μπορούν να διαδραματίσουν ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο ώστε να κάνουν το εμπόριο σημαντικό τομέα της ανάπτυξης. ⁵²

Η ΕΕ προωθεί τις ξένες άμεσες επενδύσεις μέσω του ελεύθερου εμπορίου προς τις φτωχότερες χώρες και υποστηρίζει τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως τις ΛΑΧ, να εντάξουν το εμπόριο σαν προτεραιότητα στην αναπτυξιακή και οικονομική πολιτική τους αλλά και την στρατηγική τους συνεργασία με την Ε.Ε. που αφορά το εμπόριο προκειμένου να διατηρήσουν μια σταθερή βοήθεια από την ΕΕ στο εμπόριο. Η ΕΕ βοηθάει τις μικρές επιχειρήσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες οικονομικά αλλά και να αποκτήσουν πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ, στην παροχή πληροφοριών και στην ανάπτυξη ικανοτήτων. ⁵³

Η πολιτική εμπορίου και της ανάπτυξης από την ΕΕ τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης της χρηστής διακυβέρνησης και της ιδιοκτησίας των δικών τους στρατηγικών

⁵⁰<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁵¹<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁵²<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁵³<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ανάπτυξης, η οποία είναι το κλειδί για την επιτυχία των χωρών τους. Ως εκ τούτου, οι αναπτυσσόμενες χώρες πρέπει να εφαρμόσουν υγιείς εθνικές πολιτικές και να αναλάβουν τις απαιτούμενες εσωτερικές μεταρρυθμίσεις για την τόνωση εμπορίου και των επενδύσεων, να διασφαλίσουν ότι οι φτωχοί επωφελούνται από το εμπόριο.⁵⁴

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι στο σύνολο τους από τους κορυφαίους παρόχους στον κόσμο της αναπτυξιακής βοήθειας μέσω το εμπόριο. Όπως φαίνεται στον πίνακα 5 και εν συνεχεία στα σχεδιαγράμματα 3 και 4 η Ε.Ε. δίκαια έχει κερδίσει τον τίτλο της παγκόσμιας δύναμης στο εμπόριο καθώς συγκρίνοντας την με τις άλλες εμπορικές δυνάμεις βλέπουμε το 2013 ότι υπερτερεί σε εισαγωγές και εξαγωγές.⁵⁵ Ενώ οι εισαγωγές της Αμερικής το 2013 είναι 2079 και οι εξαγωγές 1688 της Κίνας είναι 1716 και 1817 αντίστοιχα βλέπουμε ότι η Ε.Ε. έρχεται να προσπεράσει κατά πολύ τις δύο υπερδυνάμεις με μεγάλο ποσοστό.⁵⁶ Με κάποιες διακυμάνσεις, το εμπορικό ισοζύγιο στην Ευρώπη ξεπερνάει κατά πολύ τις υπόλοιπες δυνάμεις και είναι σταθερά θετικό το 2013. Βλέπουμε μια μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην Ευρώπη και στις υπόλοιπες υπερδυνάμεις που παρόλο την μεγάλη οικονομική κρίση που περνάει η Ευρώπη από το 2010 και ύστερα με τις χώρες του Νότου να βρίσκονται με τεράστια χρέη και δημοσιονομικά ελλείματα το εμπόριο της είναι σταθερό και με ανοδική τάση. Η Αμερική σε σχέση με την Κίνα και την Ευρώπη έχει τις λιγότερες εξαγωγές με 1688 δις ευρώ. Η Κίνα βρίσκεται στα 1817 δις ευρώ. Σύμφωνα με τα δεδομένα των σχεδιαγραμμάτων 3 & 4 βλέπουμε ότι οι Ευρωπαϊκές εξαγωγές δεν επηρεάστηκαν έντονα από την κρίση και πόσο οι εισαγωγές έχουν αυξηθεί σε σχέση με τις άλλες χώρες. Το εμπορικό πλεόνασμα Ευρώπης – ΗΠΑ έχει αυξηθεί υπερ της Ευρώπης καθώς και μεταξύ Ευρώπης-Κίνας, Ευρώπης – Ιαπωνίας μια χώρα η Ιαπωνία με μεγάλη τεχνολογική δύναμη σε όλα τα είδη προϊόντων όπου φαίνεται όμως να έρχεται τέταρτη όπως φαίνεται στο σχεδιάγραμμα 3 & 4 και Ευρώπης – Νότιας Κορέας.

Οι δεσμεύσεις της ΕΕ και των κρατών μελών για βοήθεια στο εμπόριο ανακτήθηκαν το 2013, με αύξηση 13%, για να φθάσει τα 2188 δις ευρώ, στις εισαγωγές και 2415 στις εξαγωγές το δεύτερο υψηλότερο ποσό όλων των εποχών σύμφωνα με τα σχεδιαγράμματα 3 & 4 ξεπερνώντας χώρες κολοσσούς με παγκόσμια εμπορική και οικονομική δύναμη όπως βλέπουμε στα σχεδιαγράμματα.⁵⁷

⁵⁴<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁵⁵<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

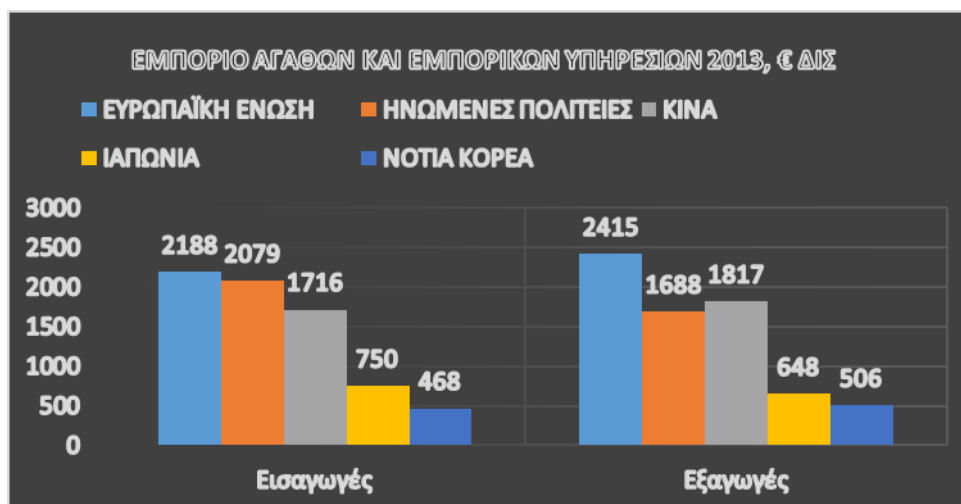
⁵⁶<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁵⁷<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

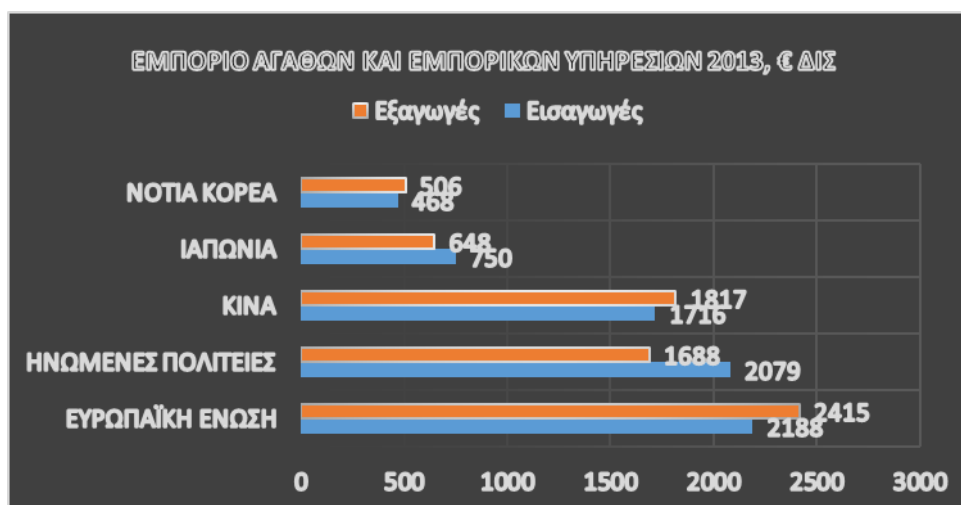
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.: ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 2013, € ΔΙΣ

ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 2013, € ΔΙΣ		
Χώρα ή περιοχή	Εισαγωγές	Εξαγωγές
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	2188	2415
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	2079	1688
ΚΙΝΑ	1716	1817
ΙΑΠΩΝΙΑ	750	648
ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	468	506

ΠΗΓΗ: <http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 2013, ΔΙΣ ΕΥΡΩ
 ΠΗΓΗ: "τα δεδομένα από τον Πίνακα 5"

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 2013, ΔΙΣ ΕΥΡΩ

ΠΗΓΗ: "τα δεδομένα από τον Πίνακα 5"

Η χρηματοδότηση της βοήθειας για το εμπόριο αποτελεί μέρος της συνολικής βοήθειας της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ για τις διάφορες χώρες και χρηματοδοτείται μέσω διαφόρων μηχανισμών όπως αναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης για τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού τον Μηχανισμό Αναπτυξιακής Συνεργασίας ή το διάδοχό του, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας για τις άλλες αναπτυσσόμενες χώρες τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας, όπου καλύπτει τις αναπτυσσόμενες χώρες (π.χ. Τουρκία, η οποία είναι ο μεγαλύτερος αποδέκτης της βοήθειας της ΕΕ για το Εμπόριο).⁵⁸

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν μια κοινή στρατηγική την ενίσχυση μέσω του εμπορίου των φτωχών χωρών. Αξιοποίηση, προώθηση και υποστήριξη των διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης μέσω της βοήθειας για το εμπόριο, ακόμη και εντός της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ). Εξάλλου η ΕΕ είναι η μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο με διαφανείς κανόνες και τους κανονισμούς. Σχεδόν 500 εκατομμύρια καταναλωτές αναζητούν την ποιότητα αγαθών. Υπάρχει ασφαλές νομικό πλαίσιο επενδύσεων που είναι από τα πιο ανοιχτά στον κόσμο με σκοπό την αποδοχή και βοήθεια νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων. Η αγορά της ΕΕ είναι πολύ ανοιχτή για τις αναπτυσσόμενες χώρες στον κόσμο. Η Ευρώπη είναι ενταγμένη στις παγκόσμιες αγορές και αυτό φαίνεται από των ανωτέρω πίνακα ή σχεδιάγραμμα. Η ευκολία των σύγχρονων μεταφορών και των επικοινωνιών, σύμφωνα με την οποία παράγονται, αγοράζονται και πωλούνται προϊόντα σε όλο τον κόσμο, δίνει την δυνατότητα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις κάθε μεγέθους να εμπορεύονται εκτός Ευρώπης. Επίσης οι εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε διάφορες χώρες στο πλαίσιο ενός πολυεθνικού παγκοσμιοποιημένου δικτύου ή μέσω ειδικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. Οι επενδυτές ευδοκιμούν σε ένα σταθερό, υγιή και προβλέψιμο περιβάλλον χωρίς να υπάρχουν εμπόδια.⁵⁹

Σύμφωνα με τα σχεδιαγράμματα 3 & 4 η Ευρώπη βλέπουμε ότι εξάγει και εισάγει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ αξίας των αγαθών και υπηρεσιών. Η Ευρώπη είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας στον κόσμο των μεταποιημένων αγαθών και υπηρεσιών, και είναι η

⁵⁸<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁵⁹<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Ίδια η μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά για περίπου 80 χώρες. Τα 28 μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν το 16% των παγκόσμιων εισαγωγών και εξαγωγών.⁶⁰

2.6 Εμπορικές πολιτικές των αναπτυσσόμενων χωρών και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών.

Η παγκοσμιοποίηση μεταμορφώνει την ανάπτυξη. Η άνοδος του αναπτυσσόμενου κόσμου είναι τεράστια. Υπάρχουν πολλοί λόγοι για τους οποίους έχει επιτευχθεί αυτή η οικονομική άνοδος. Ένας από τους πιο σημαντικούς είναι η ενσωμάτωσή του στην παγκόσμια οικονομία - και η νέα πρόσβαση στις αγορές, την τεχνολογία και τις επενδύσεις. Η αύξηση αυτή των αναπτυσσόμενων χωρών είναι μια από τις τέσσερις τελευταίες τάσεις που δίνουν νέες ευκαιρίες ανάπτυξης. Το ίδιο ισχύει και για άλλες τρεις τάσεις όπως η εξάπλωση των αλυσίδων παραγωγής, υψηλές τιμές των εμπορευμάτων, καθώς και η αυξανόμενη οικονομική αλληλεξάρτηση.

Οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών, και οι εμπορικές πολιτικές των δύο ομάδων χωρών, είναι θέματα σημαντικού ενδιαφέροντος. Το εμπόριο θα πρέπει να έχει κεντρικό ρόλο σε οποιαδήποτε «νέο γύρο» των διαπραγματεύσεων της GATT.⁶¹

Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες αντιπροσωπεύουν μόνο το 1,23% του παγκόσμιου εμπορίου. Η συμβολή της βοήθειας για το εμπόριο έχει αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου. Πρέπει να ενισχυθεί η πλευρά της ζήτησης (δηλαδή ενθάρρυνση των αναπτυσσόμενων χωρών να δώσουν προτεραιότητα στο εμπόριο σε εθνικά αναπτυξιακά σχέδια). Η αυξανόμενη ανταπόκριση των πάροχων-δωρητών (δηλαδή η ενθάρρυνση των παρόχων της συνεργασίας για την ανάπτυξη του εμπορίου ώστε να δώσουν προτεραιότητα και να κινητοποιήσουν πόρους) η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της ζήτησης και της ανταπόκρισης (δηλαδή η ενθάρρυνση του διαλόγου σχετικά με το εμπόριο και την ανάπτυξη). Η προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας - βασικά χαρακτηριστικά της πρωτοβουλίας. Ο ΠΟΕ και το πλαίσιο του ΟΟΣΑ για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση επιτρέπει την αντικειμενική ανάλυση της παγκόσμιας βοήθειας προς τις εμπορικές ροές και την αποτελεσματικότητά τους.⁶²

⁶⁰<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁶¹<http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁶²https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/world_trade_report14_e.pdf, p.78-113 [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Η ταχεία οικονομική ανάπτυξη σε πολλές αναπτυσσόμενες οικονομίες κατέδειξε το ρόλο που το εμπόριο μπορεί να παίξει στην ενίσχυση του κατά κεφαλήν εισόδηματος, βοηθώντας αναπτυσσόμενες χώρες να επιτύχουν ευρύτερους κοινωνικούς στόχους, και στη βελτίωση της πρόσβασης σε προηγμένες τεχνολογίες και γνώσεις, δημιουργώντας βάσεις για μελλοντική ανάπτυξη. Υπάρχουν τέσσερις βασικές οικονομικές τάσεις όπου έχουν αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο οι αναπτυσσόμενες χώρες μπορούν να χρησιμοποιήσουν το εμπόριο για να διευκολύνουν την ανάπτυξή τους. Οι τάσεις αυτές είναι η οικονομική άνοδος των αναπτυσσόμενων οικονομιών, η ολοένα αυξανόμενη ολοκλήρωση της παγκόσμιας παραγωγής μέσω των αλυσίδων εφοδιασμού, οι υψηλότερες τιμές των γεωργικών προϊόντων και των φυσικών πόρων, καθώς και η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση της παγκόσμιας οικονομίας.⁶³

Η πρώτη τάση είναι η επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες. Οι μέσοι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης έχουν τριπλασιαστεί σε σύγκριση με τη δεκαετία του 1990, αν και υπάρχει σήμανση διακύμανση από χώρα σε χώρα. Η αναπτυξιακή τροχιά φαίνεται να είναι ίδια με τη μακροχρόνια εμπειρία του παρελθόντος, συμπεριλαμβανομένης της Ιαπωνίας και των νεο-βιομηχανικών οικονομιών στην Ανατολική Ασία. Σε κάθε μία από αυτές τις περιπτώσεις, η ταχεία ανάπτυξη συνοδεύτηκε από αύξηση των εμπορικών ροών, με παράλληλη μείωση των δασμολογικών εμποδίων. Η δεύτερη τάση είναι η επέκταση των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας. Οι παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, ή ΠΑΑ-GVCs, προσφέρουν περισσότερες ευκαιρίες για την ανάπτυξη πολλών χωρών με σκοπό να ενταχθούν στην παγκόσμια οικονομία με χαμηλότερα έξοδα. Επικεντρώνονται στο τμήμα της διαδικασίας στο οποίο είναι καλύτερες, χρησιμοποιώντας ενδιάμεσα αγαθά και υπηρεσίες. Βελτιώνουν την τεχνολογία της επικοινωνίας και μειώνουν το κόστος μεταφοράς σε όλο τον κόσμο. Περιορισμός των εμποδίων στις επενδύσεις, προκειμένου να μπορέσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες να ενσωματωθούν στις ΠΑΑ.⁶⁴

Μια χώρα που θέλει να ενταχθεί σε αυτές τις αλυσίδες παραγωγής θα πρέπει να έχει παραγωγή σε ανταγωνιστικά επίπεδα σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι πολλές λιγότερο αναπτυγμένες χώρες δεν μπορούν να ενσωματωθούν. Η τρίτη τάση είναι η αύξηση των γεωργικών και φυσικών πόρων των τιμών κατά την τελευταία δεκαετία, και η

⁶³https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/world_trade_report14_e.pdf, p.78-113 [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁶⁴https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/world_trade_report14_e.pdf, p.78-113 [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

αυξανόμενη σημασία των εξαγωγών των βασικών προϊόντων. Αυτή η στροφή έχει παραχωρήσει σημαντικά κέρδη σε αναπτυσσόμενες χώρες που είναι σε θέση να εξαγάγουν εμπορεύματα. Αν και ο κίνδυνος της αντιστροφής δεν μπορεί να αποκλειστεί, η κατάσταση της παγκόσμιας ζήτησης - και ειδικά η ισχυρή ζήτηση από τις αναδύμενες οικονομίες - τιμές των γεωργικών προϊόντων και των φυσικών πόρων θα παραμείνει ισχυρή στο εγγύς μέλλον. Αυτό σημαίνει ότι ο γεωργικός τομέας, ο οποίος απασχολεί περισσότερο από το ήμισυ του εργατικού δυναμικού στις αναπτυσσόμενες χώρες, μπορεί να συνεχίσει να διαδραματίζει έναν κρίσιμο ρόλο στην αποφυγή της φτώχειας. Ο ρόλος αυτός θα μπορούσε να ενισχυθεί εάν μειωθούν τα εμπόδια για τις εξαγωγές γεωργικών προϊόντων. Τα τιμολόγια σε αγορές προορισμού και οι στρεβλωτικές επιδοτήσεις συνεχίζουν να είναι υψηλές. Μακροπρόθεσμα, η ικανότητα της γεωργίας να συμβάλει στην ανάπτυξη θα εξαρτηθεί από την επίτευξη συνεχούς βελτίωσης της παραγωγικότητας της μείωσης των δασμολογικών φραγμών και των στρεβλωτικών επιδοτήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ευνοϊκές τάσεις των τιμών έχουν μεταφραστεί σε σημαντική αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε πολλές πλούσιες σε φυσικούς πόρους αναπτυσσόμενες χώρες, ιδιαίτερα στην υποσαχάρια Αφρική και τη Λατινική Αμερική.⁶⁵

Στον πίνακα 6 φαίνεται η λίστα των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και στον πίνακα 7 οι δείκτες αυτών των χωρών στην τελική καταναλωτική δαπάνη (περιλαμβάνει όλες τις τρέχουσες δαπάνες του κράτους για αγορές αγαθών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής των εργαζομένων). Περιλαμβάνει επίσης τις περισσότερες δαπάνες για την εθνική άμυνα και την ασφάλεια, αλλά αποκλείει τις στρατιωτικές δαπάνες της κυβέρνησης, που είναι μέρος του σχηματισμού κυβερνητικού κεφαλαίου), στην κατανάλωση των νοικοκυριών (Τελική κατανάλωση νοικοκυριών (πρώην ιδιωτική κατανάλωση) είναι η αγοραία αξία όλων των αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και των ανθεκτικών προϊόντων (όπως τα αυτοκίνητα, το πλύσιμο μηχανές και υπολογιστές στο σπίτι), που αγοράζονται από τα νοικοκυριά. Αποκλείει τις αγορές κατοικιών, αλλά περιλαμβάνει τεκμαρτό ενοίκιο για ιδιόκτητες κατοικίες. Περιλαμβάνει επίσης τις πληρωμές και τέλη για τις κυβερνήσεις να αποκτήσουν άδειες και πιστοποιητικά. Εδώ, οι καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών περιλαμβάνουν τις δαπάνες των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, ακόμη και όταν αναφέρονται χωριστά από τη χώρα. Το στοιχείο αυτό

⁶⁵https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/world_trade_report14_e.pdf p.78-113 [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

περιλαμβάνει επίσης τυχόν στατιστικές διαφορές όσον αφορά τη χρήση των πόρων σε σχέση με την παροχή των πόρων), στο ακαθάριστο κεφάλαιο εισαγωγών και εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Υπάρχουν χώρες όπως το Αφγανιστάν, η Αγκόλα, το Μπαγκλαντές, το Τσαντ, η Γουινέα και άλλες χώρες που χρειάζονται οικονομική και πρωτοβάθμια στήριξη όπως τροφή, νερό, στέγη, ένδυση κ.λ.π. Συνεχίζοντας στον παρακάτω πίνακα 6 θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπόριου τους δείκτες των χωρών αυτών στην τελική κατανάλωση, το ακαθάριστο κεφάλαιο εξαγωγών και εισαγωγών. Βλέποντας το Αφγανιστάν παρατηρούμε ότι η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2000 ήταν στο 112% και το 2014 βρίσκεται στο 108. Οι εξαγωγές ήταν 32% το 2000 και έχουν μειωθεί στο 6% το ίδιο και οι εισαγωγές αλλά όχι με τόσο μεγάλη απόκλιση το 2000 ήταν στο 65% και το 2014 έχουν πέσει στο 44%. Ακαθάριστη αποταμίευση δεν υπάρχει το 2000 και το 2014 είναι στο μείον 21%. Αν συνεχίσουμε θα δούμε και άλλα κράτη ότι μειονεκτούν και χρειάζονται την κατάλληλη αναπτυξιακή βοήθεια. Παρατηρώντας την Αγκόλα βλέπουμε ότι η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2000 ήταν στο 18% και το 2014 βρίσκεται στο 48. Οι εξαγωγές ήταν 90% το 2000 και έχουν μειωθεί στο 59% το ίδιο και οι εισαγωγές αλλά όχι με τόσο μεγάλη απόκλιση το 2000 ήταν στο 63% και το 2014 έχουν πέσει στο 42%. Ακαθάριστη αποταμίευση το 2000 ήταν 21% και το 2014 έχει μειωθεί στο 18%. Αν συνεχίσουμε θα δούμε και άλλα κράτη ότι μειονεκτούν και χρειάζονται την κατάλληλη αναπτυξιακή βοήθεια. Βλέποντας τα βαλκανικά κράτη Αλβανίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Σερβίας αλλά και της Ελλάδας διακρίνουμε τις αποκλίσεις μεταξύ των χωρών αυτών στα οικονομικά τους μεγέθη ακόμη και στην περίοδο που η Ελλάδα επηρεάστηκε από την κρίση. Στην Αλβανία ότι η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2000 ήταν στο 85% και το 2014 βρίσκεται στο 82. Οι εξαγωγές ήταν 19% το 2000 και έχουν αυξηθεί σημαντικά στο 56% το 2014 το ίδιο και οι εισαγωγές αλλά με τεράστια απόκλιση το 2000 ήταν στο 37% και το 2014 έχουν ανοδική τάση στο 56%. Η ακαθάριστη αποταμίευση το 2000 ήταν 24% και το 2014 έχει μειωθεί στο 18%. Στην Βουλγαρία η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2000 ήταν στο 68% και το 2014 βρίσκεται στο 62%. Η τελική καταναλωτική δαπάνη ήταν 18% το 2000 και μειώθηκε σε 17% το 2014. Οι εξαγωγές ήταν 36% το 2000 και έχουν αυξηθεί σημαντικά στο 68% το 2014 το ίδιο και οι εισαγωγές αλλά με τεράστια απόκλιση το 2000 ήταν στο 41% και το 2014 έχουν ανοδική τάση στο 69%. Η ακαθάριστη αποταμίευση το 2000 ήταν 13% και το 2014 έχει αυξηθεί σημαντικά στο 22%. Όσον αφορά την Σερβία η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2000

ήταν στο 76% και το 2014 βρίσκεται σταθερό στο 76% δεν έχει αλλάξει το ποσοστό και αυτό δείχνει ισορροπία. Η τελική καταναλωτική δαπάνη ήταν σταθερή όπως η κατανάλωση των νοικοκυριών αφού το 2000 ήταν 18% και επίσης 18% το 2014. Οι εξαγωγές ήταν 10% το 2000 σε πολύ χαμηλό ποσοστό και εκτοξεύθηκαν 4 φορές πάνω και έχουν αυξηθεί σημαντικά στο 44% το 2014 το ίδιο ακριβώς και οι εισαγωγές αλλά με τεράστια απόκλιση το 2000 ήταν στο 14% και το 2014 παρουσίασαν ανοδική τάση της τάξεως του 54%. Από ακαθάριστη αποταμίευση το 2000 δεν υπήρχε τίποτα και λόγω των εξελίξεων και των πολέμων και το 2014 βρίσκεται σημαντικά στο 12%. Τέλος η Ελλάδα η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2000 ήταν στο 67% και το 2014 αυξήθηκε στο 72%. Η τελική καταναλωτική δαπάνη αυξήθηκε όπως η κατανάλωση των νοικοκυριών αφού το 2000 ήταν 18% και το 2014 πήγε στο 20%. Οι εξαγωγές ήταν 24% το 2000 και αυξήθηκαν στο 33% το 2014 με μια μικρή αύξηση όμως. Ενώ οι εισαγωγές παρέμειναν σταθερές το 2000 ήταν στο 35% και το 2014 στο 35%. Από ακαθάριστη αποταμίευση το 2000 ήταν στο 18 % και το 2014 μειώθηκε σημαντικά στο 11%.

ΛΙΣΤΑ ΤΩΝ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ					
	ΧΩΡΕΣ	Ημερομηνία καταχώρισης στον κατάλογο		ΧΩΡΕΣ	Ημερομηνία καταχώρισης στον κατάλογο
1	Afghanistan	1971	25	Madagascar	1991
2	Angola	1994	26	Malawi	1971
3	Bangladesh	1975	27	Mali	1971
4	Benin	1971	28	Mauritania	1986
5	Bhutan	1971	29	Mozambique	1988
6	Burkina Faso	1971	30	Myanmar	1987
7	Burundi	1971	31	Nepal	1971
8	Cambodia	1991	32	Niger	1971
9	Central African Republic	1975	33	Rwanda	1971
10	Chad	1971	34	Sao Tome and Principe	1982
11	Comoros	1977	35	Senegal	2000
12	Dem. Rep of the Congo	1991	36	Sierra Leone	1982
13	Djibouti	1982	37	Solomon Islands	1991
14	Equatorial Guinea	1982	38	Somalia	1971
15	Eritrea	1994	39	South Sudan	2012
16	Ethiopia	1971	40	Sudan	1971

17	Gambia	1975	41	Timor-Leste	2003
18	Guinea	1971	42	Togo	1982
19	Guinea-Bissau	1981	43	Tuvalu	1986
20	Haiti	1971	44	Uganda	1971
21	Kiribati	1986	45	United Rep. of Tanzania	1971
22	Lao People's Dem. Republic	1971	46	Vanuatu	1985
23	Lesotho	1971	47	Yemen	1971
24	Liberia	1990	48	Zambia	1991

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.: ΔΙΣΤΑ ΤΩΝ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΠΗΓΗ: <http://unohrrls.org/about-ldcs/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.: Δείκτες Παγκόσμιας Ανάπτυξης 2015 (World Development Indicators 2015), THE WORLD BANK.

ΠΗΓΗ: <http://wdi.worldbank.org/table/4.8#>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

	Household final consumption expenditure		General government final consumption expenditure		Gross capital formation		Exports of goods and services		Imports of goods and services		Gross savings	
	% of GDP		% of GDP		% of GDP		% of GDP		% of GDP		% of GDP	
	2000	2014	2000	2014	2000	2014	2000	2014	2000	2014	2000	2014
Afghanistan	112	109	8	13	12	16	32	6	65	44	..	-21
Albania	85	82	9	11	25	27	19	36	37	56	24	18
Algeria	42	29	14	19	25	54	41	30	21	32	..	45
American Samoa
Andorra
Angola	18	48	43	21	13	15	90	59	63	42	21	18
Antigua and Barbuda	55	73	18	18	31	24	60	44	64	59	22	9
Argentina	71	64	14	16	16	20	11	15	12	15	13	17
Armenia	97	86	12	14	19	20	23	31	51	51	4	14
Aruba	49	..	21	..	25	..	74	..	71
Australia	58	56	18	18	26	27	19	21	21	21	21	25
Austria	54	54	19	20	26	23	43	54	42	50	25	26
Azerbaijan	69	46	9	11	21	26	39	43	38	26	17	41
Bahamas, The	64	72	11	16	28	29	44	44	47	61	25	12
Bahrain	45	39	16	14	17	20	79	74	57	48	26	27
Bangladesh	76	72	5	5	24	29	12	20	17	25	27	39
Barbados	74	84	13	16	17	13	42	37	46	50	12	..
Belarus	58	53	19	14	25	33	69	57	72	58	23	29
Belgium	53	52	21	25	24	22	72	84	69	82	26	21
Belize	76	72	13	15	32	18	53	61	74	66	12	10

Benin	73	77	13	11	19	28	25	19	30	35	19	14
Bermuda	..	55	..	15	..	12	..	48	..	30	..	54
Bhutan	54	62	22	19	48	46	29	39	53	67	..	26
Bolivia	76	60	15	14	18	19	18	44	27	37	11	24
Bosnia and Herzegovina	104	80	25	23	21	18	29	32	76	53	13	12
Botswana	34	46	25	17	30	31	52	50	40	43	39	44
Brazil	65	62	19	20	19	20	10	12	12	14	12	17
Brunei Darussalam	30	23	26	18	13	15	67	76	36	32	43	58
Bulgaria	68	62	18	17	19	22	36	68	41	69	13	22
Burkina Faso	75	55	2 661	21	20	31	10	28	25	36	8	..
Burundi	92	77	15	21	3	28	6	8	16	34	1	18
Cabo Verde	27	..	61
Cambodia	89	79	5	5	18	23	50	68	62	76	14	9
Cameroon	70	74	9	11	17	20	23	22	20	28	15	10
Canada	55	56	19	22	21	24	44	32	39	32	24	21
Cayman Islands
Central African Republic	78	103	16	8	11	14	20	10	25	34
Chad	87	68	8	6	23	34	17	34	35	42
Channel Islands
Chile	65	64	12	13	23	21	29	34	29	32	21	21
China	47	36	16	14	35	48	21	23	19	19	36	50
Hong Kong SAR, China	59	66	9	10	28	24	142	220	137	220	32	26
Macao SAR, China	40	19	12	7	12	19	100	99	65	45	44	53
Colombia	69	61	17	18	15	26	16	16	17	21	14	19
Comoros	94	104	12	29	10	6	17	18	33	56	..	6
Congo, Dem. Rep.	88	71	2	13	14	21	11	33	16	39	9	8
Congo, Rep.	29	41	12	16	23	34	80	80	44	70	31	..
Costa Rica	67	65	13	18	17	19	49	35	46	37	12	15
Cote d'Ivoire	68	66	14	13	10	17	41	43	34	39	5	..
Croatia	62	61	21	20	20	18	37	46	40	44	19	20
Cuba	61	54	30	33	13	9	14	24	17	20
Curacao
Cyprus	61	70	15	16	21	12	70	55	68	53	17	11
Czech Republic	51	48	19	20	32	25	48	84	50	77	28	24
Denmark	47	49	24	27	22	19	45	54	38	48	25	26
Djibouti	77	..	30	..	9	..	35	..	50	..	5	..
Dominica	73	80	19	19	20	12	43	34	55	45	2	-1
Dominican Republic	78	72	8	11	23	22	37	26	46	31	18	18
Ecuador	65	60	9	14	21	28	32	28	27	31	26	27

Egypt, Arab Rep.	76	83	11	12	20	14	16	15	23	24	18	13
El Salvador	88	92	10	12	17	15	27	26	42	46	14	9
Equatorial Guinea	52	17	7	8	131	57	122	88	212	70
Eritrea	72	..	55	..	22	..	10	..	58	..	16	..
Estonia	55	50	19	20	29	28	62	85	65	82	23	27
Ethiopia	62	70	23	8	27	40	12	12	24	29	22	31
Faeroe Islands	53	52	26	30	30	25	50	51	58	57	39	..
Fiji	71	..	17	..	17	..	65	61	70	68	19	..
Finland	47	55	20	25	24	20	42	37	33	38	32	20
France	54	55	22	24	22	22	28	29	27	31	24	20
French Polynesia	20	5	..	24
Gabon	32	36	10	17	22	31	69	51	33	35	42	..
Gambia, The	89	86	11	7	5	21	26	37	31	51	..	26
Georgia	82	71	9	17	27	30	23	43	40	60	22	19
Germany	57	55	19	19	24	19	31	46	31	39	22	26
Ghana	84	73	10	16	24	24	49	39	67	49	15	12
Greece	67	72	18	20	26	11	24	33	35	35	18	11
Greenland
Grenada	65	86	12	16	38	18	45	27	60	46	21	-5
Guam
Guatemala	84	86	7	11	18	14	20	23	29	33	12	12
Guinea	77	102	7	9	20	14	25	28	29	53	16	-17
Guinea-Bissau	88	91	19	9	4	7	22	16	33	23	1	3
Guyana	66	..	25	14	24	22	96	..	111	..	8	..
Haiti	86	..	8	..	27	26	13	15	33	51	..	12
Honduras	71	81	13	16	28	22	54	47	66	66	20	12
Hungary	54	53	21	20	28	20	67	89	71	81	21	24
Iceland	60	53	22	24	25	17	32	53	39	47	14	21
India	64	59	13	12	24	31	13	24	14	26	25	32
Indonesia	61	57	7	10	22	35	41	24	30	24	25	31
Iran, Islamic Rep.	48	..	14	..	33	..	23	..	17	..	39	..
Iraq	33	56	12	22	29	17	76	41	50	36	..	23
Ireland	48	46	15	17	25	16	96	105	82	84	26	21
Isle of Man
Israel	54	57	24	23	22	19	36	32	36	31	19	22
Italy	61	61	18	19	21	17	26	29	25	26	21	19
Jamaica	74	86	14	16	27	21	33	30	49	53	16	9
Japan	57	61	17	21	25	21	11	16	9	19	28	22
Jordan	81	78	24	20	22	28	42	43	69	69	23	17

Kazakhstan	62	54	12	10	18	24	57	38	49	27	20	24
Kenya	78	82	15	14	17	21	22	16	32	34	14	11
Kiribati	13	11	93	111
Korea, Dem. Rep.
Korea, Rep.	54	50	11	15	33	29	35	51	33	45	34	34
Kosovo	..	89	..	16	..	26	..	20	..	51	..	21
Kuwait	42	24	21	17	11	14	56	72	30	27	50	56
Kyrgyz Republic	66	99	20	17	20	35	42	37	48	88	15	11
Lao PDR	93	60	7	14	14	35	30	40	44	49	2	17
Latvia	63	60	21	18	24	24	37	58	45	61	18	23
Lebanon	84	66	17	15	20	31	14	57	36	69	-4	20
Lesotho	123	92	35	36	41	34	35	42	135	105	4	43
Liberia	86	118	8	16	8	22	26	26	27	82	..	6
Libya	52	..	18	..	12	..	32	34	14	64	21	..
Liechtenstein
Lithuania	..	64	..	17	..	19	..	82	..	82	..	21
Luxembourg	38	31	14	17	22	16	148	203	122	168	20	14
Macedonia, FYR	75	70	17	17	22	31	33	48	47	65	22	27
Madagascar	83	89	9	9	15	16	31	30	38	43	9	..
Malawi	82	78	15	17	14	15	26	46	35	56	10	10
Malaysia	44	52	10	13	27	25	120	80	101	70	36	30
Maldives	33	..	23	..	26	..	89	105	72	90	35	..
Mali	79	79	9	11	25	16	27	31	39	38	16	..
Malta	64	..	18	..	25	..	91	..	98	..	16	..
Marshall Islands
Mauritania	75	58	20	21	21	43	30	48	45	70	21	24
Mauritius	60	74	14	15	26	21	61	54	62	63	26	13
Mexico	67	67	11	12	23	22	26	33	27	34	21	20
Micronesia, Fed. Sts.
Moldova	91	90	10	20	24	26	50	42	75	79	16	20
Monaco
Mongolia	70	59	15	12	29	32	54	53	68	56	23	28
Montenegro	70	80	22	20	22	20	37	40	51	60	..	5
Morocco	61	60	18	19	26	34	28	35	33	47	24	27
Mozambique	81	71	9	24	31	16	16	27	37	39	10	17
Myanmar	12	..	0	..	1
Namibia	63	68	24	27	17	28	41	40	45	63	25	17
Nepal	76	80	9	11	24	37	23	12	32	40	22	43
Netherlands	50	45	20	26	23	18	67	83	61	72	30	27

New Caledonia	13	..	33
New Zealand	58	57	17	19	22	23	36	29	33	28	20	20
Nicaragua	86	84	9	7	27	27	20	42	41	59	10	17
Niger	83	65	13	13	11	40	18	18	26	37	5	21
Nigeria	53	72	8	8	7	15	52	16	20	14	29	33
Northern Mariana Islands
Norway	42	41	19	22	22	29	46	38	29	30	36	39
Oman	35	28	21	19	15	25	54	64	26	36	32	25
Pakistan	75	80	9	12	17	14	13	12	15	19	20	21
Palau	44	63	104	88
Panama	60	58	13	10	24	27	73	80	70	75	23	25
Papua New Guinea	45	..	17	..	22	..	66	..	49	..	32	..
Paraguay	65	68	11	12	16	16	47	45	38	42	13	17
Peru	72	63	12	12	18	27	17	22	19	24	16	24
Philippines	72	72	11	11	18	20	51	29	53	31	41	43
Poland	64	61	18	18	25	19	27	46	34	44	20	18
Portugal	63	66	19	19	29	15	28	40	39	39	19	17
Puerto Rico	59	59	12	10	20	10	72	76	62	55
Qatar	15	12	20	12	20	29	67	76	22	29	..	62
Romania	77	63	9	14	19	23	33	41	38	41	16	22
Russian Federation	46	52	15	20	19	23	44	29	24	23	36	24
Rwanda	94	74	12	15	13	26	6	15	25	31	6	21
Samoa	30	31	51	50
San Marino
Sao Tome and Principe	65	80	45	13	26	46	21	12	57	51	-9	18
Saudi Arabia	37	33	26	26	19	28	44	48	25	34	29	44
Senegal	76	78	13	16	20	27	28	27	37	47	14	..
Serbia	76	76	18	18	11	16	10	44	14	54	..	12
Seychelles	39	..	42	26	25	..	75	84	82	100	15	..
Sierra Leone	106	76	14	11	1	14	18	41	39	41	-9	8
Singapore	42	38	11	10	35	28	189	188	177	163	45	47
Sint Maarten (Dutch part)
Slovak Republic	56	56	19	19	28	21	54	92	57	88	25	22
Slovenia	57	53	19	19	29	20	50	77	54	69	26	25
Solomon Islands	83	..	25	..	7	..	24	56	39	67	-6	..
Somalia
South Africa	62	61	18	20	16	20	27	31	24	33	16	14
South Sudan	..	90	..	23	..	12	..	42	..	35
Spain	60	59	17	19	27	19	29	32	32	30	23	21

Sri Lanka	72	67	11	13	28	30	39	22	50	31	22	26
St. Kitts and Nevis	61	60	11	21	52	29	36	39	59	49	36	21
St. Lucia	68	75	14	15	27	18	48	45	57	53	15	11
St. Martin (French part)
St. Vincent and the Grenadines	65	92	16	19	23	21	45	26	51	58	17	-5
Sudan	63	78	9	7	25	18	16	9	13	13	24	13
Suriname	64	..	37	..	12	6	20	..	33	..	-2	..
Swaziland	77	77	18	21	18	10	74	60	88	69	13	17
	47	46	25	26	23	23	44	45	38	41	28	29
Switzerland	58	54	11	11	25	23	52	72	46	60	36	38
Syrian Arab Republic	64	..	12	..	17	..	35	..	29	..	22	..
Tajikistan	84	118	8	12	9	19	99	19	101	68	14	17
Tanzania	78	66	12	14	17	31	13	19	20	30	13	15
Thailand	57	53	11	14	23	26	67	75	58	68	30	29
Timor-Leste	88	69	133	86	38	58	10	12	168	125	..	249
Togo	88	115	10	15	15	21	34	50	48	101	5	..
Tonga	92	85	18	19	22	34	15	18	47	54	20	27
Trinidad and Tobago	54	..	12	..	20	..	59	63	45	40	27	..
Tunisia	61	68	17	19	26	22	40	47	43	56	22	13
Turkey	71	69	12	15	21	20	20	28	23	32	18	13
Turkmenistan	36	15	14	9	35	47	96	73	81	44
Turks and Caicos Islands
Tuvalu
Uganda	77	71	15	9	19	29	11	20	22	29	14	22
Ukraine	54	71	21	19	20	14	62	49	57	53	24	7
United Arab Emirates	61	56	9	7	22	23	49	99	41	86
	65	64	17	20	20	18	26	28	28	30	18	13
United States	66	68	14	15	24	19	11	13	14	17	21	18
Uruguay	77	67	12	14	14	21	17	23	20	26	11	17
Uzbekistan	56	57	19	16	22	27	25	29	22	29
Vanuatu	68	61	21	16	20	26	39	48	48	51	9	21
Venezuela, RB	52	65	12	12	24	27	30	25	18	30	34	26
Vietnam	70	64	6	6	27	27	50	86	53	83	28	30
Virgin Islands (U.S.)
West Bank and Gaza	90	96	25	28	31	19	21	18	67	61	11	11
Yemen, Rep.	60	..	14	..	19	..	41	..	34	..	33	..
Zambia	12	24	41	36	38
Zimbabwe	60	100	24	16	14	13	38	27	36	55
World	60	60	16	18	24	22	25	30	25	30	24	23

Low income	79	77	13	13	19	27	20	24	30	41	13	15
Middle income	59	56	14	14	25	31	26	27	25	28	26	31
Lower middle income	66	65	11	12	22	28	26	26	25	30	24	29
Upper middle income	57	52	15	15	26	33	26	28	25	28	26	32
Low & middle income	60	56	14	14	25	31	26	27	25	28	26	31
East Asia & Pacific	50	42	14	13	32	43	31	30	28	26	35	45
Europe & Central Asia	69	68	13	16	20	21	31	35	34	40	18	17
Latin America & Caribbean	67	65	15	16	20	22	20	23	22	25	17	18
Middle East & North Africa	56	..	15	..	25	..	30	..	26	..	29	..
South Asia	66	63	12	11	23	29	14	22	15	26	25	30
Sub-Saharan Africa	63	65	16	17	16	22	34	29	29	32	19	15
High income	60	61	17	18	24	20	25	30	25	30	24	21
Euro area	57	56	19	21	23	19	35	42	34	39	23	22

2.7 Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια των αναπτυσσομένων χωρών και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών.

Ο παρακάτω συγκριτικός πίνακας περιλαμβάνει στατιστικά σχετικά με την Επίσημη Αναπτυξιακή Χρηματοδότηση (ODF), που μετράται για τις δικαιούχους χώρες μόνο και η οποία ορίζεται ως το άθροισμα των εισπράξεων από τις διμερείς ΕΑΒ, με ευνοϊκούς όρους και μη ευνοϊκούς όρους και από πόρους πολυμερών πηγών, οι διμερείς και άλλες επίσημες ροές που διατίθενται δεν σχετίζονται με το εμπόριο, αλλά κυρίως με δάνεια για την αναχρηματοδότηση του χρέους. Τα δεδομένα εκφράζονται τόσο σε τρέχουσες όσο και σε σταθερές τιμές

ΠΙΝΑΚΑΣ 8.: Επίσημη αναπτυξιακή χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Official development finance to developing countries															
Constant 2012 USD billion	1983	1988	1993	1998	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OFFICIAL DEVELOPMENT FINANCE (ODF)	97,1	102,0	102,2	110,9	92,6	94,3	141,1	126,1	131,7	152,4	181,8	181,4	161,2	162,4	170,1
1. Official development assistance (ODA)	75,5	78,3	83,6	77,0	95,2	97,5	128,5	123,8	116,0	129,8	132,9	136,4	137,5	133,0	149,5
of which: Bilateral donors (a)	56,5	59,3	60,2	54,9	71,2	70,8	101,9	94,7	85,4	97,6	94,5	100,2	100,2	93,8	108,8

Multilateral organisations	19,0	18,9	23,4	22,1	24,0	26,7	26,6	29,1	30,7	32,2	38,5	36,2	37,2	39,2	40,7
2. Other ODF	21,7	23,7	18,7	33,8	-2,6	-3,2	12,6	2,2	15,7	22,6	48,9	45,0	23,7	29,4	20,6
of which: Bilateral donors (a)	3,1	12,2	8,4	9,8	5,5	1,4	12,1	3,7	1,4	1,8	11,1	5,7	9,4	9,2	5,2
Multilateral organisations	18,6	11,6	10,2	24,1	-8,1	-4,6	0,5	-1,5	14,2	20,8	37,8	39,2	14,3	20,2	15,4
For cross reference															
Total DAC net ODA (b)	69,1	82,5	83,9	77,9	92,6	97,5	128,4	122,1	112,2	124,9	126,4	134,0	131,5	126,9	134,3
of which: Bilateral grants	36,1	44,2	51,0	48,9	67,8	70,3	99,3	92,5	81,9	90,8	86,1	91,2	90,9	85,9	92,8

ΠΗΓΗ: http://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2015_dcr-2015-en [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΠΙΝΑΚΑΣ 9.: ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΠΙΣΗΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

Dataset: Total official development flows by country and region (ODF) Σύνολο επίσημης χρηματοδότησης της ανάπτυξης								
Amount type		Current Prices						
Part		1 : Part I - Developing Countries						
Unit		US Dollar, millions						
Year		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Recipient								
Developing Countries, Total		151014,54	173418,32	174780,98	163881,44	162087,35	171962,84	26804,36
Europe, Total		12116,51	12060,42	14109,2	12648,6	10344,27	10028,83	1764,32
Albania		499,91	456,4	459,73	571,35	499,95	253,39	1,21
Belarus		137,52	344,72	209,67	135,6	391,32	404,36	250,83
Bosnia and Herzegovina		635,27	592,21	700,43	554,47	599,83	619,36	43,8
Croatia		704,69	726,09	1232,17
Former Yugoslav Republic of Macedonia		342,54	197,52	340	262,95	220,25	259,02	118,17
Kosovo		..	584,12	542,38	564,76	539,72	555,61	18,48
Moldova		329,61	230,32	533,03	498,84	479,29	328,16	-19,03
Montenegro		169,62	193,4	179,57	167,88	193,89	110,73	23,46
Serbia		1394,87	1138,08	1533,33	2030,88	1182,63	952,77	-84,74
States Ex-Yugoslavia		58,6	17,75	20,27	18,78	6,06	6,97	0,68
Turkey		4491,74	4994,03	6284,99	5577,81	4374,88	4542,91	1067,85
Ukraine		2104,6	1823,01	824,59	1152,94	1104,23	997,47	257
Europe, regional		1247,54	762,76	1249,06	1112,34	752,2	998,06	86,63
Africa, Total		46526,84	54280,47	52574,76	57037,22	56028,14	60211,75	10193,99
North of Sahara, Total		4909,06	5458,95	5522,62	6391,81	6459,12	10307,94	980,32
Algeria		124,51	197,07	836,11	185,26	133,38	172,9	4,03
Egypt		2039,3	1976,24	1666,89	1011,41	2261,99	5797,37	418,13
Libya		74,2	41,06	8,54	638,52	82,51	128,97	5,62
Morocco		2034,78	1865,87	1442,28	2402,2	2001,11	3466,84	455,81
Tunisia		366,24	1111,7	1241,65	1690,19	1755,17	499,77	89,03
North of Sahara, regional		270,03	267,01	327,15	464,23	224,96	242,08	7,71
South of Sahara, Total		40067,63	46111,98	45154,2	48544,32	47184,79	47682,43	8517,35
Angola		521,21	226,77	231,22	202,3	237,13	277,78	640,65
Benin		648,09	682,3	666,89	669,5	505,98	674,47	164,64

Botswana		739,56	1241,8	145,72	714,44	127,33	5,83	8,4
Burkina Faso		1018,97	1071,92	1063,3	979,99	1138,97	1042,59	156,81
Burundi		522,24	561,37	628,91	570,44	521,22	559,94	119,52
Cabo Verde		222,54	230,09	350,26	344,55	257,37	282,23	39,01
Cameroon		486,91	713,96	571,78	598,43	647,83	695,66	104,89
Central African Republic		260,78	242	260,66	271,9	227,25	202,08	97,4
Chad		395,28	553,7	523,58	473,21	498,5	460,2	88,9
Comoros		41,64	49,41	69,86	51,89	68,43	78,52	15,36
Congo		461,74	271,99	1306,12	230,3	130,72	139,93	3,23
Côte d'Ivoire		205,52	1983,59	817,99	1397,47	2658,86	1365,78	424,37
Democratic Republic of the Congo		1617,59	2182,61	3442,54	5711,97	2759,99	2401,96	230,25
Djibouti		142,01	282,25	155,88	145,43	123,94	103,69	10,6
Equatorial Guinea		32,08	24,24	87,3	48,21	1,99	-7,3	5,45
Eritrea		142,99	143,22	159,88	132,95	133,79	80,94	44,57
Ethiopia		3329,07	3823,86	3455,1	3655,9	3184,09	3905,26	461,21
Gabon		-114,85	40,07	56,56	159,93	91,46	88,94	108,12
Gambia		93,95	136,69	122,97	142,57	131,67	128,97	28,59
Ghana		1448,75	1901,84	1693,19	1813,9	1714,23	1472,79	214,59
Guinea		317,74	210,17	213,75	196,38	465,36	473,14	176,86
Guinea-Bissau		133,4	146,55	124,8	119,68	78,87	108,67	26,98
Kenya		1412,82	1888,82	1686,14	2615,69	2856,17	3611,25	465,97
Lesotho		138,94	119,63	244,13	285,73	289,87	336,68	21,82
Liberia		1214,57	592,02	1420,64	779,28	521,28	534,14	103,84
Madagascar		1878,19	1115,83	670,82	621,55	386,76	411,12	70,84
Malawi		928,5	771,35	1005,43	785,18	1161,21	1130,05	145,8
Mali		963,65	997,2	1154,43	1271	987,73	1401,7	196,97
Mauritania		450,68	351,68	418,12	436,41	711,24	433,89	120,21
Mauritius		171,48	313,3	463,48	259,32	153,65	364,4	117,24
Mayotte		465,34	534,82	605,42
Mozambique		1941,62	2009,15	2020	2115	2192,58	2478,18	354,11
Namibia		206,93	341,55	388,21	280,73	205,25	222,59	81,83
Niger		609,53	453,05	720,66	623,6	883,57	808,49	179,12
Nigeria		899,51	1662,9	1890,42	2000,52	1894,52	2727,4	600,66
Rwanda		939,42	941,28	1040,46	1282,41	904,47	1123,3	276,53
Saint Helena		65,95	34,77	53,67	83,94	168,23	138,82	0
Sao Tome and Principe		47,02	30,21	49,01	72,04	50,72	51,78	8,99
Senegal		1191,03	1099,21	926,33	1013,81	1116,21	973,43	133,83
Seychelles		11,65	21,26	97,23	23,18	74,85	32,13	9,34
Sierra Leone		386,21	447,26	457,4	429,52	477,46	455,19	186,15
Somalia		769,8	661,64	505,68	1099,11	990,13	1054,25	109,86
South Africa		1001,58	2578,81	1911,95	2421,53	2910,36	1972,43	255,93
South Sudan		436,92	1186,68	1402,15	148,76
Sudan		2565,96	2354,09	2110,12	1850,42	1381,71	1547,8	184,33
Swaziland		49,36	41,19	70,84	110,62	74,37	110,7	3,97
Tanzania		2394,77	2943,97	2950,07	2394,97	2815,06	3500,68	499,8
Togo		322,14	664,25	435,99	557,47	297,58	237,26	83,66
Uganda		1779,72	1916,28	1786,73	1613,46	1747,37	1634,91	299,01
Zambia		1152,3	1153,2	749,84	1032,46	973,41	1122,5	146,38
Zimbabwe		605,24	731,4	709,63	723,53	1016,84	823,91	184,77

South of Sahara, regional		2836,51	2621,43	2463,12	2693,58	3050,52	2499,2	357,22
Africa, regional		1550,15	2709,53	1897,94	2101,08	2384,23	2221,39	696,31
America, Total		14814,05	25266,85	25625,41	13513,96	22398,04	17021,79	6005,36
North & Central America, Total		6146,26	12914,08	15285,28	9715,03	7971,59	10004,7	2846,09
Anguilla		3,1	0,44	61,12	-0,91	4,22	6,16	..
Antigua and Barbuda		12,81	15,44	26,79	49,03	-14,95	15	3,3
Barbados		11,81	25,88	52,55
Belize		20,84	38,82	20,46	22,61	29,46	55,26	10,56
Costa Rica		-29,09	129,88	606,94	203,79	128,16	177,1	384,92
Cuba		118,9	113,93	129,13	87,63	84,66	98,16	19,98
Dominica		20,07	33,61	30,61	27,83	29,22	23,65	-0,28
Dominican Republic		91,04	792,32	723,61	556,9	270,22	468,4	-205,55
El Salvador		451,25	688,2	626,98	455,44	354,18	260,44	-41,48
Grenada		32,03	50,09	29,52	6,99	5,84	9,25	17,35
Guatemala		688,16	1008,26	997,68	435,72	348,91	850,64	-59,02
Haiti		911,72	1122,53	3051,49	1694,05	1280	1157,03	294,25
Honduras		633,45	481,32	611,89	543,72	589,97	743,84	294,94
Jamaica		116,49	298,01	946,07	393,92	23,16	168,8	147,16
Mexico		1365,47	6352,6	5361,39	3335,53	2865,56	3314,8	1417,32
Montserrat		34,74	44,08	25,75	46,64	40,26	54,87	0,89
Nicaragua		790,63	792,59	674,68	727,54	602,43	499,08	176,18
Panama		192,76	525,68	699,34	414,47	371,24	1041,15	365,05
Saint Kitts and Nevis		55,62	6,06	10,4	13,04	16,6	17,69	..
Saint Lucia		30,1	45,41	23,95	26,14	14,52	14,08	7,19
Saint Vincent and the Grenadines		33,11	42,9	56,67	15,38	3,02	7,27	0,69
Trinidad and Tobago		-28,74	-38,74	78,53
West Indies, regional		92,73	68,73	148,51	174,57	245,94	134	9,79
North & Central America, regional		497,26	276,05	291,22	485	678,97	888,04	2,84
South America, Total		7279,84	11317,68	8842,24	2256,19	13174,5	5103,5	2435,92
Argentina		-380,35	1527,66	744,63	574,73	224,05	625,39	302,22
Bolivia		702,04	641,38	745,75	565,74	559,57	634,54	351,15
Brazil		1641,93	2656,86	4461,86	-3399,94	3966,52	2269,77	796,44
Chile		249,37	713,66	800,25	603,71	6096,63	970,33	35,25
Colombia		2507,48	2912,99	1996,75	1365,55	1343,57	1683,36	75,33
Ecuador		215,56	254,28	101,72	407,34	291,18	322,53	307,64
Guyana		170,51	176,71	163	157,68	114,8	100,59	24,61
Paraguay		217,92	238,94	308,32	178,52	194,09	151,44	157,18
Peru		968,82	883,54	-815,06	339,45	-85,84	-1542,85	111,49
Suriname		105,16	174,98	144,48	194,35	101,1	135,69	54,84
Uruguay		300,93	742,66	-490,29	149,58	101,8	-278,55	132,03
Venezuela		301,71	239,84	389,03	878,14	-93,6	-206,08	89,87
South America, regional		278,76	154,18	291,81	241,34	360,64	237,35	-2,15
America, regional		1387,95	1035,09	1497,89	1542,74	1251,95	1913,59	723,36
Asia, Total		53626,82	49806,04	51249,34	47018,59	41566,13	50583,33	3743,09
Far East Asia, Total		9224,63	12800,86	13154,79	10462,5	10822	8520,68	694,45
Cambodia		766,51	709,42	728,01	809,35	846,3	891,87	87,65
China (People's Republic of)		3556,67	2701,27	2968,76	1175,98	668,42	-12,07	53,77
Democratic People's Republic of Korea		207,91	68,88	80,03	120,47	100,39	112,66	28,16
Indonesia		1255,78	1583,81	3084,4	1161,13	1436,44	375,51	70,08

Lao People's Democratic Republic		503,56	428,42	384,07	388,77	455,24	421,58	97,63
Malaysia		-32,79	414,68	207,59	560,77	-250,24	-515,55	-27,49
Mongolia		348,13	412,9	459,64	372,08	702,39	612,32	55,93
Philippines		168,21	1214,85	112,82	734,52	540,66	-557,86	56,6
Thailand		-771,26	213,68	332,02	3,79	846,37	1536,86	53,93
Timor-Leste		278,49	218,23	297,13	266,84	284,19	262,37	13,19
Viet Nam		2738,86	4661,12	4315,71	4586,49	4881,11	5078,19	151,12
Far East Asia, regional		204,56	173,6	184,61	282,31	310,73	314,8	53,89
South & Central Asia, Total		20234,23	24250,24	26932,89	24934,66	22161,99	23913,6	1354,03
Afghanistan		4899,11	6277,66	6543,75	6934,75	6695,54	5322,47	210,95
Armenia		351,73	643,41	521,22	495,25	395,63	390,12	-18,26
Azerbaijan		-80,79	377,13	454,7	724,1	870,05	264,55	148,45
Bangladesh		2157,26	1926,31	1548,2	1663,2	2357,87	2755,48	325,31
Bhutan		85,53	133,29	150,01	156,13	165,59	133,82	10,57
Georgia		1064,97	1263,37	875,8	811,19	791,32	646,36	-118,74
India		4633,37	5670,57	7637,27	5229,44	3652,26	3481,43	168,17
Kazakhstan		943,59	1066,49	2372,05	1390,88	716,3	583,83	4,76
Kyrgyzstan		364,9	320,23	400,3	574,13	545,56	605,87	24,51
Maldives		60,41	71,06	85,13	34,48	21,35	-6,35	-0,03
Myanmar		454,94	344	353,13	375,18	505,54	4140,25	138,89
Nepal		693,37	844,21	811	874,89	770,48	878,87	97,99
Pakistan		2400,39	3105,8	3171,62	3707,58	2207,6	2333,51	254
Sri Lanka		946,46	743,8	766,74	793,77	757,35	629,68	47,2
Tajikistan		308,98	427,84	446,11	356,6	402	382,77	26,74
Turkmenistan		12,72	48,86	31,21	130,11	114,6	110,1	4,93
Uzbekistan		211,71	325,25	209,02	177	498,57	669,99	-9,29
Central Asia, regional		283,96	352,58	201,49	205	246,1	236,34	2,94
South Asia, regional		231,97	56,73	98,42	104,58	130,25	115,92	10,97
South & Central Asia, regional		209,65	251,66	255,71	196,39	318,02	238,6	23,99
Middle East, Total		22726,68	11404,4	9821,35	10276,55	7335,66	16701,87	1641,37
Iran		-173,5	-67,59	-381,19	-1155,63	-1376,52	-360,38	-21,37
Iraq		12698,06	2828,5	2483,18	2211,99	1306,33	1492,48	59,56
Jordan		464,14	1239,15	1127,81	993,74	1552,6	1819,42	334,65
Lebanon		1056,28	464,85	458,62	349,92	612,3	477,8	103,43
Oman		343,69	415,59	42,93
Syrian Arab Republic		241,78	528,77	191,41	342,08	1611,32	3643,65	182,3
West Bank and Gaza Strip		2468,48	2837,75	2517,23	2432,02	2010,09	2600,38	515,57
Yemen		638,08	651,15	789,15	459,41	666,19	1012,27	353,39
Middle East, regional		4989,67	2506,23	2592,21	4643,01	953,36	6016,24	113,84
Asia, regional		1441,28	1350,53	1340,32	1344,88	1246,48	1447,18	53,24
Oceania, Total		1646,15	1960,54	2494,57	3226,92	2746,11	2760,08	38,47
Cook Islands		5,48	6,82	23,09	32,85	28,3	20,78	0,14
Fiji		73,86	73,51	90,69	100,08	127,62	100,93	3,4
Kiribati		27,35	27,31	23,33	64,83	65,5	65,18	0,62
Marshall Islands		53,15	58,28	31,99	82,21	83,67	93,61	0,08
Micronesia		94,85	121,44	64,22	136,29	144,89	143,72	0,56
Nauru		30,36	24,32	28,09	37,85	36,02	28,72	0,05
Niue		18,04	8,97	15,19	20,91	20,13	18,3	0,12
Palau		43,06	35,35	28,43	34,68	15,64	41,89	0,09

Papua New Guinea		322,33	782,4	1048,19	1548,76	1196,39	1201,06	20,7
Samoa		42,17	77,02	146,57	103,27	121,67	119,02	2,7
Solomon Islands		226,8	214,61	397,65	347,08	305,54	325,71	0,78
Tokelau		21,43	9,82	14,6	20,04	18,74	24,06	0,08
Tonga		32,74	39,65	70,68	94,3	79,26	81,47	0,74
Tuvalu		17,08	17,39	13,24	38,8	24,69	26,96	0,12
Vanuatu		101,69	110,42	109,56	91,96	103,74	92,63	1,04
Wallis and Futuna		130,16	116,13	126	128,86	119,03	104,67	..
Oceania, regional		405,6	237,1	263,05	344,15	255,29	271,39	7,23
Developing Countries unspecified		22284,17	30044,01	28727,7	30436,16	29004,67	31357,06	5059,12

ΠΗΓΗ: http://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2015_dcr-2015-en [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Σύμφωνα με τον πίνακα 9, η περιοχή που δέχεται το μεγαλύτερο όγκο της ΕΑΒ σε σχέση με άλλες περιοχές είναι η υποσαχάρια Αφρική. Αυτό είναι επίσης η περιοχή όπου βρίσκονται οι περισσότερες ΛΑΧ και πού μπορούν να εκτροχιάσουν την επίτευξη των ΑΣΧ. Έτσι, η φτωχότερη περιοχή στον κόσμο δέχεται το μεγαλύτερο όγκο της βοήθειας σε σχέση με άλλες περιοχές. Λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη αύξηση των επιπέδων ενίσχυσης από το 2008-2014, η υποσαχάρια Αφρική και οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες λαμβάνουν τώρα ιστορικά πρωτοφανή όγκο των ενισχύσεων. Το συνολικό κονδύλιο της ΕΑΒ είναι 46526,84 εκατ. \$ το 2008, 54280,47 εκατ. \$ το 2009, 52574,76 εκατ. \$ το 2010, 57037,22 εκατ. \$ το 2011, 56028,14 εκατ. \$ το 2012, 60211,75 εκατ. \$ το 2013, 10193,99 εκατ. \$ το 2014, στην Αφρική, ενώ η υπο-Σαχάρια περιοχή έλαβε 44976,69 εκατ. \$ το 2008, 51570,93 εκατ. \$ το 2009, 50676,82 εκατ. \$ το 2010, 54936,13 εκατ. \$ το 2011, 53643,91 εκατ. \$ το 2012, 57990,37 εκατ. \$ το 2013, 9497,67 εκατομμύρια \$ το 2014. Ως ποσοστό του συνόλου της ΕΑΒ, η υποσαχάρια Αφρική λαμβάνει περίπου την ίδια ποσότητα. Η αναπτυξιακή βοήθεια, είχε πτώση το 2014 κατά 26804,3 εκατομμύρια \$ από 151014,54 εκατομμύρια \$ που ήταν το 2008 ενώ το 2013 οι χώρες έλαβαν 171962,84 εκατομμύρια \$. Η Ασία λαμβάνει την επόμενη μεγαλύτερη κατανομή ενισχύσεων σε σχέση με άλλες περιοχές. Το 2008 ελήφθησαν από την Ασία 53626,82 εκατ. \$, 49806,04 εκατ. \$ το 2009, 50583,33 εκατ. \$ το 2013 και το 2014 3743,09 εκατ. \$ ΕΑΒ. Η Ευρώπη, έλαβε 12116,51 εκατ. \$ το 2008, 10028,83 εκατομμύρια \$ το 2013 και 1764,32 εκατομμύρια \$ το 2014, η Κεντρική και η Νότια Αμερική έλαβαν 14814,05 εκατ. \$ το 2008, 22398,04 εκατ. \$ το 2012, 17021,79 εκατ. \$ το 2013 και 6005,36 εκατ. \$ το 2014 και η Ωκεανία 1646,15 εκατ. \$ το 2008, 2760,08 εκατομμύρια \$ το 2013 και το 38,4 εκατ. \$ το 2014, έλαβαν δηλαδή λιγότερες από 4 τοις εκατό των συνολικών χορηγήσεων της

ΕΑΒ. Οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες σύμφωνα με τον πίνακα 9, έλαβαν σχεδόν 44717,75693 εκατομμύρια από την ΕΑΒ το 2014, περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη κατηγορία εισοδήματος τόσο από πλευράς όγκου όσο και ως ποσοστό της συνολικής βοήθειας (ΕΑΒ του ΟΟΣΑ 2014). Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες εξακολουθούν να λαμβάνουν πολύ λιγότερο από την βοήθεια που οι χορηγοί έχουν δεσμευθεί να παρέχουν. Ο στόχος για τις ενισχύσεις προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες είναι μεταξύ 0,15 τοις εκατό και 0,2 τοις εκατό του ΑΕΠ. Μεταξύ των ετών 2000 και 2010, ΟΟΣΑ-ΕΑΒ η ΕΑΒ στις ΛΑΧ αυξήθηκε από 0,06 τοις εκατό σε 0,10 τοις εκατό του ΑΕΠ, όπως φαίνεται στο σχεδιάγραμμα 5 και στον πίνακα 10, μια σημαντική αύξηση, αλλά εξακολουθεί να βρίσκεται πολύ κάτω από το κατώτερο όριο του στόχου 0,15 τοις εκατό.

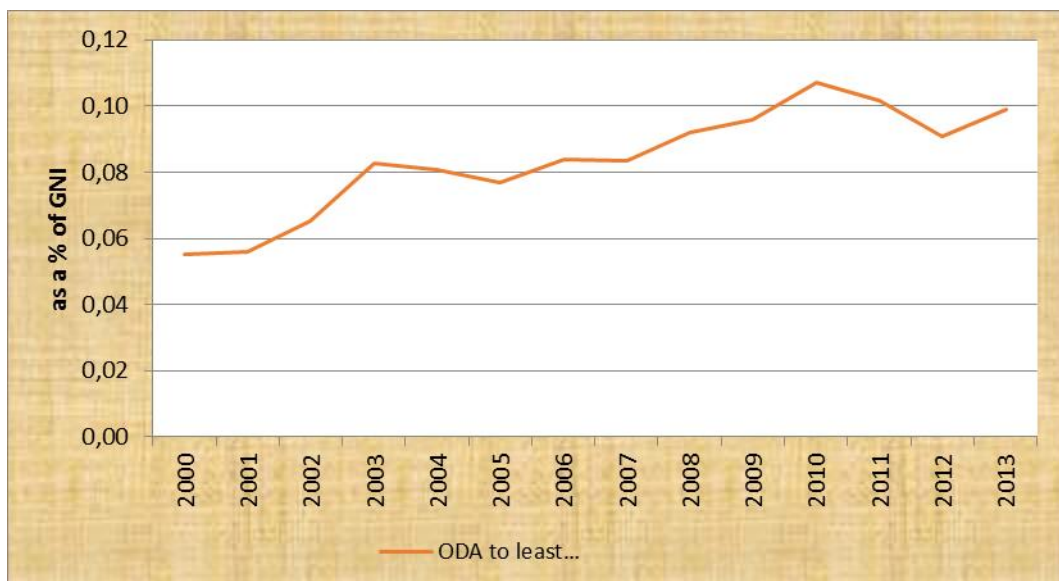
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.: Καθαρή ΕΑΒ των χωρών της ΕΑΒ » στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, ως% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, 2000-2013.

ΠΗΓΗ: http://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2015_dcr-2015-en [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Sum of Amount	Year													
DonorName E	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	285,1	216,83	241,59	282,65	366,15	409,24	506,12	675,06	749,59	709,14	1105,39	1343,33	1585,43	1300,36
Austria	114,52	141,08	178,28	171,56	171,76	244,37	249,91	254,55	291,27	347,85	458,32	294,86	243,09	341,01935
Belgium	252,69	319,48	377,72	1095,31	662,86	608,84	725,33	774,71	952,9	957,13	1445,2	1062,51	703,42	812,01
Canada	354,96	310,67	407,12	719,66	788,78	1071,7	1261,18	1566,91	1859,88	1481,7	2293,95	1940,9	1943,54	1846,83252
Czech Republic	3,81	5,5	6,67	11,67	23,17	28,21	35,77	50,1	96,71	72,04	70,72	62,96	58,54	52,17508
Denmark	560,39	574,07	567,15	703,5	794,11	833,14	883,06	1076,78	1107,85	1102,49	1115,81	1089,57	1003,59	924,98426
Finland	116,96	125,53	161,2	190,29	221,57	249,23	299,81	364,41	409,1	451,11	480,55	460,01	444,70	508,80362
France	1265,2	1256,39	1855,64	3067,54	3462,02	2223,52	2631,41	2966,49	3160,44	3270,6	3669,59	3611,21	2530,40	3442,67
Germany	1349,11	1248,97	1474,07	2572,43	2389,25	1900,03	2644,54	3036,11	3743,66	3390,68	3643,41	3668,16	3673,68	3362,90218
Greece	29,23	30,88	58,3	55,36	65,64	79,46	101,45	110,01	153,86	116,62	105,69	66,72	50,08	44,63228
Iceland	3,63	4,9	4,16	5,21	6,15	11,04	19,16	19,68	19,2	13,86	13,5	11,61	11,79	16,05
Ireland	120,58	152,78	224,96	280,25	339,87	367,18	528,11	606,89	679,81	512,29	496,86	478,38	417,71	425,83
Italy	512,91	577,95	1189,75	1145,72	827,28	1437,34	784,92	1294,84	1659,58	1138,89	1178,19	1517,79	699,73	955,63
Japan	2677,6	2068,26	2015,86	2146,18	2089,52	2396,27	3355,07	2499,3	2591,79	3101,31	4401,91	4088,69	4612,78	6990,23
Korea	60,46	50,89	75,1	110,27	127,73	217,94	131,39	212,26	234,98	251,38	446,12	472,91	577,69	711,10715
Luxembourg	39,02	43,01	53,02	61,66	78,9	89,54	111,86	146,15	163,45	153,02	152,99	151,75	145,67	162,58476
Netherlands	825,69	1020,72	1216,42	1427,95	1694,32	1661,72	1380,43	1811,48	2046,76	1629,35	1852,89	1455,2	1165,17	1365,07623
New Zealand	28,22	28,21	28,81	43,62	63,09	64,67	66,89	76,69	93,16	93,33	82,76	110,7	125,58	126,12
Norway	442,44	473,09	676,78	841,03	921,04	1045,47	1172,59	1345,88	1477,79	1259,68	1401,41	1523,7	1381,03	1538,97695
Poland	8,46	25,79	3,15	4,04	39,62	52,91	150,98	74,85	113,09	100,58	107,59	87,04	77,55	124,9
Portugal	153,38	156,7	191,8	165,87	849,52	165,19	192,38	205,74	231,42	210,86	285,73	344,27	176,62	143,20746
Slovak Republic	0	0	1,26	4,04	7,34	30,64	26,44	32,52	43,22	17,55	20,09	16,9	15,34	20,93
Slovenia	0	0	0	0	0	0	0	0	13,45	14,17	13,85	12,12	10,08	10,77
Spain	183,96	260,77	338,44	436,63	520,48	816,59	771,16	1126,27	1544,28	1704,66	1612,57	1073,25	482,23	448,61
Sweden	539,91	491,08	647,29	850,05	841,36	1113,19	1136,7	1371,02	1553,83	1402,09	1409,59	1937,72	1541,73	1803,26482
Switzerland	279	273,75	260,14	418,62	411,93	409,1	453,83	491,25	499,23	699,21	618,94	797,13	708,78	826,94
United Kingdom	1535,91	1708,26	1356,11	2352,38	3111,31	2748,27	3838,44	4059,35	4291,45	3925,04	4666,5	5189,43	4612,15	6196,45027

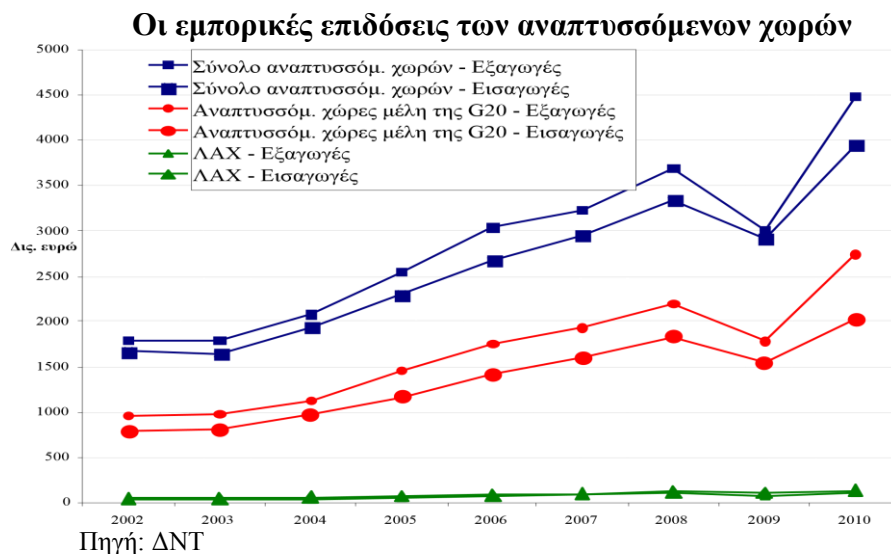
United States	2004,99	2217,91	3053,37	4697,84	4962,09	5643,34	6463,8	6135,93	8270,75	9415,35	10771,36	11781,58	11412,65	10214,49
Grand Total	13748,13	13783,47	16663,96	23861,33	25836,86	25918,14	29922,73	32385,23	38052,5	37541,98	43921,48	44650,4	40410,75	44717,75 693
Sum of Amount	year													
row	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1010	54021	52767,29	58654,48	69582,9	80129,7	108296,4 2	105415,4 8	104917,4 7	122783,9 4	120558,0 1	129066,1 5	134670,0 1	126949,2 8	134465,6 5
1	24877731 .83	2459867 0,9	25502674 ,68	28803073 ,85	32007741 ,92	33676887 ,96	35651722 ,99	38899116 ,67	41309001 ,24	39234800 ,72	40958628 ,17	43990295 ,51	44538626 ,25	45185765 ,47

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total ODA	0,22	0,21	0,23	0,24	0,25	0,32	0,30	0,27	0,30	0,31	0,32	0,31	0,29	0,30
ODA to least developed countries	0,06	0,06	0,07	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09	0,10	0,11	0,10	0,09	0,10

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.: Καθαρή ΕΑΒ των χωρών της ΕΑΒ »στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, ως% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, 2000-2013.

ΠΗΓΗ: "τα δεδομένα από τον Πίνακα 10"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

3.1 Πλαίσιο Βασικής Αναπτυξιακής Πολιτικής της Ελλάδας.

Η Ελλάδα επιδιώκει να συνδυάσει τρεις παραμέτρους με την άσκηση πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας. Να εξασφαλίσει οι στόχοι της Χώρας: να είναι συμβατοί με τη «Διακήρυξη της Χιλιετίας» (UN Millennium Declaration), κείμενο που αποτελεί μορφή οδικού χάρτη για τον 21ο αιώνα και μεταξύ άλλων περιλαμβάνει τους οκτώ «Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας» (MDGs), όπως αυτοί έχουν προσδιοριστεί από τα Ηνωμένα Έθνη (Η.Ε), να είναι σύμφωνοι με τις Ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες και να είναι συμβατοί με τις Εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες⁶⁶.

Η πολιτική της Ελλάδος παρουσιάζεται σε τρεις τεμνόμενους κύκλους. Ο ένας εμφανίζει τους στόχους της Χιλιετίας, όπως αυτοί προσδιορίστηκαν από τα Η.Ε. Ο δεύτερος τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), όπως αυτές προσδιορίζονται από το Συμβούλιο Υπουργών Αναπτυξιακής Συνεργασίας και ο τρίτος τις προτεραιότητες της Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής.⁶⁷

Στη διαδικασία συμβολής της Ελλάδος στην πορεία επίτευξης των MDGs, η Ελλάδα ακολουθεί την στρατηγική ότι η ανάπτυξη είναι τελικά ευθύνη των αποδεκτριών χωρών και ότι η εξωτερική βοήθεια στοχεύει ώστε να αναπτυχθούν τοπικές υποδομές, απαραίτητες για την περαιτέρω κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.⁶⁸

Επίσης τη στρατηγική ότι υπάρχει σχέση μεταξύ μιας δωρήτριας και μιας αποδέκτριας χώρας, όχι σαν συνεργασία, αλλά σαν σχέση εταιρικότητας βασισμένη στις αποδέκτριες χώρες να υλοποιήσουν τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και στην αντίστοιχη βούληση της Ελλάδος, αφενός να υποστηρίξει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και αφετέρου να εξασφαλίσει την εισχώρηση της ελληνικής αναπτυξιακής βοήθειας στους εθνικούς ή τοπικούς προγραμματισμούς των αποδεκτριών χωρών. Επίσης την στρατηγική της αρχής της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της βοήθειας.

Με την βοήθεια της ΥΔΑΣ έχει συνταχθεί και έχει τεθεί σε εφαρμογή το «Ελληνικό Σχέδιο Δράσης για το Συντονισμό και την Εναρμόνιση» (Greek Action Plan for Coordination and Harmonization). Η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας

⁶⁶<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p.2>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁶⁷<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p3-4>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁶⁸<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p.3-4>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

(Υ.Δ.Α.Σ.) αποτελεί ανεξάρτητη αλλά αναπόσπαστη Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών. Η Υ.Δ.Α.Σ. αποτελεί τον εθνικό αναπτυξιακό και ανθρωπιστικό μηχανισμό και φορέα σχεδιασμού και διαμόρφωσης της αναπτυξιακής στρατηγικής. Είναι αρμόδια για τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού σχετικά με την αναπτυξιακή βοήθεια μέσω ΥΠ.ΕΞ. Για την εποπτεία, τον συντονισμό και την προώθηση δράσεων και προγραμμάτων ανθρωπιστικής, και αναπτυξιακής βοήθειας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Για την εκπροσώπηση της χώρας στα θέματα αναπτυξιακής συνεργασίας εντός της Ε.Ε., της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (D.A.C.) του Ο.Ο.Σ.Α. και των λοιπών Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών, Διεθνών Ταμείων, Περιφερειακών Αναπτυξιακών Τραπεζών και Διεθνών Διασκέψεων που ασχολούνται με θέματα ανάπτυξης. Για τη συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και των Μ.Κ.Ο. με στόχο: i) την αποτελεσματική διαχείριση των εθνικών πόρων της αναπτυξιακής βοήθειας που εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και άλλων πόρων ή δωρεών που μεταβιβάζονται από δημοσίους ή ιδιωτικούς φορείς, ii) την συμπληρωματικότητα των δράσεων και προγραμμάτων, και iii) τη συνοχή των εθνικών πολιτικών με την πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας. Για τη συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για το σύνολο της παρεχόμενης διμερούς και πολυμερούς αναπτυξιακής βοήθειας της Ελλάδας και τη σύνταξη σχετικών εκθέσεων. Για τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής σε θέματα διεθνούς ανάπτυξης. Τη δημιουργία τοπικής παραγωγικής ικανότητας στις αποδέκτριες χώρες και την υποστήριξη και ενθάρρυνση της τοπικής ιδιοκτησίας. Την κατ' έτος αύξηση της παρεχόμενης ODA σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις (Μοντερρέυ, Ε.Ε, DAC, κλπ.) και τις δημοσιονομικές δυνατότητες της Χώρας.⁶⁹

Η παρεχόμενη αναπτυξιακή βοήθεια δίνεται σε περιορισμένο αριθμό περίπου 20 χωρών - εταίρων (Χώρες Προτεραιότητας) ανάλογα με τις διεθνείς ανάγκες και σε χώρες και περιοχές στις οποίες η Ελλάς έχει κάποιο συγκριτικό πλεονέκτημα με τη μορφή για παράδειγμα, εξειδικευμένης γνώσης, εμπειρογνωμοσύνης, προηγούμενης μακρόχρονης συνεργασίας κλπ. Οι γεωγραφικές προτεραιότητες για τις δραστηριότητες της ΥΔΑΣ /

⁶⁹www.mfa.gr/to-ypourgeio/domi/ydas.html [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

HELLENIC AID είναι, οι Βαλκανικές Χώρες, η περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, η Μέση Ανατολή και η Υποσαχαρική Αφρική.⁷⁰

Η βοήθεια της ΥΔΑΣ κατευθύνεται σε υποδομές βασικής, δευτεροβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης, υποδομές βασικής υγείας, παροχή ύδατος και απολύμανση, περιβάλλον και γεωργία, ενίσχυση του εκδημοκρατισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης γυναικών (women trafficking), οικοδόμηση θεσμών, δημιουργία νέων εισοδημάτων, η ενίσχυση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, η ισότητα των φύλων, η συμμετοχή των γυναικών και των νέων στην αναπτυξιακή διαδικασία, η ενεργότερη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη των αποφάσεων και η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.⁷¹

Μέσω της Ε.Ε, η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει στις αποδέκτριες χώρες, μεγάλη βοήθεια για τους πρόσφυγες, της αποτροπής ένοπλων συγκρούσεων και της προώθησης του εμπορίου. Την καταπολέμηση υπέρ των αναγκών των αναπτυσσόμενων χωρών στους τομείς του διεθνούς εμπορίου, του ξεπλύματος χρήματος, της σχέσης φτώχειας και φύλου, της παράνομης διακίνησης προσώπων, της μετανάστευσης, του οργανωμένου εγκλήματος, της χρηστής διακυβέρνησης, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.⁷²

Τη συνέχιση της συμβολής στην ανακούφιση του χρέους των υπερχρεωμένων φτωχών χωρών. Την υποστήριξη αναπτυξιακών δράσεων και προγραμμάτων ελληνικών ΜΚΟ σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Τέλος να ενημερώνεται το Ελληνικό Κοινοβούλιο και η Ελληνική κοινή γνώμη, για τα αποτελέσματα της πολιτικής αναπτυξιακής βοήθειας.

Η Ελλάδα έχει συνάψει πρωτόκολλα συνεργασίας με ορισμένες αφρικανικές χώρες. Τα πρωτόκολλα έχουν υπογραφεί με τις κυβερνήσεις της Αρμενίας, της Γεωργίας, της Ουκρανίας και την Αίγυπτο. Η Ελλάδα έχει ήδη υπογράψει ένα πρωτόκολλο διμερούς συνεργασίας με την Αλβανία διάφορους τομείς, με την Αιθιοπία στην Αφρική. Με αυτό τον τρόπο, η ελληνική πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας λαμβάνει ακόμη περισσότερο

⁷⁰<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p6-8>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

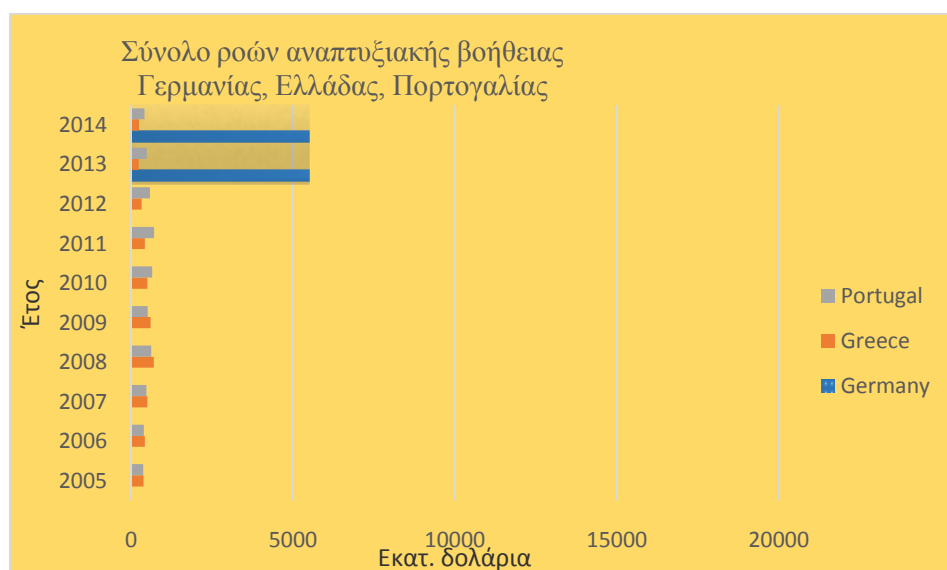
⁷¹<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p6-8>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁷²<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p3-4>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

υπόψη την ανάγκες των αναπτυσσομένων χωρών και κυρίως των λιγότερο ανεπτυγμένων, αλλά και συμβαδίζει με τις προτεραιότητες και υλοποιεί και οδηγίες που έχουν αποφασιστεί από διεθνείς οργανισμούς, όπως η ΕΕ, τον ΟΟΣΑ και τα Ηνωμένα Έθνη. Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ και των στόχων της. Ζητήματα όπως η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της βοήθειας και αύξηση της ΕΑΒ είναι σταθερές δεσμεύσεις για την Ελλάδα, τα οποία περιλαμβάνονται στα πενταετή προγράμματα διμερούς αναπτυξιακής στην Ελλάδα.⁷³

Σύμφωνα με τον πίνακα 2 βλέπουμε ότι η βοήθεια της Ελλάδας σαν δωρητής ή πάροχος το 2005 ήταν 384,2 εκατ. \$, το 2006 423,99 εκατ. \$, το 2007 500,82 εκατ. \$, το 2008 703,16 εκατ. \$, το 2009 607,27 εκατ. \$, το 2010 507,72 εκατ. \$, το 2011 424,77 εκατ. \$, το 2012 327,41 εκατ. \$, το 2013 239,07 εκατ.\$ και το 2014 248,44 εκατ. \$. Βλέπουμε ότι η αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδας το έτος 2008 ήταν η μεγαλύτερη σε δολάρια από ότι στα προηγούμενα ή στα επόμενα έτη που ακολουθούν εικόνα που δείχνει ότι υπάρχει πτώση της βοήθειας τα έτη 2013 και 2014. Συγκρίνοντας την βοήθεια με αλλά κράτη στο παρακάτω σχεδιάγραμμα 6 και αν πάρουμε την Γερμανία για παράδειγμα βλέπουμε τεράστιες διαφορές στα ποσά τα οποία δίνει η Γερμανία. Το έτος 2006 είναι 10082,16 εκατ. \$, το έτος 2007 10434,81 εκατ. \$, το έτος 2008 12290,7 εκατ. \$, το έτος 2013 14228,26 εκατ. \$, και το έτος 2014 16248,67 εκατ. \$ είναι ακόμη μεγαλύτερη. Αν συγκρίνουμε όμως την αναπτυξιακή βοήθεια της Πορτογαλίας χώρας σχεδόν ίδιας οικονομικής δυναμικότητας η και μικρότερης σε σχέση με την Ελλάδα βλέπουμε ότι τα ποσά της Πορτογαλίας είναι μεγαλύτερα. Αυτό φαίνεται και στο σχεδιάγραμμα 6 όπου φαίνεται καθαρά η τεράστια οικονομική διαφορά ανάμεσα στις τρεις χώρες. Η Ελλάδα βλέπουμε τι επίπεδα ροών βοήθειας έχει αποδώσει και χτυπημένη από την οικονομική κρίση σε σχέση με την Πορτογαλία που βρίσκεται στην ίδια οικονομική κατάσταση. Η Πορτογαλία ξεπερνάει στα περισσότερα έτη την Ελλάδα στο σύνολο των ροών ενώ η Ελλάδα ξεπερνάει την Πορτογαλία τα έτη 2006,2007,2008 & 2009.

⁷³<http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,3-4>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.: Σύνολο ροών αναπτυξιακής βοήθειας Γερμανίας, Ελλάδας, Πορτογαλίας, 2005-2014.
ΠΗΓΗ: τα δεδομένα από τον Πίνακα 2"

ΠΙΝΑΚΑΣ 11.: Στατιστικό προφίλ χώρας: Ελλάδα 2007-2014.

Στατιστικό προφίλ χώρας: Ελλάδα 2015									
	Unit	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Production and income									
GDP per capita	USD current PPPs	29 025	30 872	30 429	28 901	26 675	25 462	25 667	26 226
Gross national income (GNI) per capita	USD current PPPs	28 246	29 895	29 718	28 308	25 955	25 623	25 659	..
Household disposable income	Annual growth %	3,4	1,0	0,0	-11,0	-9,9	-7,9	-8,8	..
Economic growth									
Real GDP growth	Annual growth %	3,5	-0,4	-4,4	-5,4	-8,9	-6,6	-3,9	0,8
Net saving rate in household disposable income	%	-3,5	-5,6	-4,5	-9,0	-8,2	-8,3	-16,4	..
Gross fixed capital formation	% of GDP	17,8	-6,6	-13,2	-20,9	-16,8	-28,7	-9,5	2,7
Economic structure: share of real value added									
Agriculture, forestry, fishing	%	3,4	3,1	3,1	3,3	3,5	3,7	3,8	3,8
Industry	%	13,1	12,8	12,5	10,9	10,9	11,2	11,6	11,6
Trade, transport, accomm., restaurants, communication	%	29,4	29,7	28,2	27,9	27,0	27,2	28,2	30,0
Finance, insurance, real estate, business	%	23,6	24,5	25,4	28,3	29,1	29,3	29,1	27,5

Other services (ISIC Rev.4 O - U)	%	23,7	24,2	26,3	25,4	26,1	26,0	25,2	25,4
Government deficits and debt									
Government deficit	% of GDP	-6,7	-9,9	-15,3	-11,1	-10,2	-8,7	-12,3	-3,5
General government debt	% of GDP	112,8	117,2	134,6	128,3	110,2	164,2	179,2	..
General government revenues	% of GDP	40,2	40,6	38,7	41,1	43,8	45,7	47,8	45,8
General government expenditures	% of GDP	46,9	50,6	54,0	52,2	54,0	54,4	60,1	49,3
Expenditure									
Public expenditure on health	% of GDP	5,9	6,1	7,0	6,3	6,6	6,2
Private expenditure on health	% of GDP	3,2
Public social expenditure	% of GDP	21,5	22,2	24,4	24,2	25,7	26,1	24,3	24,0
Private social expenditure	% of GDP	..	1,7	1,8
Public pension expenditure	% of GDP	12,1	12,4	13,0
Private pension expenditure	% of GDP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Net official development assistance (Aid)	% of GNI	0,16	0,21	0,19	0,17	0,15	0,13
Taxes									
Total tax revenue	% of GDP	32,5	32,1	30,5	31,6	32,2	33,8
Taxes on income and profits	% of GDP	7,6	7,5	7,5	7,0	7,0	8,4
Taxes on goods and services	% of GDP	11,9	11,6	10,9	12,3	12,7	12,6
Taxes on the average worker	% of labour cost	42,1	41,5	41,3	40,1	43,2	42,9	41,6	40,4
Trade									
Imports of goods and services	% of GDP	34,9	36,3	29,4	30,7	32,3	32,7	33,2	35,3
Exports of goods and services	% of GDP	22,5	23,4	19,0	22,1	25,5	28,2	30,2	33,0
Goods trade balance: exports minus imports of goods	Bln USD	-41,8	..	-27,2
Imports of goods	Bln USD	63,3	..	62,3
Exports of goods	Bln USD	21,6	..	35,2
Service trade balance: exports minus imports of services	Bln USD	21,9	24,6	18,1	17,9	20,5	19,0	21,6	..
Imports of services	Bln USD	20,2	24,8	19,9	20,2	19,5	15,9	14,6	..
Exports of services	Bln USD	42,1	49,4	38,1	38,1	40,0	34,9	36,2	..
Current account balance of payments	% of GDP	-14,0	-14,4	-10,8	-9,4	-10,0	-2,6	1,2	..

Foreign direct investment (FDI)									
Outward FDI stocks	Mln USD	42 623	48 041	44 960
Inward FDI stocks	Mln USD	53 221	38 121	42 101	35 025	29 058	24 763	27 741	..
Inflows of foreign direct investment	Mln USD	2 112	4 490	2 435	330	1 144	1 741	2 566	..
Outflows of foreign direct investment	Mln USD	5 247	2 413	2 055	1 558	1 774	678	-627	..
Prices and interest rates									
Inflation rate: all items	Annual growth %	2,9	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5	-0,9	-1,3
Inflation rate: all items non food non energy	Annual growth %	2,7	2,9	2,2	3,4	1,9	0,2	-2,0	-1,2
Inflation rate: food	Annual growth %	3,2	5,4	1,9	0,1	3,1	1,5	0,0	-1,7
Inflation rate: energy	Annual growth %	3,5	13,3	-11,4	28,8	16,5	12,8	6,6	-1,8
Producer Price Indices (PPI): manufacturing	Annual growth %	3,5	9,7	-7,2	6,9	8,6	3,7	-2,1	-2,8
Long-term interest rates	%	4,50	4,80	5,17	9,09	15,75	22,50	10,05	6,93
Purchasing power and exchange rates									
Purchasing power parities	EUR per USD	0,72	0,70	0,70	0,70	0,70	0,69	0,64	0,62
Exchange rates	EUR per USD	0,73	0,68	0,72	0,76	0,72	0,78	0,75	0,75
Indices of price levels	OECD = 100	95	97	95	91	93	87	85	83
Energy supply and prices									
Total primary energy supply (TPES)	Mtoe	30,2	30,4	29,4	27,6	26,7	26,0
TPES per unit of GDP at 2000 prices and PPPs	Toe per '000 USD	0,10	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11
Renewables' contribution to total primary energy supply	%	5,7	5,6	6,4	7,7	7,9	8,7
Crude oil import prices	USD per barrel	69,93	93,60	60,10	78,97	109,41	111,92
Information and Communications Technology (ICT)									
Exports of ICT goods	Mln USD	561	666	496	542	634	592
ICT related occupations: business sector employment	%	1,8
Households with access to the Internet	%	46,4	50,2	53,6
Environment									

Water abstractions	Mln m ³	9 539
Fish landings in domestic and foreign ports	'000 tonnes	83	70	64	61
Aquaculture	'000 tonnes	126	123	121
Municipal waste total	'000 tonnes	5 002	5 077	5 154	5 917
Municipal waste per capita	Kg	450	450	460	530	500	500
CO ₂ emissions from fuel combustion	Mln tonnes	98	94	90	84	83	78
Education									
Tertiary attainment in population aged 25-64	%	26,1
Expenditure per student: primary, 2010 prices	USD constant PPPs
Expenditure per student: secondary, 2010 prices	USD constant PPPs
Expenditure per student: tertiary, 2010 prices	USD constant PPPs
Youths 15-19 not in education nor employment	%	8,5	8,4	7,9	7,5	8,3
Youths 20-24 not in education nor employment	%	17,7	17,1	18,2	21,6	24,3
Employment									
Employment rate in population aged 15-24	%	24,0	23,5	22,9	20,4	16,3	13,1	11,9	..
Employment rate in population aged 25-54	%	75,6	76,1	75,4	73,3	69,0	64,1	61,5	..
Employment rate in population aged 55-64	%	42,4	42,8	42,2	42,3	39,4	36,4	35,6	..
Incidence of part-time employment	%	7,7	7,9	8,4	8,8	9,0	9,7	10,2	..
Self-employment rate: total employment	%	35,9	35,1	35,5	35,5	36,3	36,8
Self-employment rate, men: male employment	%	39,0	37,8	38,6	38,6	39,5	40,6
Self-employment rate, women: female employment	%	31,1	30,9	30,8	31,0	31,7	31,2
Unemployment									
Unemployment rate: total labour force	%	8,4	7,8	9,6	12,8	17,9	24,5	27,5	26,6
Unemployment rate, men: male labour force	%	5,2	5,1	7,0	10,0	15,1	21,5	24,5	23,6

Unemployment rate, women: female labour force	%	12,9	11,5	13,3	16,4	21,5	28,3	31,4	30,2
Long-term unemployment: total unemployed	%	50,0	47,5	40,8	45,0	49,6	59,3	67,5	..
Labour compensation and hours worked									
Labour compensation per unit labour input, total economy	Annual growth %	5,4	2,8	6,3	-2,9	-4,9	-3,9
Average time worked per person in employment	Hours per year	2 037	1 950	1 997	2 016	2 039	2 034	2 037	..
Research and Development (R&D)									
Gross domestic expenditure on R&D	Mln USD	1 761	2 013	1 820	1 644	1 678	1 613	1 770	..
Researchers: full-time equivalent	Per '000 employed	4,4	5,6	6,0	7,1	..
Population									
Total population	'000 persons	11 163	11 186	11 185	11 153	11 124	11 090	11 361	11 381
Population growth rates	%	0,3	0,2	-0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Total fertility rates	Children	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3
Youth population aged less than 15	% of population	14,6	14,5	14,6	14,6	14,6	14,7	14,2	14,2
Elderly population aged 65 and over	% of population	18,6	18,7	18,8	19,1	19,5	19,9	19,7	19,9
International migration									
Foreign-born population	% of population	6,6
Foreign population	% of population	6,8
Unemployment rate of native-born men	% of labour force	5,3	5,2	6,5	9,4	14,4	20,1
Unemployment rate of foreign-born men	% of labour force	4,9	5,0	10,4	15,2	21,5	34,5
Unemployment rate of native-born women	% of labour force	12,8	11,5	13,2	16,2	21,4	27,8
Unemployment rate of foreign-born women	% of labour force	14,3	12,2	14,5	17,7	23,2	32,6
Health									
Life expectancy at birth	Years	79,7	80,3	80,4	80,7	80,8	80,7
Life expectancy at birth: men	Years	76,9	77,5	77,5	78,0	78,0	78,0
Life expectancy at birth: women	Years	82,5	83,0	83,3	83,3	83,6	83,4
Infant mortality	Per '000	3,5	2,7	3,1	3,8	3,4	2,9

Obesity rate ages 15 and over	% of population	17,3
Suicide rates	Per 100 000 persons	2,8	3,1	3,2	3,1
Transport									
Goods transport	Mln tonne-km	18 194 e	17 746 e	17 477 e	20 747 e	20 778 e	20 699 e	19 441	..
Passenger transport	Mln passenger-km	44 507 e	43 839 e
Road fatalities	Per mln inhabitants	141	138	129	112	97

**ΠΗΓΗ: OECD Factbook statistics. For explanatory notes, see OECD Factbook 2014-
http://www.oecd-ilibrary.org/economics/country-statistical-profile-greece_20752288-table-grc.
(DOI: 10.1787/factbook-2014-en) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].**

Η Ελλάδα είναι ένας σχετικός μικρός δωρητής ΕΑΒ όπου αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις όσον αφορά την τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων για την παροχή βοήθειας. Η αναπτυξιακή βοήθεια (ΕΑΒ) ανήλθε σε 2,39 εκατομμύρια δολάρια το 2013 από το 3,27 εκατομμύρια δολάρια το 2012. Αντίθετα η συνολική αναπτυξιακή βοήθεια σύμφωνα με τον πίνακα 4 από 126.949 εκατομμύρια δολάρια το 2012, ανήλθε σε 134.481 εκατομμύρια δολάρια το 2013 - μια αναλογία της ΕΑΒ προς το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ). Η ΕΕ παρέχει το 55% της παγκόσμιας ανάπτυξης και είναι ο πιο ανοιχτός εμπορικός εταίρος για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες αλλά και για άλλες χώρες με χαμηλό εισόδημα. Τον Σεπτέμβριο του 2005 η ΕΕ επαναβεβαίωσε την ισχυρή της βούληση να συμβάλει στην επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας, και δεσμεύτηκε να αυξήσει τη βοήθειά της στο 0,56% του ΑΕΕ το 2010 με στόχο να φθάσει το 0,7% το 2015.⁷⁴ Η Ελλάδα δεν έχει ανταποκριθεί στις διεθνείς υποχρεώσεις να δώσει το 0,5% του ΑΕΕ της ως ενίσχυση για το 2012. Υπό το φως όμως της κατάστασης των δημόσιων οικονομικών της, η Ελλάδα είναι εξαιρετικά αδύνατο να επιτύχει τον στόχο του 2015 που είναι της τάξης του 0,7%. Μόνο λίγες χώρες της ΕΑΒ έχουν φθάσει αυτό στον στόχο και αυτές είναι οι χώρες του πλούσιου Βορρά. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ όπως φαίνεται στον πίνακα 11 δεν υφίσταται τα έτη από το 2008 που ήταν -0,4 έως το 2013 που ήταν -3,9. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου το 2008 ήταν -6, και το 2013 -9,5, δηλαδή δεν υπάρχει οικονομική ανάπτυξη στην Ελλάδα. Δεν υπάρχουν επενδύσεις αλλά υπάρχει μείωση του πραγματικού ΑΕΠ. Δεν υπάρχουν πόροι να δοθούν για αναπτυξιακή βοήθεια εφόσον η Ελλάδα έχει φτάσει τα όρια της φτώχειας. Το εμπορικό ισοζύγιο, το οποίο προκύπτει αφαιρώντας τις

⁷⁴ Commission of the European Communities, Brussels, 13.07.2015, com(2005) 311 final, Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions proposal for a joint declaration by the Council, the European Parliament and the Commission on the European Union development policy "the European Consensus" {sec(2005) 929}pg. 4-5.

εισαγωγές από τις εξαγωγές κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες και παλαιότερα, σε μικρότερη όμως κλίμακα, ήταν αρνητικό, δηλαδή η Ελλάδα εισήγαγε περισσότερο από ό,τι εξήγαγε. Πράγματι όπως φαίνεται και στον πίνακα 11 οι εισαγωγές σε όλα τα έτη είναι μεγαλύτερες από τις εξαγωγές ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο σημαίνει επίσης ότι η Ελλάδα καταναλώνει και επένδυει περισσότερο από ό,τι παράγει. Επίσης ο εξωτερικός δανεισμός αυξήθηκε διότι η Ελλάδα πραγματοποιούσε εισαγωγές σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τις εξαγωγές της και διότι οι μεταβιβάσεις από το εξωτερικό μειώθηκαν. Πρώτον, οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση μειώθηκαν, καθώς εντάχθηκαν σε αυτήν φτωχότερες χώρες από την Ελλάδα και οι πόροι από τα πακέτα συνοχής ανακατανεμήθηκαν αναλόγως. Δεύτερον, η Ελλάδα υποχρεώθηκε να πληρώνει μεγαλύτερους τόκους στο αυξημένο εξωτερικό χρέος της. Οι Έλληνες πολίτες καταναλώναν εισηγμένα αγαθά. Τα χρήματα του δανεισμού τα έδινε η κυβέρνηση στους πολίτες με διάφορους τρόπους, π.χ. μέσω των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, των πληρωμών σε προμηθευτές του κράτους, των συντάξεων που καταβάλλονταν στους συνταξιούχους. Οι πολίτες με αυτά τα υψηλότερα εισοδήματα καταναλώναν περισσότερο και έτσι η Ελλάδα καταναλώνει περισσότερο από ό,τι παράγει.

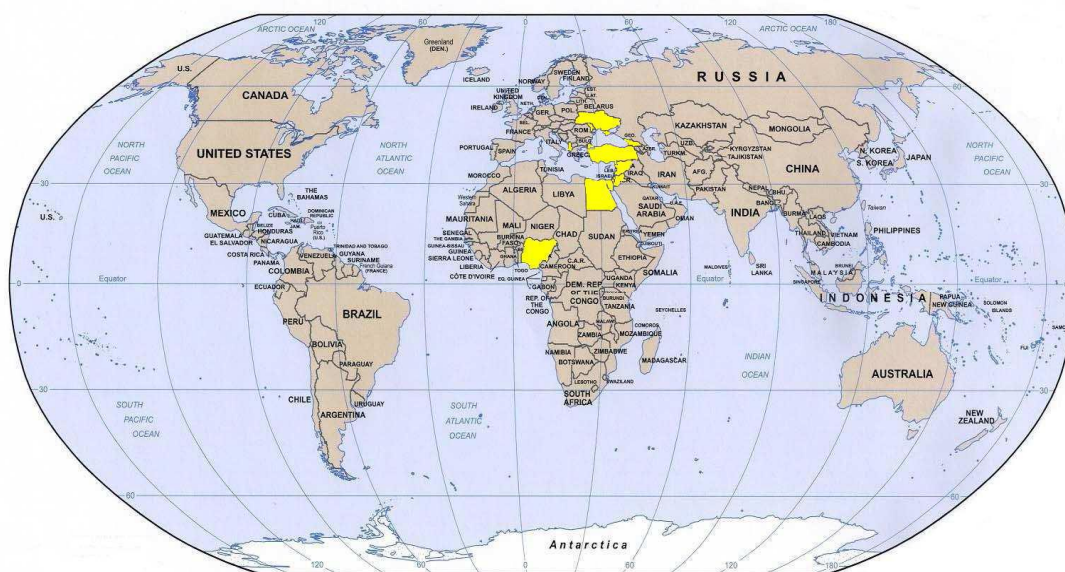
Ωστόσο, η ΕΑΒ (DAC) ενθαρρύνει την Ελλάδα να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση του συστήματος αναπτυξιακής συνεργασίας της, έτσι ώστε οι σημερινοί πόροι ενίσχυσης με προγραμματισμό και αποτελεσματικότητα αλλά και αποδοτική διαχείριση, όταν η οικονομία ανακάμψει και ο προϋπολογισμός ενισχυθεί να παρέχουν ισχυρή βοήθεια.

Ένα μικρό ποσοστό στην Ελλάδα από τη συνολική ΕΑΒ, και κυρίως ο προϋπολογισμός που διαχειρίζεται η ΓΔ ΥΔΑΣ, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση διμερών προγραμμάτων και έργων (12% της διμερούς βοήθειας και 6% της ΕΑΒ το 2009). Το περισσότερο μέρος της διμερούς βοήθειας στην Ελλάδα δαπανάται για τεχνική συνεργασία - τεκμαρτές δαπάνες των φοιτητών, υποτροφίες - και το κόστος των προσφύγων. Ενώ το μερίδιο της αναπτυξιακής βοήθειας στην Ελλάδα δεν είναι πιθανό να αυξηθεί στο εγγύς μέλλον, η ΓΔ ΥΔΑΣ μπορούν να μεγιστοποιήσουν την αξία των υφιστάμενων πόρων εστιάζοντας την βοήθεια σε λιγότερες χώρες (στην ιδανική περίπτωση όχι περισσότερο από δέκα, με βάση την εμπειρία άλλων παρόμοιου μεγέθους δωρητών) και

την υποστήριξη μεγαλύτερων προγραμμάτων και κοινών προγραμμάτων με άλλους δωρητές, και όχι μικρών αυτόνομων έργων.⁷⁵

3.2 Η αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδας στις Βαλκανικές Χώρες.

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα δεν έχει επηρεάσει μόνο την ίδια την χώρα αλλά και τις γειτονικές χώρες. Οι επιπτώσεις που έχει επιφέρει η κρίση κάνει δυσχερή την θέση των χωρών της ΝΑ Ευρώπης στις διεθνείς αγορές. Για παράδειγμα όταν οι χώρες αυτές διαθέσουν ομόλογα στις αγορές αναγκάζονται να καταβάλλουν πολύ υψηλότερα επιτόκια από ότι πριν από την κρίση.

Το πρόβλημα του δημοσίου χρέους και το «κούρεμα» στις ελληνικές τράπεζες απασχολούν έντονα και τις βαλκανικές χώρες, λόγω της παρουσίας του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η Ελλάδα πριν ακόμα λήξει ο πόλεμος στο Κοσσυφοπέδιο, το 1999, επεξεργάστηκε το Ελληνικό Σχέδιο [αναπτυξιακής βοήθειας] για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων (ΕΣΟΑΒ) που θα προωθούσε την παρουσία της Ελλάδας με την αυξανόμενη παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων στην περιοχή, αλλά θα πρόσφερε και σημαντική περιφερειακή ανάπτυξη στις βόρειες περιοχές της χώρας. Το συνολικό ποσό προϋπολογίστηκε σε 550 εκατομμύρια δολάρια, διαιρεμένα ισόποσα στο διάστημα μιας πενταετίας..

⁷⁵<http://www.hellenicaid.gr/diethnes-plaisio/oosa-dac/epitrope-anaptuxiak-es-boetheias-dac-tou-oosa.html> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015]

Το 2002, το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε ένα νόμο με στόχο την επιτάχυνση της υλοποίησης του σχεδίου. Σύμφωνα με το νόμο, ο προϋπολογισμός του σχεδίου ορίστηκε σε € 550 εκατομμύρια για την περίοδο 2003-2007 (Ν. 2996/28.3.2002), (Πίνακας 12). Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού (79 τοις εκατό) διοχετεύεται απευθείας στις δημόσιες επενδύσεις των δικαιούχων χωρών σύμφωνα με την ελληνική εποπτεία, το 20 τοις εκατό επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση ελληνικών ιδιωτικών επενδύσεων (συγχρηματοδότηση), ενώ το 1% διατέθηκε απευθείας στα λεγόμενα μικρά έργα, τα οποία επιλέγονται από τις ελληνικές πρεσβείες των δικαιούχων χωρών.^{76,77}

ΠΙΝΑΚΑΣ 12.: Ελληνικό Σχέδιο για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων 2003-2007.

ΠΗΓΗ: *Ministry of Foreign Affairs: <http://www.mfa.gr>, downloaded 09-12-2015* –

<http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

HIPERB COUNTRIES- Ελληνικό Σχέδιο για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων	PUBLIC INVESTMENTS / BIG PROJECTS- Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα	PRIVATE PRODUCTIVE INVESTMENTS- Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις	SMALL PROJECTS FUND- Ταμείο ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ	COUNTRY TOTAL- ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΕ ΧΩΡΑΣ
	79% (in €)	20% (in €)	1% (in €)	(in €)
ΑΛΒΑΝΙΑ	39.413.100	9.978.000	498.900	49.890.000
ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	15.428.700	3.906.000	195.300	19.530.000
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	42.889.100	10.858.000	542.900	54.290.000
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	13.825.000	3.500.000	175.000	17.500.000
Π.Γ.Δ.Μ.-FYROM	59.123.600	14.968.000	748.400	74.840.000
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	55.639.700	14.086.000	704.300	70.430.000
ΣΕΡΒΙΑ	183.675.000	46.500.000	2.325.000	232.500.000
ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ	11.850.000	3.000.000	150.000	15.000.000
MANAGEMENT / ADMINISTRATIVE COSTS -ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ / ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (2,91%)				16.020.000
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ:	421.844.200	106.796.000	5.339.800	
ΣΥΝΟΛΟ:				550.000.000

⁷⁶<http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁷⁷<http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=64&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Υπεγράφησαν κάποιες διμερείς συμφωνίες για την παροχή των απαραίτητων κεφαλαίων. Οι συμφωνίες αυτές ήταν ανάμεσα στην Ελλάδα και σε κάθε συμμετέχουσα χώρα, ιδιαίτερα στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, την προώθηση των επενδύσεων, τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και της περιφερειακής κυβέρνησης, την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και την υποστήριξη του κράτους δικαίου και τέλος την εξισορρόπηση των οικονομικών ανισοτήτων.^{78,79}

Σύμφωνα με τον πίνακα 11 παρατηρούμε τα ποσά που δόθηκαν στο δημόσιο τομέα, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 79% του συνολικού προϋπολογισμού, υπάρχουν έργα, δράσεις, μελέτες και δραστηριότητες που προτείνονται επισήμως από τις κυβερνήσεις των δικαιούχων χωρών μέσω των εθνικών συντονιστών τους, με την υποβολή των αιτήσεων. Οι προτάσεις για δημόσιες επενδύσεις – μεγάλα έργα καταθέτονται από την λήπτρια χώρα μέσω του εθνικού συντονιστή και εγκρίνονται από την επιτροπή παρακολούθησης του ΕΣΟΑΒ. Για τη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων η ΕΣΟΑΒ ήταν να πληρώσει για το 80% του προϋπολογισμού (σε δόσεις) κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου, και να καταθέσει το υπόλοιπο 20% με την ολοκλήρωση. Οι προτάσεις για ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και της γεωργίας, καταθέτονται από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου 2601/1998 από την κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή του Υπουργείου Ανάπτυξης. Το ποσοστό της επιχορήγησης ανέρχεται στο 30% του συνολικού κόστους της επένδυσης με ανώτατο ποσό επιχορήγησης 1.500.000 €. Οι προτάσεις για μικρά έργα τα οποία έχουν κόστος έως 50.000 € υποβάλλονται στις πρεσβείες της Ελλάδας στις λήπτριες χώρες.^{80,81}

Το συνολικό διαθέσιμο ποσό ο αρχικός διαθέσιμος προϋπολογισμός για την υλοποίηση δημοσίων επενδύσεων/έργων σε όλες τις δικαιούχες χώρες ανέρχεται σε 421,8 εκατομμύρια €, για ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις σε 106.796.000 εκατομμύρια € και το ταμείο για μικρά έργα ανέρχεται σε 5.339.800 εκατομμύρια €. Μέχρι σήμερα, το σύνολο των εγκρίσεων για την υλοποίηση δημοσίων επενδύσεων/έργων στις λήπτριες χώρες ανέρχονται σε 157,3 εκατομμύρια €. Στην Αλβανία βλέπουμε ότι 39.413.100 εκατομμύρια €

⁷⁸<http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁷⁹“Greek Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans”, Ministry of Foreign Affairs, in <http://www.mfa.gr>, downloaded on 09 December, 2015.

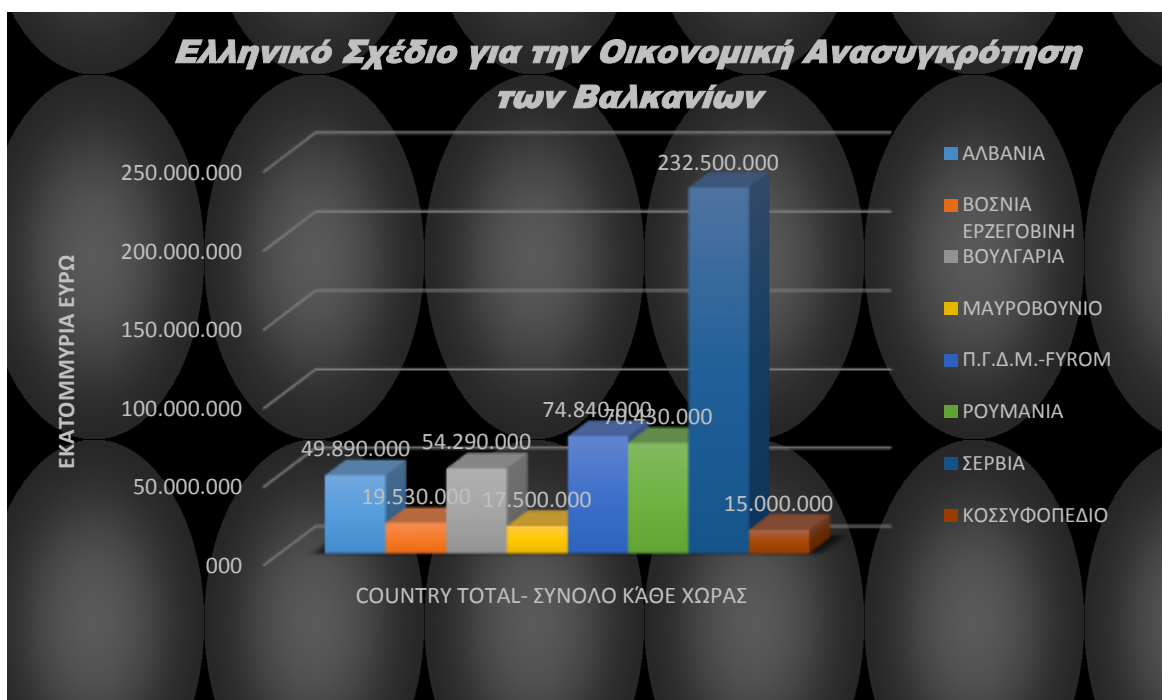
⁸⁰<http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

⁸¹<http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/popup.asp?cpage=USERTEXT&cresrc=7&cnode=8> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 9.978.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 498.900 χιλιάδες € για μικρά έργα.

Στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη για ανακατασκευή / ανακαίνιση 15.428.700 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 3.906.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 195.300 χιλιάδες € για μικρά έργα. Στην Βουλγαρία 42.889.100 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 10.858.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 542.900 χιλιάδες € για μικρά έργα. Στο Μαυροβούνιο 13.825.000 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 3.500.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 175.000 χιλιάδες € για μικρά έργα.

Στην Π.Γ.Δ.Μ.-FYROM 59.123.600 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 14.968.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 748.400 χιλιάδες € για μικρά έργα. Στην Ρουμανία 55.639.700 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 14.086.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 704.300 χιλιάδες € για μικρά έργα. Στην Σερβία 183.675.000 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 46.500.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και τα υπόλοιπα 2.325.000 εκατομμύρια € για μικρά έργα. Τέλος στο Κοσσυφοπέδιο 11.850.000 εκατομμύρια € έχουν εγκριθεί για Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα. Τα 3.000.000 εκατομμύρια € για Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις και οι υπόλοιπες 150.000 χιλιάδες € για μικρά έργα. Το συνολικό ποσό των εγκρίσεων/δεσμεύσεων του ΕΣΟΑΒ ανέρχεται, σήμερα, σε 281.821.535,13 € (52,8% του συνολικού προϋπολογισμού). Τα ποσά αυτά διατίθενται σταδιακά, ακολουθώντας την εξέλιξη και τη φυσική πρόοδο των έργων. Το υπόλοιπο αδιάθετο ποσό ανέρχεται, σήμερα, σε 252.158.464,87 € (47,2% του συνολικού προϋπολογισμού).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.: Ελληνικό Σχέδιο για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων.
ΠΗΓΗ: " τα δεδομένα από τον Πίνακα 12"

Παρατηρώντας το σχεδιάγραμμα 7 βλέπουμε ότι η μεγαλύτερη χρηματοδότηση έχει εγκριθεί για την Σερβία με 232.500.000 εκατομμύρια ευρώ, ακολουθεί η Π.Γ.Δ.Μ.-FYROM με 74.840.000 εκατομμύρια ευρώ, μετά είναι η Ρουμανία με 70.430.000 εκατ. ευρώ, η Βουλγαρία με 54.290.000 εκατ. ευρώ, η Αλβανία με 49.890.000 εκατομμύρια, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη με 19.530.000 εκατ. ευρώ, το Μαυροβούνιο με 17.500.000 εκατ. ευρώ και τέλος το Κοσσυφοπέδιο με την χαμηλότερη χρηματοδότηση των 15.000.000 εκατ. ευρώ.

Στην περίοδο προ κρίσης η χώρα μας είχε ήδη επενδύσει στη ΝΑ Ευρώπη πάνω από 15 δις ευρώ, δημιουργώντας πάνω από 200.000 επιτόπιες θέσεις εργασίας. Στις χώρες των Βαλκανίων, της Τουρκίας συμπεριλαμβανομένης, λειτουργούσαν πάρα πολλά παραρτήματα ελληνικών τραπεζών και πάρα πολλές εταιρίες ελληνικών συμφερόντων. Η Ελλάδα ήταν από τις πρώτες επενδύτριες χώρες στην ΠΓΔΜ, στην Αλβανία και τη Σερβία, τρίτη στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία και ανερχόμενη επενδυτική δύναμη στη Βοσνία- Ερζεγοβίνη.⁸²

Το χειρότερο όμως επήλθε με το ξέσπασμα της κρίσης και συνεχίζεται έως σήμερα. Επιβράδυνση 1,5% εκτιμάται ότι θα εμφανίσουν οι οικονομικοί ρυθμοί ανάπτυξης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα, έναντι ανάπτυξης 7,3%

⁸²<http://www.tovima.gr/politics/article/?aid=286947> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

κατά το 2008. Οι ελληνικές τεχνικές εταιρείες έχουν επενδύσει μεγάλα κεφάλαια σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία και πΓΔΜ αποσκοπώντας στην αύξηση των μεγεθών τους από αυτές τις χώρες καθώς έργα στην Ελλάδα δεν γίνονται ή δεν υπάρχουν. Παρατηρούνται επίσης μειωμένοι ρυθμοί ανάπτυξης και οι επιχειρήσεις έχουν κάνει μειώσεις προσωπικού και περιμένουν να σταθεροποιηθεί η κατάσταση. Το πρόβλημα είναι ότι οι υπερδανεισμένες επιχειρήσεις αρχίζουν να καταρρέουν και να διαλύονται λόγω της ζήτησης και της αύξησης των υποχρεώσεών τους. Δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαια κίνησης. Το αποτέλεσμα είναι ότι όταν υπάρχει πρόβλημα στο τραπεζικό σύστημα, η έλλειψη ρευστού επηρεάζει σημαντικά και την υπόλοιπη επιχειρηματικότητα.

Δεν υπήρχε ικανότητα εφαρμογής και υλοποίησης του προγράμματος και από τα δύο μεγάλα κόμματα λόγω δημοσιονομικών προβλημάτων και ανικανότητας συνεργασίας με αποτέλεσμα την αποτυχία του προγράμματος γεννώντας επιπτώσεις τόσο στην εξωτερική πολιτική δείχνοντας αναξιοπιστία προς την Ευρώπη αλλά και τις βαλκανικές χώρες. Επίσης είχε αρνητικές επιπτώσεις και στην περιφερειακή ανάπτυξη της Ελλάδας, αφού το μεγαλύτερο μέρος από την αναπτυξιακή βοήθεια είχε προγραμματισθεί να κατευθυνθεί σε έργα (οδικά δίκτυα, ενεργειακά δίκτυα κλπ) που θα ενίσχυαν και την ελληνική οικονομία. Επίσης οι επιδοτήσεις προς τις ελληνικές επιχειρήσεις σταδιακά έπληξαν και θα συνεχίσουν να πλήττουν την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία της χώρας (φυγή κεφαλαίων, αύξηση ανεργίας κλπ.) συγκεκριμένα στην Βόρεια Ελλάδα. Το ΕΣΟΑΒ πέρα από την έλλειψη χρημάτων αντιμετώπισε και σημαντικά διαχειριστικά προβλήματα.

Τον Οκτώβριο του 2007 κυρώθηκε από το ελληνικό κοινοβούλιο η παράταση του προγράμματος για μια πενταετία (2007-2011),(Νόμοι 3530/2007 & 3608/2007). Με τον νόμο 4033/2011 παρατάθηκε εκ νέου η χρονική περίοδος για την ολοκλήρωση των έργων του ΕΣΟΑΒ έως τις 31-12-2020.

Η Ελλάδα χρησιμοποιεί την ΕΑΒ για την κινητοποίηση άλλων πόρων για την αειφόρο ανάπτυξη. Προωθεί βοήθεια για να βελτιώσει το εμπόριο και την ανάπτυξη των εμπορικών επιδόσεων και της οικονομικής ολοκλήρωσης των χωρών στην παγκόσμια οικονομία.. Η τάση είναι αρνητική από το 2008 έως το 2011 σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα 8. Η Ελλάδα προωθεί την αποτελεσματική χρήση των πόρων για την αειφόρο ανάπτυξη εστιάζοντας στην βελτίωση της ποιότητας της συνεργασίας και της ανάπτυξης της σε ένα εγχώριο και διεθνές πλαίσιο. Η Ελλάδα έχει δεσμευθεί να ενσωματώσει τις τέσσερις αρχές

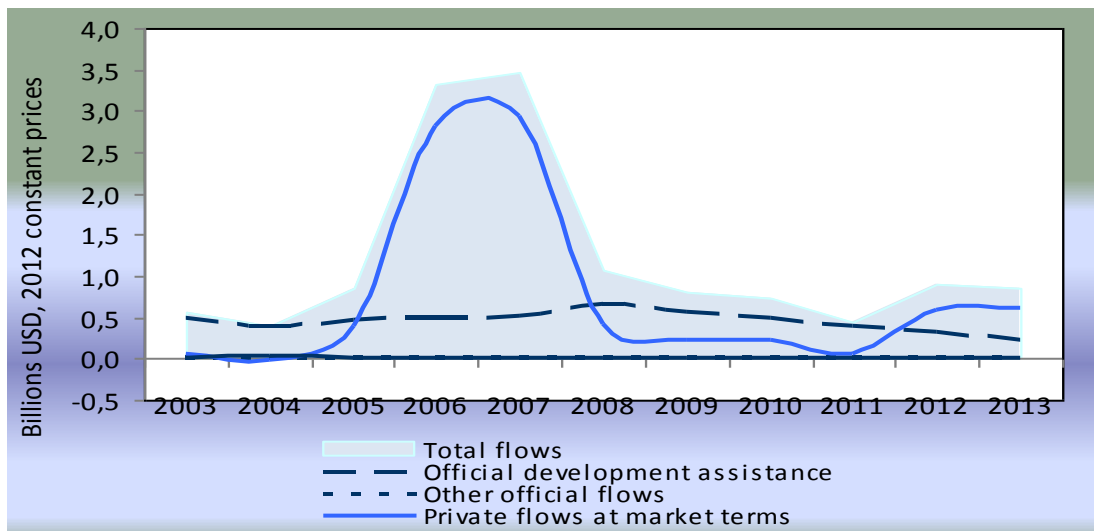
του Μπουσάν σε συνεργασία για την ανάπτυξη, την ιδιοκτησία και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες των αναπτυσσόμενων χωρών με σαφή επικέντρωση στα αποτελέσματα χωρίς αποκλεισμούς την ανάπτυξη των εταιρικών σχέσεων με διαφάνεια.

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα 13 από το 2003-2013, η Ελλάδα χορήγησε επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια το 2003 496,7 εκατομμύρια, το 2004 388,7 εκατομμύρια, το 2005 456,6 εκατομμύρια, το 2006 487,2 εκατομμύρια, το 2007 510,7 εκατομμύρια, το 2008 649,8 εκατομμύρια, το 2009 568,2 εκατομμύρια, το 2010 493,9 εκατομμύρια, το 2011 389,5 εκατομμύρια, το 327,4 εκατομμύρια, το 236,8 εκατομμύρια. Βλέπουμε ότι η βοήθεια της Ελλάδας ήταν ανοδική από το 2003 έως το 2008 με τεράστια ποσά. Από την άλλη όμως βλέπουμε μια καθοδική πορεία από τα έτη 2008 και έπειτα με μεγάλη μείωση της αναπτυξιακής βοήθεια γεγονός που οφείλεται και στην οικονομική κρίση. Το σύνολο των ροών όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 13 δείχνει ότι το 2006 βρίσκεται στα 3327,00 εκατομμύρια το 2007 στα 3458,3 ενώ το 2008 δέχεται μια μεγάλη μείωση αλλά είναι και πάλι μεγαλύτερη περίπου στα 1077,5 σε σχέση με τα άλλα έτη. Στο διάγραμμα 8 βλέπουμε ότι οι ιδιωτικές ροές σε όρους αγοράς βρίσκονται στο ανώτερο επίπεδο του σχεδιαγράμματος στα 3,0 δισεκατομμύρια σε σταθερές τιμές τα έτη 2006 και 2007. Είναι οι πιο μεγάλες χρηματοδοτικές ροές πόρων από την Ελλάδα προς τις αναπτυσσόμενες χώρες που έχει χορηγήσει η Ελλάδα σαν δωρητής αυτά τα έτη. Αν παρατηρήσουμε τα επόμενα έτη από το 2008 και μετά βλέπουμε την τεράστια μεταβολή αλλά και καθοδική πορεία στις ροές. Μια μείωση της τάξης των 2512,2 εκατομμυρίων σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 13.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13.: Καθαρές ροές πόρων προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, Ελλάδα, 2003-2013.

Net resource flows to developing countries, 2003-13, Greece												
USD million, 2012 prices, disbursements												
Greece		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Official development assistance	496,7	388,7	456,6	487,2	510,7	649,8	568,2	493,9	389,5	327,4	236,8
	Other official flows		4,3		9,4	3,6	1,0					
	Private flows at market terms	45,6	-16,6	385,8	2819,3	2937,2	425,0	225,7	235,9	54,9	579,2	623,4
	Private grants	10,3	20,8	0,6	11,1	6,8	1,7	1,8	10,1	0,2	0,7	
	Total flows	552,6	397,1	843,1	3327,0	3458,3	1077,5	795,8	739,9	444,6	907,3	860,2

ΠΗΓΗ: Development Co-operation Report 2015: Making Partnerships Effective Coalitions for Action - © OECD 07/09/2015

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8.: Καθαρές ροές πόρων προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, Ελλάδα, 2003-2013.

ΠΗΓΗ: " τα δεδομένα από τον Πίνακα 13"

Σύμφωνα με τις παρακάτω εικόνες 2 & 3 απεικονίζεται η διμερής βοήθεια που προσφέρει η Ελλάδα τα έτη από 2012 έως 2013 και από 2013 έως 2014, αλλά και οι 10 παραλήπτριες χώρες της ακαθάριστης ΕΑΒ καθώς οι 5 πρώτες παραλήπτριες χώρες για τα έτη από 2013-2014, λαμβάνουν το 16% και οι 10 πρώτες λαμβάνουν το 22%. Οι δέκα παραλήπτριες χώρες για το 2013-2014 είναι η Ουκρανία, η Αλβανία, Δυτική Όχθη και Λωρίδα της Γάζας, η Συρία, το Κονγκό, η Αίγυπτος, το Ιράν, η Μολδαβία, η Τουρκία και η Λευκορωσία. Το 2013 η καθαρή ΕΑΒ αυξήθηκε από 239,1 σε 247,4. Αντίθετα το 2012 στην Ελλάδα η καθαρή ΕΑΒ μειώθηκε από 327,4 εκατομμύρια δολάρια για να φτάσει τα 239,1 εκατομμύρια δολάρια το 2013. Δηλαδή υπήρξε μια μείωση της τάξης του μείον 27%. Οι 10 παραλήπτριες χώρες της ακαθάριστης ΕΑΒ καθώς οι 5 πρώτες παραλήπτριες χώρες για τα έτη από 2012-2013, δεν είναι οι ίδιες με το επόμενο έτος και αυτό κάνει την διαφορά ότι πρώτη χώρα αυτά τα έτη είναι η Αλβανία και όχι και η Ουκρανία η οποία είναι Τρίτη παραλήπτρια χώρα και ακολουθεί μετά η Δυτική Όχθη και Λωρίδα της Γάζας, η Συρία, η Τουρκία, η Αίγυπτος, η Ιορδανία, η Μολδαβία, η Γεωργία και η Αρμενία οι οποίες 5 πρώτες παραλήπτριες χώρες, λαμβάνουν το 39% και οι 10 πρώτες λαμβάνουν το 46%. Βλέπουμε ότι τα προηγούμενα έτη 2012-2013 η αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδας μειώθηκε από ότι τα έτη 2013-2014 και αυτό αποκλεινίζεται σχηματικά στις παρακάτω 2 εικόνες. Από -27% το 2012-2013 αυξήθηκε σε 3,5% το 2013-2014. Το ποσοστό όμως που δόθηκε στις 10 παραλήπτριες χώρες το 2012-2013 ήταν στο 46% ενώ αντίθετα το 2013-2014 ήταν πολύ

μικρότερο αριθμητικά της τάξης του 22%. Σχεδόν το μισό ποσοστό. Συνεχίζοντας την ανάλυση μας βλέποντας την βοήθεια που διανέμεται ανα εισόδημα το 2012 -2013 βλέπουμε ότι στις LDCs στις λιγότερες ανεπτυγμένες χώρες δίνονται 2,74 εκατομμύρια δηλαδή το 3,6%, σε άλλες χώρες χαμηλού εισοδήματος δίνονται 0 ,45 εκατομμύρια ή το 0,6 & της βοήθειας, επίσης στις χώρες με το κατώτερο μεσαίο εισόδημα δίνονται 13,73 ή 18,2% ,στις χώρες με το ανώτερο μεσαίο εισόδημα δίνονται 27,87 ή 36,9%.Τέλος αυτό που δεν έχει επιμεριστεί είναι 30,69 εκατομμύρια ή 40,7%. Όσον αφορά το έτος 2013-2014 βλέπουμε ότι στις LDCs στις λιγότερες ανεπτυγμένες χώρες δίνονται 1,66 εκατομμύρια δηλαδή το 3,7%, σε άλλες χώρες χαμηλού εισοδήματος δίνονται 0 ,09 εκατομμύρια ή το 0,2% της βοήθειας, επίσης στις χώρες με το κατώτερο μεσαίο εισόδημα δίνονται 7,28 ή 16,2% ,στις χώρες με το ανώτερο μεσαίο εισόδημα δίνονται 6,10 ή 13,6%.Τέλος αυτό που δεν έχει επιμεριστεί είναι 29,73 εκατομμύρια ή 66,3%.Η αναπτυξιακή βοήθεια ανα περιοχή για το έτος 2012-2013 και συγκεκριμένα νότια της Σαχάρας δίνονται 3,67 εκατομμύρια ή το 4,9% ενώ αντίθετα το έτος 2013-2014 η βοήθεια ανέρχεται σε 1,72 εκατομμύρια ή 3,8%. Στην Κεντρική και Νότια Ασία το έτος 2012-2013 δίνονται 3,20 εκατομμύρια ή το 4,2% ενώ το έτος 2013-2014 στην ίδια περιοχή δίνονται 1,6 εκατομμύρια ή το 3,7%. Παρατηρούμε μια μείωση της τάξης του 0,5% της βοήθειας το έτος 2013-2014.Στην υπόλοιπη Ασία και Ωκεανία δίνονται το έτος 2012-2013 0,52 εκατ. ή 0,7% ενώ το 2013-2014 δίνονται 0,14 εκατομμύρια ή 0,3%. Στην Μέση Ανατολή και στην Βόρεια Αφρική το έτος 2012-2013 δίνονται 8,81 εκατομμύρια ή 11,7%, ενώ αντίθετα το έτος 2013-2014 δίνονται 4,15 εκατομμύρια ή 9,2%. Στην Λατινική Αμερική και στην Καραϊβική το έτος 2012-2013 δίνονται 0,81 εκατομμύρια ή 1,1%, ενώ το έτος 2013-2014 δίνονται 0,41 εκατομμύρια ή 0,9%. Στην Ευρώπη το έτος 2012-2013 δίνονται 27,92 εκατομμύρια ή 37,0% ενώ το 2013-2014 μόνο 7,09 εκατομμύρια ή 15,8%.Υπάρχει τεράστια μείωση ανάμεσα στα έτη κατά 17,00%.Τέλος η βοήθεια που δεν μπορεί να προσδιοριστεί για το έτος 2012-2013 είναι 30,55 εκατομμύρια ή 40,4 % , ενώ αντίθετα για το έτος 2013-2014 είναι 29,70 εκατομμύρια ή 66,2%.Βέβαια το πιο σημαντικό είναι η βοήθεια που χορηγείται ανα τομέα και σε ποιο ποσοστό δίνεται η μεγαλύτερη βοήθεια από το 2012 έως το 2014. Συγκρίνοντας λοιπόν τα έτη 2012-2013 & 2013-2014 παρατηρούμε ότι το 2012-2013 το 53,6% δόθηκε στην εκπαίδευση, στην υγεία και στον πληθυσμό, το 5,4% σε ανθρωπιστική βοήθεια, το 39,6% σε απροσδιόριστους τομείς και το υπόλοιπο ποσοστό δίνεται για άλλες κοινωνικές υποδομές, οικονομικές υποδομές, πολυτομεακές υποδομές και σε βοηθητικά προγράμματα. Αντίθετα τα έτη 2013-

2014 το 25,2% δόθηκε στην εκπαίδευση, στην υγεία και στον πληθυσμό, το 1,9% σε άλλες κοινωνικές υποδομές, το 6,5% σε πολυτομεακές υποδομές, το 1,5% σε ανθρωπιστική βοήθεια και το υπόλοιπο ποσοστό το 64,8% σε απροσδιόριστους τομείς.

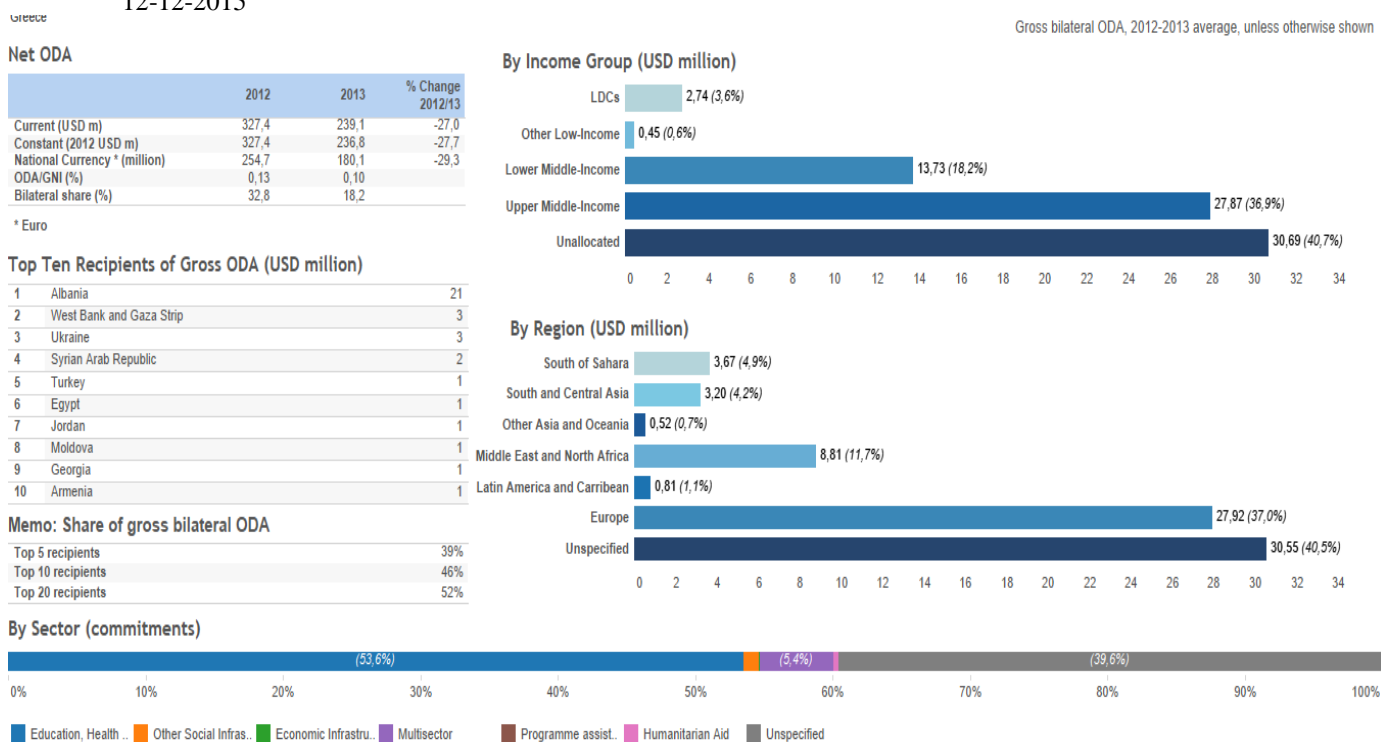
Αναλύοντας παραπάνω τις δύο εικόνες βγάζουμε το συμπέρασμα ότι αυτό βέβαια οφείλεται και στη δυσχερή οικονομική θέση στην οποία βρέθηκε η Ελλάδα από τα έτη 2012 έως 2014. Η δέσμευση για την επίτευξη των ΑΣΧ παρέμενε έως το 2004. Το 2013 και λόγω της κρίσης που ξέσπασε και επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την Ελλάδα βλέπουμε μια τρομερή μείωση στα ποσά της αναπτυξιακής βοήθειας. να ευθυγραμμίσει τους στόχους της Ελληνική αναπτυξιακής συνεργασίας με τους ΑΣΧ και, αφετέρου, να εξασφαλιστεί ότι οι εθνικοί στόχοι συνάδουν με τους δύο στόχους της ΕΕ και τις εθνικές προτεραιότητες της εξωτερικής πολιτικής. Έτσι, η μείωση της φτώχειας, των βασικών υπηρεσιών υγείας, βασική εκπαίδευση, ύδρευση και η αποχέτευση, η χειραφέτηση των γυναικών και η οικονομική ανάπτυξη είναι ορισμένοι από τους βασικούς τομείς που προσδιορίζονται από την Ελλάδα στις προσπάθειές της για την επίτευξη των ΑΣΧ σε περιορισμένο αριθμό προτεραιότητας χώρες. Την ίδια στιγμή, το ελληνικό πρόγραμμα επεκτείνει εστίασή του στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στις υποσαχάριες Αφρικανικές χώρες. Η Ελλάδα υποστηρίζει τις αρχές της Διακήρυξης του Παρισιού. Από αυτή την άποψη η ΥΔΑΣ έχει αναπτύξει ένα σχέδιο δράσης με επίκεντρο τις παγκόσμιες εταιρικές σχέσεις. Συνεχίζει τις προσπάθειές της να σημειώσει περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά τα βασικά θέματα της διεθνούς ατζέντας της αποτελεσματικότητας της βοήθειας, δηλαδή την ευθυγράμμιση της πολιτικής της με τις τοπικές στρατηγικές μείωσης της φτώχειας και την εναρμόνιση μεταξύ των πολιτικών των δωρητών. Την ίδια στιγμή, η Ελλάδα προσπαθεί να ενισχύσει τη συνοχή των εσωτερικών πολιτικών της, ούτως ώστε αυτές να ευθυγραμμιστούν με τους στόχους της μείωσης της φτώχειας. Ως εκ τούτου, η γεωγραφική της θέση έχει τονίσει την ανάγκη να συγκεντρωθεί το σύνολο της κυβέρνησης και να αντιμετωπίσει τις συγκεκριμένες προκλήσεις της περιοχής. Οι προσπάθειες στην Ελλάδα για να προωθήσει την πολιτική συνοχής επικεντρώνεται κυρίως στους τομείς της παράνομης διακίνησης, του οργανωμένου εγκλήματος, της χρηστής διακυβέρνησης και της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και το διεθνές εμπόριο, το ξέπλυμα χρήματος και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Η Ελλάδα ήδη διανύει τον έκτο συνεχόμενο χρόνο ύφεσης και επιδείνωσης της γενικότερης οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας της. Την ίδια στιγμή, καταγράφονται πολυάριθμες πρωτοβουλίες, ιδρυμάτων, συλλόγων, ΜΚΟ, εθελοντικών ομάδων και άτυπων

δικτύων με σκοπό είτε την παροχή άμεσης κοινωνικής και υλικής βοήθειας (υπηρεσίες προς τους πολίτες) είτε την παροχή ευρύτερης στήριξης για την ανάδειξη των προβλημάτων για την επίλυση των οποίων δραστηριοποιούνται, καθώς και την άσκηση πίεσης/ επιρροής στο πολιτικό σύστημα (συνηγορία υπέρ των πολιτών). Το ζητούμενο σήμερα για την ευρωπαϊκή οικονομία στις συνθήκες της οικονομικής κρίσης και ύφεσης είναι ο στρατηγικός προσανατολισμός της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Ελλάδας. Η Ελλάδα έχει σε σημαντικό βαθμό διαβρωθεί με την μετεξέλιξη του Κοινωνικού Προϋπολογισμού σε τμήμα του Κρατικού Προϋπολογισμού και των αναγκών μείωσης του δημόσιου ελλείμματος ή ενίσχυσης της χρηματοδότησης της επενδυτικής δραστηριότητας. Αυτή η διάβρωση προέρχεται από την εφαρμοσμένη οικονομική πολιτική στην Ελλάδα και στις άλλες Μεσογειακές και άλλες χώρες της Ε.Ε. μετά το 2008.

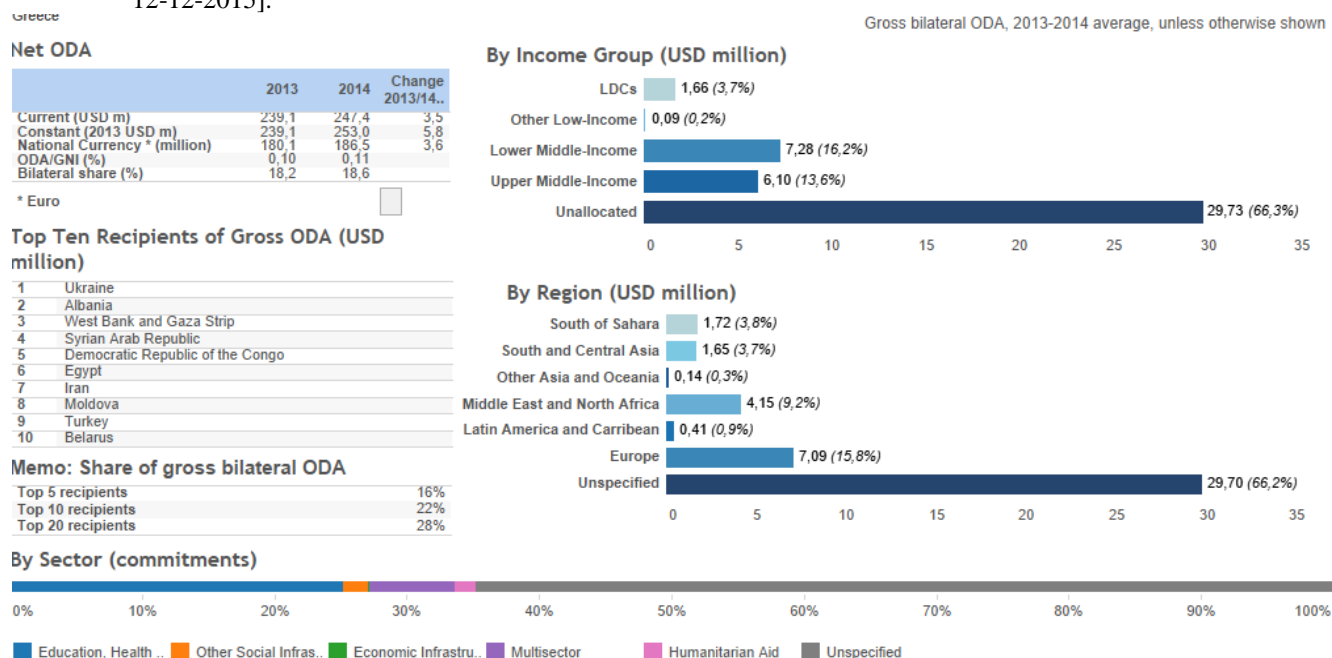
ΕΙΚΟΝΑ 2.: Συνοπτικές εκθέσεις της Ελλάδας σε διαγράμματα και πίνακες - Μικτή διμερή ΕΑΒ, έτους 2012-2013 μέσος όρος.

ΠΗΓΗ: https://public.tableau.com/views/AidAtAGlance/DACmembers?:embed=y&:display_count=no?&:showVizHome=no#1 - OECD - DAC <http://www.oecd.org/dac/stats/aid-at-a-glance.htm> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015]

ΕΙΚΟΝΑ 3.: Συνοπτικές εκθέσεις της Ελλάδας σε διαγράμματα και πίνακες - Μικτή διμερής ΕΑΒ, έτος 2013-2014 μέσος όρος.

ΠΗΓΗ: https://public.tableau.com/views/AidAtAGlance/DACmembers?:embed=y&:display_count=no?&:showVizHome=no#1 - OECD - DAC <http://www.oecd.org/dac/stats/aid-at-a-glance.htm> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

3.3 Εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και τις Βαλκανικές χώρες.

Η κατάρρευση των κεντρικά σχεδιασμένων οικονομιών στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια και την επακόλουθη μετάβασή τους σε ανοικτές οικονομίες της αγοράς προσφέρει μια νέα προοπτική για την ελληνική οικονομική δραστηριότητα. Η Ελλάδα δημιούργησε μια ισχυρή και δυναμική παρουσία στην περιοχή των Βαλκανίων, άρχισε να αναδύεται ως κορυφαίος εμπορικός και επενδυτικός εταίρος για τις περισσότερες βαλκανικές χώρες όμως με το ξέσπασμα της κρίσης τα δεδομένα έχουν αλλάξει οικονομικά αλλά η Ελλάδα προσπαθεί να ορθοποδήσει και σε αυτό βοηθούν και τα τελευταία γεωπολιτικά και μεταναστευτικά δεδομένα. Αυτή η ισχυρή παρουσία του ελληνικού στοιχείου έχει οδηγηθεί από ένα συνδυασμό ευνοϊκών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής εγγύτητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14.: ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ –ΕΞΑΓΩΓΕΣ,ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 2004-2014.

ΕΛΛΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ						
	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΑΦΙΞΕΙΣ ⁽²⁾		ΕΞΑΓΩΓΕΣ-ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ⁽²⁾		ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ⁽²⁾	
ΕΤΟΣ	Αξία σε εκατομμύρια ευρώ	Ετήσιες Μεταβολές	Αξία σε εκατομμύρια ευρώ	Ετήσιες Μεταβολές	Αξία σε εκατομμύρια ευρώ	Ετήσιες Μεταβολές
GREECE, TRADE BALANCE						
	IMPORTS-ARRIVALS ⁽²⁾		EXPORTS -DISPATCHES ⁽²⁾		TRADE BALANCE ⁽²⁾	
YEAR	VALUE_IN_MILLION	Year on year change %	VALUE_IN_MILLION	Year on year change %	Value in million €	Year on year change %
2004	45.148,4		13.366,2		-31.782,2	
2005	46.437,3	2,9	14.856,8	11,2	-31.580,4	-0,6
2006	53.574,3	15,4	17.131,0	15,3	-36.443,4	15,4
2007	61.858,6	15,5	19.317,3	12,8	-42.541,4	16,7
2008	65.529,4	5,9	21.227,7	9,9	-44.301,7	4,1
2009	53.138,2	-18,9	18.015,1	-15,1	-35.123,0	-20,7
2010	52.147,8	-1,9	21.300,2	18,2	-30.847,6	-12,2
2011	48.892,3	-6,2	24.377,3	14,4	-24.515,0	-20,5
2012 ⁽⁴⁾	49.537,6	1,3	27.579,7	13,1	-21.957,9	-10,4
2013	46.925,6	-5,3	27.575,1	0,0	-19.350,6	-11,9
2014 ⁽¹⁾⁽⁴⁾	48.036,6	2,4	27.246,4	-1,2	-20.790,3	7,4
Πηγή: Διεύθυνση Στατιστικών Τομέα Εμπορίου και Υπηρεσιών, Τμήμα Στατιστικών Εξωτερικού Εμπορίου (1) Προσωρινά στοιχεία. (2) Τα στοιχεία του ενδοκοινοτικού εμπορίου προσαρμόζονται στο σύνολο του εμπορίου με τις χώρες της Ε.Ε. από το 2004 και μετά. Στα στοιχεία των τρίτων χωρών ενσωματώνονται και τα προσωρινά στοιχεία των «ελλιπών τελωνειακών διασαφήσεων», τα οποία μετά τη συμπλήρωσή τους θα αντικαθίστανται από τα αντίστοιχα οριστικά (3) Δεν είναι δυνατή η σύγκριση των στοιχείων μεταξύ των ετών 2003 και 2004, διότι η προσαρμογή των στοιχείων του Ενδοκοινοτικού Εμπορίου στο σύνολο του εμπορίου έγινε από το 2004 και μετά. (4) Αναθεωρημένα στοιχεία Ενημέρωση Αρχείου: 08.12.2015						

ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Το εμπόριο μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας άρχισε να αναπτύσσεται μετά το 1994 και μεγάλωσε. Όπως φαίνεται στον πίνακα 14 & 15 απεικονίζεται, μεταξύ του 2011 και 2012 και μεταξύ του 2012 και του 2013, ότι το συνολικό εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών μειώθηκε κατά 12,05% και 10,26% αντίστοιχα. Λόγω των αναταραχών στην περιοχή το

2001, αλλά και λόγω της κρίσης στην Ελλάδα οι εμπορικές συναλλαγές συρρικνώθηκαν κατά τα επόμενα χρόνια.

Με βάση τα τελευταία στοιχεία της αλβανικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INSTAT), η χώρα μας διατήρησε και το 2013 τη 2η θέση μεταξύ των σημαντικότερων εμπορικών εταίρων της Αλβανίας.⁸³ Με τη συνολική αξία των διμερών ελληνο-αλβανικών εμπορικών συναλλαγών να μειώνεται όμως κατά 10,26%, έναντι του 2012 και 12,05% έναντι του 2011 και να διαμορφώνεται στα 53,47 δισ. ALL (381,2 εκ. €) το 2013, έναντι 59,58 δισ. ALL το 2012 (428,5 εκ. €) και 67,74 δισ. ALL (482,7 εκ. €) το 2011. Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο εξακολούθησε και το 2013 να παραμένει θετικό για την Ελλάδα, αν και σημείωσε πτώση της τάξης του 6,74% αν και είχε προηγηθεί μεγαλύτερη πτώση της τάξης του 14,92% το 2011 με 2012 περιορίστηκε στα 37,91 δισ. ALL (270,3 εκ. €), από 40,66 δισ. ALL (292,4 εκ. €) το 2012 και 47,79 δισ. ALL (340,5 εκ. €) το 2011, ως αποτέλεσμα της μείωσης των αλβανικών από τη χώρα μας εισαγωγών και, παράλληλα, της αύξησης των εξαγωγών της Αλβανίας προς την Ελλάδα που παρουσίασαν ανοδική εξέλιξη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15.: ΕΛΛΑΣ – ΑΛΒΑΝΙΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ – ΕΞΑΓΩΓΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 2011-2013.

Ελληνο-αλβανικό εμπόριο 2011-2013 σε δισ. ALL	2011	2012	2013	Μεταβολή 2011/2012	Μεταβολή 2012/2013
Αλβανικές εισαγωγές από Ελλάδα	57.766,06	50.117,20	45.691,58	-13,24%	-8,83%
Αλβανικές εξαγωγές προς Ελλάδα	9977,86	9460,67	7.775,60	-5,18%	-17,81%
Όγκος Εμπορίου	67.743,92	59.577,88	53.467,17	-12,05%	-10,26%
Ισοζύγιο Ελλάδας	47.788,21	40.656,53	37.915,98	-14,92%	-6,74%

ΠΗΓΗ.: Αλβανική Στατιστική Υπηρεσία (INSTAT)

ΠΗΓΗ: <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&fid=40730> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

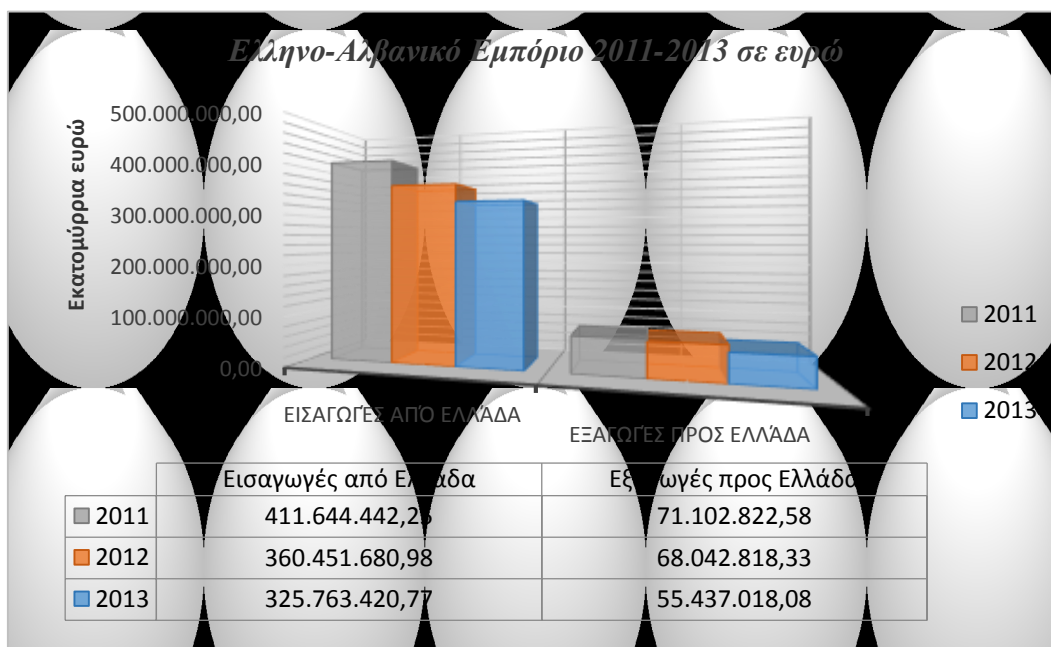
⁸³ <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&fid=40730> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΠΙΝΑΚΑΣ 16.: ΕΛΛΑΣ – ΑΛΒΑΝΙΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ –ΕΞΑΓΩΓΕΣ,ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 2011-2013
εκ.€.

Ελληνο - Αλβανικό Εμπόριο 2011 - 2013 (σε ευρώ*)					
	2013	Μεταβολή 2012/2013	2012	Μεταβολή 2011/2012	2011
Εισαγωγές από Ελλάδα	325.763.420,77	-9,62%	360.451.680,98	-12,44%	411.644.442,25
Εξαγωγές προς Ελλάδα	55.437.018,08	-18,53%	68.042.818,33	-4,30%	71.102.822,58
Όγκος Εμπορίου	381.200.438,85	-11,04%	428.494.499,31	-11,24%	482.747.264,83
Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας	270.326.402,68	-7,55%	292.408.862,65	-14,13%	340.541.619,67

ΠΗΓΗ.: Αλβανική Στατιστική Υπηρεσία (INSTAT)

ΠΗΓΗ: <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&fid=40730> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9.: ΕΛΛΑΣ – ΑΛΒΑΝΙΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ –ΕΞΑΓΩΓΕΣ, 2011-2013 εκ.

ΠΗΓΗ.: "τα δεδομένα από τον Πίνακα 16"

Μετά από ένα αργό ξεκίνημα στις αρχές της δεκαετίας του 1990 λόγω των πολιτικών εντάσεων μεταξύ των δύο χωρών, το εμπόριο μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας άρχισε να αναπτύσσεται τα επόμενα έτη και μεγάλωσε σταδιακά το 2001 όπως φαίνεται στον πίνακα 20 απεικονίζεται, το συνολικό εμπόριο από το 2000 έως το 2001 αυξήθηκε από 210.25 εκατομμύρια € σε 327.58 εκατομμύρια € και από το 2004 έως το 2008 μεταξύ των δύο χωρών αυξήθηκε από 325.91 εκατομμύρια € σε 456.89 εκατομμύρια €. Ως αποτέλεσμα της αναταραχής στην περιοχή το 2001, οι εμπορικές συναλλαγές

συρρικνώθηκαν κατά τα επόμενα δύο χρόνια.. Ωστόσο, η τάση αυτή αντιστράφηκε το 2004, και το εμπόριο συνέχισε να αυξάνεται σταθερά κατά τα επόμενα χρόνια, και κορυφώθηκε σε 637,9 εκατομμύρια € το 2008. Από το 2009 οι εξαγωγές άρχισαν να μειώνονται σταδιακά από 587,49 εκατομμύρια € μέχρι που έφτασαν τα 407,91 εκατομμύρια € το 2013. Το 2014 όμως βλέπουμε το συνολικό εμπόριο να ανακάμπτει και να αυξάνεται από 407,91 εκατομμύρια € το 2013 σε 501,45 εκατομμύρια €. Επίσης το εμπορικό ισοζύγιο αυξήθηκε σε 321,53 εκατομμύρια € από 278,77 εκατομμύρια € το 2013.

Με κάποιες διακυμάνσεις, το εμπορικό ισοζύγιο στην Ελλάδα με την Αλβανία είναι σταθερά θετικό. Με εξαίρεση την ταραχώδη περίοδο 2001-2003, το εμπορικό πλεόνασμα ήταν συνεχώς σταθερό και κορυφώθηκε το 2008 σε 456.900.000 εκατομμύρια €. Η ελληνική οικονομική κρίση έχει επηρεάσει σαφώς τις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και την Αλβανία. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 16, μετά από την αρχική μείωση κατά 7,9% το 2009, το συνολικό εμπόριο συνέχισε να μειώνεται σταθερά κατά τα επόμενα χρόνια. Έτσι, μεταξύ 2008 και 2013, το συνολικό εμπόριο μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας μειώθηκε κατά 25,00%, πέφτοντας από 637.900.000 εκατομμύρια € σε 407,91 εκατομμύρια €. Σύμφωνα με τα δεδομένα του σχεδιαγράμματος 9 βλέπουμε κατά πόσο οι ελληνικές εισαγωγές έχουν μειωθεί από το 2011 έως το 2013 καθώς και οι εξαγωγές προς Ελλάδα έχουν καθοδική τάση. Οι ελληνικές εισαγωγές από την Αλβανία μειώθηκαν κατά 19,7% μεταξύ 2008 και 2009, το πρώτο έτος της κρίσης. Παρά το γεγονός ότι υπήρξε μια μικρή ανάκαμψη το 2010, οι εισαγωγές μειώθηκαν και πάλι το επόμενο έτος. Παρά τη μικρή αύξηση το 2012, οι εισαγωγές από την Αλβανία παρουσίασαν συνολική μείωση κατά 9,2% κατά την περίοδο 2008-2012. Κυρίως, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Αλβανία επηρεάστηκαν έντονα από την κρίση, όπως αποδεικνύεται από την πτώση τους μετά το 2008. Μεταξύ του 2008 και του 2013, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Αλβανία μειώθηκαν, πέφτοντας από 547.400.000 εκατομμύρια € σε 343,340,000 εκατομμύρια €. Λόγω του εξαιρετικά υψηλού ρυθμού συρρίκνωσης των εξαγωγών σε σύγκριση με τις εισαγωγές, το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας επηρεάστηκε αρνητικά μεταξύ του 2008 και του 2012, και το εμπορικό πλεόνασμα Ελλάδας - Αλβανίας μειώθηκε κατά 26,4%, πέφτοντας από € 456.900.000 σε € 336.100.000.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17.: ΕΛΛΑΣ – ΑΛΒΑΝΙΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ –ΕΞΑΓΩΓΕΣ, 2000-2014 (Αξίες σε εκ.€.)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2000	45.43	255.68	301.11	210.25
2001	48.78	376.36	425.14	327.58
2002	10.35	327.26	337.62	316.91
2003	17.04	310.87	327.91	293.82
2004	18.59	344.5	363.09	325.91
2005	19.63	348.07	367.7	328.44
2006	33.06	373.67	406.74	340.61
2007	64.39	479.72	544.11	415.33
2008	90.54	547.43	637.97	456.89
2009	72.69	514.8	587.49	442.11
2010	97.23	458.02	555.25	360.79
2011	76.90	426.30	503.20	349.40
2012	82.07	418.22	500.29	336.15
2013	64.57	343.34	407.91	278.77
2014	89.96	411.49	501.45	321.53

(Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Η Ελλάδα στην οικονομία και την αγορά της ΒκΕ από το 2004 κι έπειτα, εντούτοις εξακολουθεί να παραμένει συγκριτικά με τις άλλες χώρες της Ν.Α. Ευρώπης, σε χαμηλά επίπεδα. Υπάρχουν λίγες ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται μόνιμα και με έδρα τη ΒκΕ, συνήθως μικρο-μεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις. Σημαντική αύξηση του όγκου των εμπορικών μας συναλλαγών σύμφωνα με τον πίνακα 18, σημειώθηκε κατά τα έτη 2011 και 2012, με το 2011 να είναι η καλύτερη χρονιά σε ό,τι αφορά το εμπορικό μας ισοζύγιο με +78,66 εκατ. ευρώ.

Το 2011 οι εισαγωγές από την Βοσνία και Ερζεγοβίνη ανήλθαν στα 8,00 εκ. ευρώ, οι εξαγωγές μας στα 86,66 εκ. ευρώ, και το Εμπορικό Ισοζύγιο στα +78,66 εκ. ευρώ, καθιστώντας το 2011 τη δεύτερη καλύτερη χρονιά για το Εμπορικό μας Ισοζύγιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18.:Εμπόριο Ελλάδας - Βοσνίας και Ερζεγοβίνης 2000-2014 (Αξίες σε εκ €)

εκατ. ευρώ	Εισαγωγές από ΒκΕ	Εξαγωγές προς ΒκΕ	Όγκος Εμπορίου	Εμπορικό Ισοζύγιο
2000	9.23	22.25	31.48	+13,02
2001	18.00	13.26	31.26	-4,74
2002	42.40	13.89	56.30	-28,51
2003	24.44	16.65	41.09	-7,80
2004	6.33	19.91	26.24	+13,58
2005	7.67	21.27	28.94	+ 13,60
2006	8.37	18.31	26.68	+9,94
2007	6.01	26.37	32.39	+20,36
2008	11.59	42.88	54.47	+31,30
2009	8.01	77.32	85.33	+69,31
2010	6.89	75.31	82.20	+68,43
2011	8.00	86.66	94.66	+78,66
2012	7.79	82.24	90.03	+74,45
2013	14.76	77.95	92.71	+63,19
2014	11.13	72.35	83.48	+61,22

(Πηγή:ΕΛΣΤΑΤ-<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Η Ελλάδα και η Ρουμανία έχουν αναπτύξει μια πολύ δυναμική εμπορική σχέση κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων δεκαετιών: το σύνολο των συναλλαγών μεταξύ των δύο χωρών έχει αυξηθεί σταθερά από το 2000, φθάνοντας τα € **778,76** εκατομμύρια το 2001 με αποκορύφωμα το 2008 που έφθασε τα **1.384,13** εκατομμύρια € και το 2014 τα **1.278,93** εκατομμύρια €. Παρά το γεγονός ότι το σύνολο των συναλλαγών συρρικνώθηκε κατά 17% το 2002 (εξαιτίας της αυξημένης μείωσης των εξαγωγών) - ανέκαμψε το έτος 2005 και μετά και συνέχισε να αναπτύσσεται, και κορυφώθηκε σε 1,38 δις € το 2008.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19.: ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΕΤΗ 2000 – 2014 (Αξίες σε εκ €)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2000	322.13	411.47	733.60	89,34
2001	381.84	396.92	778,76	15,09
2002	341.14	305.37	646,52	-35,77
2003	392.91	306.74	699,65	-86,17
2004	503.70	383.40	887,1	-120,3
2005	434.26	408.86	843,12	-25,4
2006	505.26	595.84	1.101,11	90,58
2007	550.49	759.62	1.310,11	209,14

2008	548.16	835.97	1.384,13	287,81
2009	469.48	590.66	1.060,13	121,18
2010	486.11	614.61	1.100,72	128,5
2011	505.97	628.96	1.134,93	122,98
2012	474.78	580.41	1.055,19	105,63
2013	529.97	618.15	1.148,12	88,18
2014	625.61	653.32	1.278,93	27,21

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Το εμπόριο ανάμεσα στην Ελλάδα και την Π.Γ.Δ.Μ.-FYROM αυξήθηκε δραματικά σύμφωνα με τον πίνακα 20, το συνολικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 429,81% το 2000 και άρχισε να μειώνεται τότε σταδιακά από το 2000 μέχρι το 2010 ώστε να φτάσει να αυξηθεί πάλι το 2011 και 2012 κατά 398,00% και 659,38% από € 578,4 εκατομμύρια σε € 1,000.08. Η Ελλάδα έχει αναδειχθεί και κατατάσσεται σταθερά όπως φαίνεται στον πίνακα ως ένας από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της ΠΓΔΜ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20.:ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΠΓΔΜ-FYROM 2000-2014 (Αξίες σε εκ €)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2000	74.29	504.11	578.4	429.81
2001	90.39	460.7	551.09	370.30
2002	55.00	341.6	396.6	286.60
2003	94.27	310.22	404.49	215.96
2004	122.29	310.27	432.57	187.98
2005	190.64	327.23	517.87	136.59
2006	230.91	373.34	604.25	142.43
2007	299.28	395.02	694.3	95.75
2008	355.86	456.25	812.11	100.39
2009	213.07	407.07	620.14	193.99
2010	196.47	391.29	587.76	194.82
2011	167.61	565.61	733.22	398.00
2012	170.35	829.73	1,000.08	659.38
2013	154.00	744.50	898.50	590,50
2014	195.84	707.21	903.05	511.37

(Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Τα στοιχεία για το εμπόριο ανάμεσα στην Ελλάδα και το Κοσσυφοπέδιο-Κόσοβο είναι διαθέσιμα από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδα μετά το 2005. Όπως φαίνεται στον πίνακα 21, το συνολικό εμπόριο το 2005 ήταν εξαιρετικά χαμηλό, το οποίο καταγράφηκε στα € 7.800.000. Το επόμενο έτος σχεδόν διπλασιάστηκε, και στη συνέχεια

αυξήθηκε κατά 373,7% άλλο, φθάνοντας € 68.900.000 το 2007. Η κρίση δεν φαίνεται να έχει ή να έχει κάποια επίπτωση στις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και το Κοσσυφοπέδιο. Το σύνολο των συναλλαγών συνέχισε να αυξάνεται το 2009, και παρά το γεγονός ότι συρρικνώθηκε κατά την περίοδο 2010-2011, η πρωτική τάση αντιστράφηκε το 2012, φθάνοντας τα € 71.700.000 εκατομμύρια. Οι εξαγωγές ακολούθησαν την ίδια τάση, φθάνοντας € 71.400.000 το 2012, ενώ το εμπορικό πλεόνασμα στην Ελλάδα ανήλθε σε € 71.100.000.

ΠΙΝΑΚΑΣ 21.:Εμπόριο Ελλάδας – Κοσσυφοπεδίου-Κοσόβου 2005-2014 (Αξίες σε εκ €)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2005	0.03	7.75	7.78	7.72
2006	0.11	14.46	14.56	14.35
2007	0.17	68.80	68.97	68.62
2008	0.22	64.22	64.44	64.00
2009	0.05	66.44	66.49	66.39
2010	0.23	63.57	63.98	63.52
2011	0.08	62.73	62.81	62.65
2012	0.32	71.40	71.73	71.08
2013	0.78	77.44	78.22	-76.66
2014	1.11	34.63	35.74	33.52

(Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Οι ελληνικές εξαγωγές προς το Μαυροβούνιο όπως δείχνει ο πίνακας 22 αυξήθηκαν επίσης δυναμικά μεταξύ του 2005 και του 2006, μια άυξηση από € 12,27 σε € 60,0 εκατ. Η ισχυρή ανοδική τάση συνεχίστηκε κατά τα επόμενα δύο χρόνια, με τις ελληνικές εξαγωγές να φθάνουν τα 168.700.000 εκατομμύρια € έως το 2008. Όσον αφορά το ισοζύγιο εμπορίου ανάμεσα στην Ελλάδα και το Μαυροβούνιο, για τα δύο πρώτα έτη των εμπορικών συναλλαγών με το νέο ανεξάρτητο κράτος, η Ελλάδα κατέγραψε οριακό εμπορικό έλλειμμα. Μετά το 2007, ωστόσο, η Ελλάδα έχει σταθερά εμπορικό πλεόνασμα - αν και με σημαντικές διακυμάνσεις - με το Μαυροβούνιο.

Το πρώτο έτος της κρίσης είχε σοβαρές και άμεσες επιπτώσεις στο εμπόριο ανάμεσα στην Ελλάδα και το Μαυροβούνιο, όπου το σύνολο των συναλλαγών συρρικνώθηκε κατά 53,7%, πέφτοντας από 234.200.000 εκατομμύρια € σε 108.500.000 εκατομμύρια € το 2008 και το 2009. Το 2010, ωστόσο, το συνολικό εμπόριο άρχισε να αυξάνεται και πάλι, και συνέχισε να αναπτύσσεται κατά τα επόμενα δύο χρόνια, φθάνοντας τα 229.600.000

εκατομμύρια € το 2012, δηλαδή πολύ κοντά στα προ της κρίσης επίπεδα. Οι εισαγωγές μειώθηκαν απότομα, πέφτοντας από 65.500.000 εκατομμύρια € σε 37,6 εκατ. € (42,6% μείωση). Μετά το 2010 ωστόσο, ήταν σε ανοδική πορεία και πάλι, φτάνοντας μέχρι και 66.400.000 εκατομμύρια € το 2012. Οι ελληνικές εξαγωγές ακολούθησαν την ίδια πορεία με μια συρρίκνωση το 2009 από 168 700 000 εκατομμύρια € σε 70.900.000 εκατομμύρια € (μείωση 58%) όπου ανέκαμψε το 2010, και μεγάλωσε σταθερά στη συνέχεια, φτάνοντας τα 163.200.000 εκατομμύρια € το 2012. Τέλος, ως αποτέλεσμα της ισχυρής συρρίκνωσης των εξαγωγών κατά το πρώτο έτος της κρίσης, το εμπορικό πλεόνασμα στην Ελλάδα με το Μαυροβούνιο συρρικνώθηκε κατά 67,8%, από 103,2 εκατομμύρια € το 2008 σε 33,2 εκατομμύρια € το 2009. Όταν ανέκαμψαν οι εξαγωγές, το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου άρχισε να αυξάνεται και πάλι, φθάνοντας τα 107.900.000 εκατομμύρια € το 2011. Το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου μειώθηκε το 2012, σε 96.800.000 εκατομμύρια €, καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό από τις εξαγωγές. Συνολικά, από το 2012 οι ελληνικές εμπορικές συναλλαγές με το Μαυροβούνιο φαίνεται να έχουν επιστρέψει σε επίπεδα που ήταν πολύ κοντά σε εκείνες του 2008.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22.:Εμπόριο Ελλάδας – Μαυροβουνίου 2005-2014 (Αξίες σε εκ €)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2005	12.62	12.27	24.88	-0,35
2006	60.92	60.00	120.92	-0,93
2007	55.63	93.83	149.46	38.2
2008	65.61	168.69	234.20	103.18
2009	37.62	70.86	108.48	33.25
2010	58.75	128.27	187.02	69.52
2011	54.00	161.90	215.90	107.90
2012	66.40	163.21	229.61	96.80
2013	56.32	161.66	217.98	105.34
2014	41.79	162.25	204.04	120.46

(Πηγή :ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ Ελλάδας και Σερβίας αυξήθηκε ραγδαία και σταθερά μετά το 2005 από 175.400.000 εκατομμύρια € σε 385.900.000 εκατομμύρια € το 2008 σύμφωνα με τον πίνακα 26. Οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Σερβία αυξήθηκαν επίσης δυναμικά μεταξύ του 2005 και του 2006 (αν και με βραδύτερο ρυθμό), από 108.900.000 εκατομμύρια € σε 189.500.000 εκατομμύρια €. Οι εξαγωγές συνέχισαν να

αυξάνονται κατά τα επόμενα χρόνια, με κορύφωση το 2008 σε 234.500.000 εκατομμύρια €. Κατά το πρώτο έτος της οικονομικής κρίσης το συνολικό εμπόριο ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Σερβία μειώθηκε κατά 27,3%, πέφτοντας από 385.900.000 εκατομμύρια € σε 280.400.000 εκατομμύρια €. Ωστόσο, ανέκαμψε κατά τη διάρκεια των επόμενων δύο ετών, φθάνοντας τα 401.400.000 εκατομμύρια € το 2011, πριν μειωθεί σε 365.200.000 εκατομμύρια € το 2012. Οι ελληνικές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 32% το 2009, αλλά επέστρεψαν πιο ισχυρές το 2010. Μετά από την κορύφωσή τους το 2011, έπεσαν σε 128,1 εκατομμύρια € το 2012. Οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Σερβία μειώθηκαν επίσης κατά το πρώτο έτος της κρίσης, 24,3% το 2009. Το 2011, ωστόσο, οι εξαγωγές άρχισαν να αυξάνονται και πάλι, και μέχρι το 2012 έχουν φθάσει τα 237.100.000 εκατομμύρια €, δηλαδή οριακά πάνω τα επίπεδα του 2008. Το εμπορικό πλεόνασμα στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 10,3% το 2009, και στη συνέχεια συρρικνώθηκε ακόμη περισσότερο. Με τον τρόπο αυτό έφτασε στο χαμηλότερο επίπεδο των 13.400.000 εκατομμύρια € το 2010, ως αποτέλεσμα της παράλληλης αύξησης των εισαγωγών και της μείωσης των εξαγωγών κατά το έτος αυτό. Ωστόσο, το εμπορικό πλεόνασμα στην Ελλάδα άρχισε να αυξάνεται και πάλι το 2011 και τελικά έφθασε τα 108.900.000 εκατομμύρια € το 2012. Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 30,9% σε σύγκριση με το εμπορικό πλεόνασμα του 2008. Τέλος παρατηρούμε μια μεγάλη μείωση στο εμπορικό πλεόνασμα της τάξης από 108.900.000 εκατομμύρια € το 2012 σε 21.200.000 εκατομμύρια € το 2013 μια τεράστια μείωση που ουσιαστικά οφείλεται στην αύξηση των εισαγωγών. Το 2014 προσπαθεί να ορθοποδήσει κάνοντας με προσπάθεια να ανακάμψει από 21.200.000 εκατομμύρια € σε 46.100.000 εκατομμύρια €.

ΠΙΝΑΚΑΣ 23.: Εμπόριο Ελλάδας – Σερβίας 2005-2014 (Αξίες σε εκ €)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2005	66.51	108.87	175.38	42.35
2006	131.16	189.50	320.66	58.34
2007	141.51	219.98	361.49	78.47
2008	151.34	234.54	385.88	83.20
2009	102.92	177.53	280.45	74.61
2010	155.99	169.39	325.38	13.40
2011	182.89	218.55	401.44	35.66
2012	128.11	237.07	365.18	108.96
2013	176.22	197.44	373.66	21.22
2014	152.69	198.86	351.55	46.17

(Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Η Ελλάδα έχει αναπτύξει μια πολύ δυναμική και ισχυρή εμπορική σχέση με τη Βουλγαρία. Η σχέση αυτή όπως φαίνεται στον πίνακα 24 προϋπάρχει από το 1994, με ελάχιστες εξαιρέσεις, το συνολικό εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών έχει αυξηθεί σταθερά, με αποκορύφωμα 1,1 δισ € το 2001. Μετά από μια μικρή συρρίκνωση το 2002, το σύνολο των συναλλαγών που καταχωρήθηκαν μια ανοδική ώθηση κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών, να φθάσει το 2,6 δισ € το 2008. Μετά από τρία χρόνια το εμπορικό έλλειμμα (1995-1997), στην Ελλάδα το ισοζύγιο των εμπορικών συναλλαγών με τη Βουλγαρία ήταν σταθερό και θετικό, και κορυφώθηκε σε 358.800.000 εκατομμύρια € το 2003. Ωστόσο, καθώς η αύξηση των εισαγωγών δεν αντισταθμίστηκε από τις αντίστοιχες εξαγωγές, το εμπορικό πλεόνασμα μειώθηκε σταθερά τα επόμενα πέντε χρόνια, φθάνοντας στο χαμηλότερο επίπεδο των 92.200.000 εκατομμύρια € το 2008. Έτσι, μεταξύ 2003 και 2008, το εμπορικό πλεόνασμα μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας μειώθηκε κατά 74,3%. Συνολικά, φαίνεται ότι η οικονομική κρίση δεν είχε συνεχείς αρνητικές επιπτώσεις στις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία. Παρά το γεγονός ότι το σύνολο των συναλλαγών συρρικνώθηκε απότομα (κατά 25%) το 2009, άρχισε να αυξάνεται και πάλι το επόμενο έτος, φθάνοντας τα 2,8 δισ € το 2012 και 2,9 δισ € το 2013 & 2014. Το συνολικό εμπόριο έτσι αυξήθηκε κατά 5,8% μεταξύ 2008 και 2012. Οι εισαγωγές επίσης συρρικνώθηκαν (24,7%) το 2009, πέφτοντας από 1,3 δισ € σε 962.300.000, εκατομμύρια € αλλά ανέκαμψε το 2010 και συνέχισε να αυξάνεται, φθάνοντας τα 1.3 δισ € το 2012. Έτσι, κατά την περίοδο 2008-2012 οι ελληνικές εισαγωγές από τη Βουλγαρία αυξήθηκαν οριακά, κατά 1,5%. Οι εξαγωγές μειώθηκαν δραματικά το 2009 (25,3%), από 1,4 δισ € σε 1,0 δισ €, αλλά άρχισαν να αυξάνονται και πάλι το 2010. Μέχρι το 2012 οι εξαγωγές είχαν φθάσει τα 1,5 δισεκατομμύρια €. Το εμπορικό πλεόνασμα στην Ελλάδα συρρικνώθηκε δραματικά κατά τα πρώτα χρόνια της κρίσης στο διάστημα μεταξύ 2007 και 2008, μειώθηκε περαιτέρω κατά 34,8% το 2009 (από 92.200.000 εκατομμύρια € σε 60.400.000 εκατομμύρια €) και στη συνέχεια ακόμη περισσότερο το 2010, οδηγώντας σε έλλειμμα (το πρώτο εμπορικό έλλειμμα με τη Βουλγαρία από το 1997) -6.900.000 εκατομμύρια €. Το τρίτο έλλειμμα επήλθε το 2013 σε - 3.620.000 εκατομμύρια € για να συρρικνωθεί ακόμη πιο πολύ το 2014 σε -1.080.460 δισ €. Το 2011, ωστόσο, το εμπορικό ισοζύγιο πέρασε σε θετικό έδαφος και πάλι, και από το 2012 - από την ισχυρή ανάκαμψη των εξαγωγών - το εμπορικό πλεόνασμα έφθασε τα 220.400.000 εκατομμύρια €.

ΠΙΝΑΚΑΣ 24.:Εμπόριο Ελλάδας – Βουλγαρίας 1994-2014 (Αξίες σε εκ €)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
1994	262,84	348,98	611,82	86,14
1995	374,19	345,93	720,12	-28,26
1996	297,62	250,68	548,3	-46,94
1997	371,46	283,42	654,87	-88,04
1998	337,07	386,43	723,5	49,37
1999	336,37	391,49	727,86	55,12
2000	426,9	452,06	878,96	25,16
2001	486,98	649,24	1.136,22	162,26
2002	327,32	619,04	946,36	291,71
2003	371,26	730,01	1.101,27	358,76
2004	464,35	779,59	1.243,94	315,24
2005	589,03	817,04	1.406,08	228,01
2006	776,6	1.051,91	1.828,51	275,31
2007	940,14	1.163,57	2.103,70	223,43
2008	1.277,84	1.369,99	2.647,83	92,16
2009	962,32	1.022,71	1.985,03	60,39
2010	1.089,09	1.082,20	2.171,29	-6,89
2011	1.217,48	1.280,33	2.497,81	62,85
2012	1.296,32	1.516,68	2.813,01	220,36
2013	1.454,37	1.450,75	2.905,12	-3,62
2014	1.522,34	1.413,88	2.936,22	-108,46

(Πηγή:ΕΛΣΤΑΤ-<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10>) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Πολλές αναπτυγμένες χώρες, ιδίως εκείνες του G-20, έχουν βιώσει πρωτοφανή ανάπτυξη. Ο Διεθνής επιμερισμός της παραγωγής έχει ληφθεί σε ένα νέο επίπεδο, μέσω της παγκόσμιας προσφοράς και περιλαμβάνει το εμπόριο και τις επενδύσεις μεταξύ των αναπτυσσομένων χωρών. Οι αυξήσεις στις τιμές των γεωργικών προϊόντων και των φυσικών πόρων είναι σημαντικές και ανοίγουν νέες ευκαιρίες ανάπτυξης για πολλές αναπτυσσόμενες χώρες. Οι μακροοικονομικές κρίσεις τώρα έχουν παγκόσμιες οικονομικές επιπτώσεις που απαιτούν συντονισμένη δράση. Το άνοιγμα του εμπορίου επιτρέπει στις λιγότερες ανεπτυγμένες χώρες να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες που παρέχονται από τις παγκόσμιες αγορές. Ταυτόχρονα, η αυξανόμενη εγχώρια αγορά των αναπτυσσόμενων χωρών παρέχει μια ευκαιρία για τις χώρες που εξακολουθούν να υστερούν. Ο ΠΟΕ έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία με την παροχή ενός περιβάλλοντος συναλλαγών με σαφώς καθορισμένους κανόνες, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες να λάβουν πλεονέκτηματα. Το εμπόριο κατευθύνεται, από τη διαπραγμάτευση μεταξύ αναπτυγμένων χωρών (Βορρά-Βορρά) στις συναλλαγές μεταξύ ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων χωρών (Βορρά-Νότου), και στο εμπόριο μεταξύ των αναπτυσσομένων χωρών (Νότου-Νότου). Ο τομέας των υπηρεσιών είναι η κόλλα που κρατά την παγκόσμια αξία ενωμένη και δυνατή. Ο ΠΟΕ έχει σκοπό τον εξορθολογισμό των διαδικασιών στα σύνορα, την αύξηση της διαφάνειας, και τη μείωση του κόστους των συναλλαγών και την περιττή γραφειοκρατία. Μια άλλη τάση που προσδιορίζονται στην έκθεση είναι η αύξηση της οι τιμές των βασικών προϊόντων. Την τελευταία δεκαετία, ορισμένες οικονομίες έχουν αυξηθεί χάρη στην αύξηση των εσόδων από τις εξαγωγές των τροφίμων και των φυσικών πόρων. Ο κίνδυνος σημαντικής μείωσης των τιμών μειώνεται αλλά σήμερα φαίνεται χαμηλός λόγω της ισχυρής ζήτησης για βασικά προϊόντα σε πολλές μεγάλες αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Η Ελλάδα πρέπει να συνεχίσει την εξυγίανση του συστήματος συνεργασίας για την αναπτυξιακής της πολιτική με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας της ΥΔΑΣ. Να γίνει εξορθολογισμός των διαδικασιών της και να υιοθετηθεί μια στρατηγική προσέγγισης για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της, όσον αφορά τις προσλήψεις, την κατάρτιση και την επαγγελματική εξέλιξη, και τοποθέτηση ειδικών αναπτυξιακής βοήθειας στις πρεσβείες ανά χώρα προτεραιότητας. Η Ελλάδα πρέπει να αναπτύξει νέες μεθόδους προγραμματισμού και παροχής βοήθειας, και να μην ακολουθεί την συγκεκριμένη πρόσκληση από κάθε χώρα

που έχει ανάγκη από βοήθεια. Θα έπρεπε να καταρτίζονται προγράμματα στρατηγικής με βάση τις στρατηγικές της κάθε χώρας αλλά σε συνεργασία πάντοτε με τους εταίρους σε κάθε τομέα. Οι προσπάθειες για αποκέντρωση του προγράμματος πρέπει να συνεχιστούν. Η Ελλάδα πρέπει να αναπτύξει έναν ελεγκτικό μηχανισμό έχοντας ως βάση τα αποτελέσματα του προγράμματος για την ενίσχυση και καλυτέρευση του. Χρειάζεται μια μονάδα αξιολόγησης, όπου μαζί με τους κατάλληλους μηχανισμούς και την γνώση θα οικοδομηθεί ένα σύστημα διαχείρισης του προγράμματος.

Δεδομένου ότι οι ΜΚΟ παραμένουν ένας σημαντικός εταίρος της Ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής είναι σημαντικοί και στην Ελλάδα για την εφαρμογή του ελληνικού προγράμματος βοήθειας, Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω το σύστημα αναπτυξιακής πολιτικής μέσω αυτών των φορέων. Βέβαια για να το πετύχει αυτό πρέπει να βγει από τον φαύλο κύκλο της κρίσης. Η ΥΔΑΣ μπορεί να ενισχύσει τα κριτήρια επιλεξιμότητας και να ισχυροποιήσει τις διαδικασίες και να απαιτήσει υποβολή εκθέσεων για κάθε ΜΚΟ που λαμβάνει δημόσια κονδύλια, με σκοπό να βεβαιωθεί ότι αυτοί οι ΜΚΟ είναι οι κατάλληλοι, τόσο από άποψη της τήρησης των δημόσιων κανόνων λογοδοσίας όσο και από την παρακολούθηση από την ΥΔΑΣ για τη σωστή διοικητική διαχείριση των ΜΚΟ. Η Ελλάδα θα πρέπει να κάνει σωστή διαχείριση του προγράμματος. Θα πρέπει να μπορεί να ανταπεξέλθει στην οικονομική αποδοτικότητα του προγράμματος. Η Ελλάδα θα πρέπει να ενισχύσει τις εταιρικές της σχέσεις με βασικούς πολυμερείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Οι μελλοντικές εταιρικές σχέσεις και η χρηματοδότηση θα πρέπει να είναι πιο προβλέψιμες και ευέλικτες. Εξορθολογισμός των διαδικασιών χρηματοδότησης για εταίρους ΜΚΟ. Η Ελλάδα σκοπεύει να συμβάλλει σημαντικά στον ανθρωπιστικό προγραμματισμό με βάση νομοσχεδίο. Η Ελλάδα πρέπει να προσδιορίσει τον ρόλο που θα παίξει στην εμφάνιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στο μελλοντικό πρόγραμμα της.⁸⁴

Η νέα κυβέρνηση συνεργασίας πρέπει να εξεύρει ένα μηχανισμό συντονισμού στο είδος της βοήθειας για τον ευρύτερο συντονισμό για τα ανθρωπιστικά θέματα. Οι υπάρχουσες δομές μεταξύ πολιτικού και στρατιωτικού συντονισμού φαίνονται να λειτουργούν καλά. Επίσης το προσωπικό των πρεσβειών πρέπει να υποστηρίζει τη νέα

⁸⁴<http://www.hellenicaid.gr/diethnes-plaisio/oosa-dac/epitrope-anaptuxiak-es-boetheias-dac-tou-oosa.html> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ανθρωπιστική στρατηγική και θα πρέπει να εκπαιδευτεί επαρκώς και να εξοπλιστεί αποτελεσματικά.⁸⁵

Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης, με δύο σημαντικούς παράγοντες από τη μια πλευρά υπάρχει η πολιτική βούληση να επιβάλει πρότυπα στην αναπτυξιακή βοήθεια και από την άλλη, υπάρχει η βούληση για εκσυγχρονισμό μια ρύθμιση, όπου θα αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για την Ελλάδα να σημειώσει περαιτέρω πρόοδο. Η Ελλάδα είναι προσηλωμένη και θα μπορούσε να αξιοποιήσει περαιτέρω την ώθηση που χτίστηκε από την άποψη του εθελοντισμού και την γενναιοδωρία τόσο από τους Ολυμπιακούς Αγώνες όσο και από την μεγάλη ανταπόκριση του ελληνικού κοινού στην βοήθεια που προσέφερε στους πληγέντες από το Τσουνάμι.

⁸⁵<http://www.hellenicaid.gr/diethnes-plaisio/oosa-dac/epitrope-anaptuxiakas-boetheias-dac-tou-oosa.html> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Ελληνόφωνη.

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 617/2007 του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαΐου 2007 σχετικά με την υλοποίηση του δέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης δυνάμει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ, ΕΕ L 152 της 13.6.2007, σ. 1
- Μέργος, Γ. (2001) «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ» στους Στεφάνου, Κ., Τσινισιζέλη, Μ., Φατούρο, Αργ., Χριστοδουλίδη, Θ.(επιμ.), Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές, Ενοποιητική Δυναμική, Δικαιοταξία, Διακυβέρνηση, Τόμος Α', 1η Εκδ., ΕΠΕΕΣ/ Ι. Σιδέρης, Αθήνα, σελ. 536.
- Νίκου Μούση, «Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική», Δέκατη τρίτη ενημερωμένη έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, Αθήνα: 2011

B. Ξενόγλωσση.

- Beverly Winikoff, "Women's Health in Developing Countries," in *Health Care of Women and Children in the Developing World*, edited by Helen Wallace and Kanti Giri (Oakland, CA: Third Party Publishing Co., 1990), p. 170.
- Commission of the European Communities, Brussels, 13.07.2015, COM (2005) 311 final, Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions proposal for a joint declaration by the Council, the European Parliament and the Commission on the European Union development policy“the European Consensus” {sec(2005) 929}pg, 4-5.
- Development Co-operation Report 2015: Making Partnerships Effective Coalitions for Action - © OECD [τελευταία πρόσβαση στις 07/09/2015].
- “Greek Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans”, Ministry of Foreign Affairs, in <http://www.mfa.gr>, [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

Γ. Δικτυογραφία

- ΕΛΣΤΑΤ[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- ΕΛΣΤΑΤ- <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2011-M10> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/popup.asp?cpage=USERTEXT&resrc=7&cnode=8> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015]
- <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.cyprusaid.gov.cy/planning/cyprusaid.nsf/page02_gr/page02_gr?OpenDocument&print [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].

- <https://europa.eu/eyd2015/en/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015]
- <https://europa.eu/eyd2015/el/content/eu-development-aid> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.5.1.html [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- publications.europa.eu/resource/oj/JOL_2006_378_R_0041_01.ELL[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- publications.europa.eu/resource/oj/JOL_2006_378_R_0041_01.ELL[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- publications.europa.eu/resource/oj/JOL_2006_378_R_0041_01.ELL[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.5.1.html[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201404/20140415ATT82927/20140415ATT82927EL.pdf> .σελ.7[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.5.1.html [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:r13003>[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:r13003>[τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.3.1.html [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:rx0013>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:114173>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:r13003>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0492:FIN:EL:PDF,p.3> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.2.3.html [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade/>[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-position-in-world-trade>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/7/24/?all=1[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <https://www.google.gr/search?hl=el&site=imghp&tbm=isch&source=hp&biw=1024> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.hellenicaid.gr/diethnes-plaisio/oosa-dac/epitrope-anaptuxiakes-boetheias-dac-tou-oosa.html> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.hellenicaid.gr/diethnes-plaisio/oosa-dac/epitrope-anaptuxiakes-boetheias-dac-tou-oosa.html> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

- <http://www.hellenicaid.gr/europaike-enose/anaptuxiake-politike-tes-ee/anaptuxiake-politike-tes-ee.html> [τελευταία πρόσβαση στις 15-12-2015].
- <http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p.2> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.hellenicaid.gr/images/stories/english-docs/annual-reports/english-r-2006-1.pdf,p.3-4> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/SeriesDetail.aspx?srid=568> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- Ministry of Foreign Affairs: <http://www.mfa.gr>, downloaded 09-12-2015 - <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=86&clang=1>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <https://www.mtholyoke.edu/acad/intrel/globdebt.htm#7> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?datasetcode=TABLE1&lang=en> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://www.oecd.org/dac/stats/statisticsonresourceflowstodevelopingcountries.htm> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2015_dcr-2015-en [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2015_dcr-2015-en [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- [http://www.oecd-ilibrary.org/economics/country-statistical-profile-greece_20752288-table-grc.\(DOI: 10.1787/factbook-2014-en\)](http://www.oecd-ilibrary.org/economics/country-statistical-profile-greece_20752288-table-grc.(DOI: 10.1787/factbook-2014-en)) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2015_dcr-2015-en [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <https://poldev.revues.org/144#tocfrom1n2> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- https://public.tableau.com/views/AidAtAGlance/DACmembers?:embed=y&:display_count=no?&:showVizHome=no#1 - OECD - DAC <http://www.oecd.org/dac/stats/aid-at-a-glance.htm> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- https://public.tableau.com/views/AidAtAGlance/DACmembers?:embed=y&:display_count=no?&:showVizHome=no#1 - OECD - DAC <http://www.oecd.org/dac/stats/aid-at-a-glance.htm> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- [tovima.gr/politics/article/?aid=286947](http://www.tovima.gr/politics/article/?aid=286947) [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf,p.3 [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf,p.3-4 [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Poverty%20Reduction/Inclusive%20development/Towards%20Human%20Resilience/Towards_SustainingMDGProgress_Ch5.pdf, p.3-4 [τελευταία πρόσβαση στις 02-01-2016].
- <http://unohrlls.org/about-ldcs/> [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- <http://wdi.worldbank.org/table/4.8#>. [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].
- https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/world_trade_report14_e.pdf,p.78-113 [τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].

- https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/world_trade_report14_e.pdf,p.78-113
[τελευταία πρόσβαση στις 12-12-2015].